

കാവ്യ ശകലങ്ങൾ

ശ്രീ നരദ. ത്താ:

നടുവത്തു മഹൽനന്ദിതിരി.

തൃശ്ശി വ. പത്രം

യോഗശ്ചൈവമേകവനി കൂറും വക മേഴ്ചേടയം പ്രസ്സ്.

കാവ്യ ശകലങ്ങൾ

ശ്രീ നന്ദാ. ത്താ:

നടുവത്ത് മഹാൻനന്ദതിരി.

തൃശ്ശിവപേരൂർ

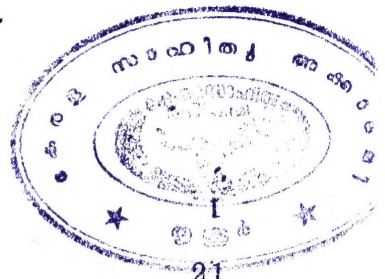
തോഴക്കുളംകവനി കൃഷ്ണ വക മംഗളോദയം പ്രസ്സ്.

1101

പകർപ്പവകാശം

വില 6 ണ.

വിഷയവിവരം.

1. കിഞ്ചിത്തോഷം	
2. നളൻ (കുന്ദാം സർഗ്ഗം)	21
3. സുകന്യ (രണ്ടാം സർഗ്ഗം)	81
4. മിരഭാഭായി (രണ്ടാം സർഗ്ഗം)	36
5. പൂതനാഭാഷ്ടമം (മൂന്നാം സർഗ്ഗം)	43
6. സീമന്തിനി (നാലാം സർഗ്ഗം)	50
7. സീമന്തിനി (അഞ്ചാം സർഗ്ഗം)	64
8. കൃഷ്ണപ്പാൻ	75

അവതാരിക.

നമ്പൂതിരിമാരും ഭാഷാസാഹിത്യവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം ഇന്നും ഇന്നുണ്ടായും തുടങ്ങിയതല്ല. ഭാഷാചരിത്രത്തിന്റെ ഏതു ദശാന്തരത്തെ പരിശോധിച്ചുനോക്കിയാലും അപ്പോൾ ഭരണവും ഭാഷാപോഷണവൃത്തത്തെ അതിഭക്തിയാടുകൂടി അനുഷ്ഠിച്ചുവന്നിരുന്നവരും പണ്ഡിതവരേണുനാൽ ആയ നമ്പൂരിമാരുടേയും, അവരുടെ സഹദയവശീകരണ വൈശാരദ്യമുള്ളതും ഭാഷയുടെ തപഃശലപരിവാകഭൂതങ്ങളും ആയ കൃതികളുടേയും അകൃശമായ പ്രകാശംകാണുവാൻ കഴിയുന്നതാണ്. തോലന്റെ തോലകുന്നു കഴമ്പുതികഞ്ഞിട്ടുള്ളവയും, പുറത്തിന്റെ പുറംചുരുക്കുകൾക്കോസ്തവകരങ്ങളും, ചേലപ്പറമ്പിന്റെ ചേലനല്ലമായി പ്രജ്ഞാതിക്കുന്നവയും, ആയ കാവ്യങ്ങൾ ദിനരാത്രി ഭേദമില്ലാതെ സാഹിത്യനസ്സിലൊ അലങ്കരിക്കുന്ന ജ്ഞാതിസുല്ലഭങ്ങളാകുന്നു. കൈരളിയുടെ കൺമണിയായ 'വെണ്മണി'യും കവിതോദ്യാനത്തിലെ ശ്രീപല്ലിയായ 'ശീവള്ളി'യും അതീതശതാബ്ദത്തിലെ ഭാഷാപദ്യസാഹിത്യചരിത്രത്തിന്നു ഏത്രമാത്രം അഭിമാനത്തേയും വൈഭവത്തേയും ജനിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളത് സഹദയന്മാരോട് പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ല. വേറെ ഒരു മഹാകവിയുടെ നാമധേ

യംകൂടി ഈ അവസരത്തിൽ ഗണിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. അതു ഭാഷാകവിതാമാഹാത്തിന്റെ നടുവിൽ അല്ല അഗ്രഭാഗത്തുതന്നെ പ്രശോഭിക്കുന്ന നടുവത്ത് അച്ഛൻ നമ്പൂരിയുടെ പേര് ആകുന്നു.

ആ കാലത്തു ജീവിച്ചിരുന്ന കവികൾ നടുവത്തു അച്ഛൻ നമ്പൂരിയ ഒരു ഗുരുവായി കരുതി സ്നേഹബഹുമാനഭയഭക്തികളോടുകൂടി അറായിച്ചു വന്നിരുന്നു. ഈ നിലയിൽ ബഹുമാനിക്കപ്പെട്ടവാൻ ആ വന്ദ്യകവി അർഹനും ആകുന്നു. കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ, വെണ്മണിനമ്പൂരിപ്പാട്, ശിവജിനമ്പൂരി, കൊടുങ്ങല്ലൂർ തമ്പുരാക്കന്മാർ മുതലായ കവികേസരികൾക്കു അച്ഛൻ നമ്പൂരിയെക്കുറിച്ച് എത്രമാത്രം കേതിയും ബഹുമാനവും ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നുള്ളതു സാമീപ്യലോകപ്രസിദ്ധമായ സംഗതിയാകുന്നു. അച്ഛൻ നമ്പൂരിയും വലിയകോയിത്തമ്പുരാനും തമ്മിൽ ഉണ്ടായ പ്രഥമസന്ദർശത്തെ കുറിച്ച് 'അച്ചുമിയാത്ര' എന്ന സരളപ്രസന്നമധുരമായ കൃതിയിൽ അച്ഛൻ നമ്പൂരിതന്നെ വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽനിന്നും ആ കവിസമുദ്രിനു അച്ഛൻ നമ്പൂരിയെക്കുറിച്ച് എത്രമാത്രം ബഹുമാനം ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന് അറിയാം. അച്ഛൻ നമ്പൂരിയുടെ കവിതാഗുണത്തിന്റെ പൗഷ്പലയുത്തേക്കുറിച്ചു വിചാരിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ആ കവിതല്ലജത്തിനു ഇത്രമാത്രം ഉന്നതസ്ഥാനം സമാനകാലത്തുള്ളവർ അനുവദിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുള്ളതിൽ അത്ഭുതപ്പെട്ടവാനില്ല. അകൃത്രിമവും അക്ലിഷ്ടവും ആയ രചനാഭംഗിയും ദ്രാക്ഷാപാകത്തിന്റെ പ

രിശുദ്ധിയും ആരേയും വശീകരിക്കുന്ന ശയ്യാസാരത്വവും ഫലിതപ്രയോഗചാതുര്യവും അച്ഛൻനമ്പൂരിയുടെ പ്രത്യേകഗുണങ്ങളാകുന്നു. സർവ്വോപരി അച്ഛൻനമ്പൂരി ഒരു പരമഭക്തനും ആയിരുന്നു. 'അഷ്ടമിയാത്ര' 'ഭഗവദ്ഭൂത' മുതലായ കൃതികൾനോക്കിയാൽ ഈ അഭിപ്രായത്തിന്റെ സാധുത ഗുതയല്ലെന്നു കാണാം. ഇപ്രകാരം ഏതാനുംകാലം സാഹിത്യകുടുംബത്തിലെ ഒരു കാരണവനായി കഴിഞ്ഞുകൂടിയ അച്ഛൻനമ്പൂരിയുടെ മഹനാണ, ഈ 'കാവ്യശകല'ങ്ങളുടെ കർത്താവായ മഹൻനമ്പൂരി.

അച്ഛൻനമ്പൂരിയപ്പോലെ മഹൻനമ്പൂരിയും ചെറുപ്പമുതൽതന്നെ സാഹിത്യഭേദവിന്യ ഉപാസിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. സ്വപിതാവിനാൽ ക്ഷണ്ണമായ കാവ്യവർത്മാവിൽനിന്നു ഭോമമാത്രംപോലും വ്യതിചലിക്കാതെ ചെറുവന്ന സാഹിത്യസഞ്ചാരം, കാലചിളംബംകൂടാതെ മഹൻനമ്പൂരിയെ കവിതാകാമിനിയുടെ സ്വയംവൃത കാമുകനാക്കിച്ചെയ്യുന്നതിന്നു പ്രയോജനപ്പെട്ടു. പിതാവിനെപ്പോലെ മഹൻനമ്പൂരിയും ഭാഷാപോഷണം കലവ്രതമായി സ്വീകരിച്ചു എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. രസികരഞ്ജിനി, വിദ്യാവിനോദിനി, മംഗളോദയം മുതലായ മാസികകളിലും 'മനോരമ'പ്രമുഖങ്ങളായ പത്രങ്ങളിലും നമ്മുടെ കവി, ഖണ്ഡങ്ങളും അവസ്ഥങ്ങളും ആയ പല കൃതികളും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അവ മഹൻ നമ്പൂരിയെ ഭാഷാലോകത്തിൽ നല്ല പ്രതിഷ്ഠാസ്വാമിയായി കൊടുത്തിട്ടുള്ളവയാകുന്നു. അ

മുൻനമ്പൂരിയുടെ കവിതാഗുണത്തെക്കുറിച്ച് മുൻപു ടി
ങ്മാത്രം പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. കവിതാപ്രസ്ഥാനം
കൊണ്ടും മഹൻനമ്പൂരിയെ അമൂല്യനമ്പൂരിയുമായി
ആതൈക്യം ഉണ്ടെന്നുള്ളതു പ്രത്യേകം വക്തവ്യമാക
ുന്നു. ഈ വിശുദ്ധരൂപമായ കവികളുടെ കാവ്യപ്രസ്ഥാ
നത്തെക്കുറിച്ച് വിചാരിക്കുമ്പോൾ,

രൂപംതദോജസ്വിതഃഭവവീര്യം

തദേവനൈസർഗ്ഗികമുന്നതത്വം

നകാരണാൽസ്വാൽബിഭിഭക്തമാരഃ

പ്രവർത്തിതോഭീവഹുവപ്രദീപാൽ.

എന്നു രഘുവിനേയും അജനേയും കുറിച്ചു മഹാകവി കാ
ളിദാസൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഭാഗം ആണ് എന്റെ മാ
ർഗ്ഗയിൽ വരുന്നത്. അപരം അത്രമാത്രം ഐക്യം
ഉള്ളതാകുന്നു.

അമൂല്യനമ്പൂരിയോടേ എന്നുപോലെ മഹൻനമ്പൂ
രിയോടും വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ വെണ്മണിനമ്പൂരി
ശിവജിനമ്പൂരി മുതലായ കവികേസരികൾക്കു വലിയ
വാത്സല്യമുണ്ടായിരുന്നു.

‘നടുവംമഹനുമേഷ -

തൊടുവായിച്ചുനോക്കുവാൻ’

അവർ പല സന്ദർഭങ്ങളിലും കത്തുകൾ അയച്ചിട്ടുള്ള
തായി കാണുന്നു. അവ പലതും സാഹിത്യലോകപ്രസി
ദ്ധമാകുന്നു.

‘നടുവംമഹനൈവേറഞ്ഞതങ്ങോർ

ചെടിപൊട്ടി ടുവാൻമഹാസമേതൻ’

എന്നുംമറ്റും അവർ നമ്മുടെ കവിയെക്കുറിച്ചു ഫലിതമായി പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഭാഗങ്ങൾ, അവർക്കു മുമ്പു മഹാൻനമ്പൂരിയോടുകൂടിയെന്ന സ്വതന്ത്ര പ്രതിഭയുടെയും സ്നേഹത്തിന്റെയും ആധിക്യത്തെ കാണിക്കുന്നു.

സാരോപദേശം, അംബാസ്തവം, ചോഷയാത്രാദികൾ, സ്തവമഞ്ജരി, പിഷാരികലമ്മ, ആശ്രമപ്രവേശം, എന്നിവ മഹാൻനമ്പൂരിയുടെ പ്രധാനകൃതികൾ ആകുന്നു. മുൻപുപറഞ്ഞ മഹാൻനമ്പൂരിയുടെ കവിതാഗുണങ്ങൾ ഈ കൃതികളിൽ കാണുന്നില്ല. തെളിഞ്ഞു കിട്ടിയിട്ടുള്ളതാണ്. ഇവയിൽ സാരോപദേശം സാരമായ ഒരു ഉപദേശമാകുന്നു. പൂർവ്വം തിഹാസങ്ങളിൽനിന്നു സ്വീകൃതങ്ങളായ ഉദാഹരണങ്ങളോടുകൂടി സമ്പാദ്യതയുള്ള ആദ്യം അനുഭവപ്പെടത്തക്കവിധം മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കുന്ന ഒരു ചെറിയ കൃതിയാണു് സാരോപദേശം. ഈ കാവ്യം ഗുണമികവിയുടെ 'ഉപദേശശതക'ത്തിന്റെ ഒരു സ്വതന്ത്രമായ ഭാഷാന്തരമാകുന്നു. ഈ കൃതിയുടെ മൂലമായ ഉപദേശശതകത്തെ പരമേശ്വരൻ ഉത്തമകവിയുണ്ടായ വൈക്കം സി. എൻ. മാമൻ പിള്ളയും ഭാഷപ്പെടുത്തി 'ഗോപാലാഷാന്തര'ങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. മഹാൻനമ്പൂരിയുടെ ഭാഷാന്തരത്തിന്നു ഒരു സ്വതന്ത്രകൃതിയുടെ പ്രൗഢിയുണ്ട്. അതു പരതന്ത്രമാണെങ്കിലും ആദ്യം അപ്രകാരം തോന്നുകയില്ല.

ഏതരാജ്യഭൂപ്രസാരം

സുയോഗനം നിഗ്രഹിതമവിശക്താ

ഇന്ദ്രാഭിഭാഗങ്ങളെ,

എന്നുംമാറ്റം പ്രൊഫിതോടും സപാതന്ത്ര്യത്തോടും ഈ
ടി ഭാഷപ്പെടുത്തുവാൻ അധികംപേക്കും സാധിക്കയി
ല്ല. പുരാണങ്ങളിൽ ആസക്തിയും ഭക്തിയും ജനിപ്പി
ക്കുന്നതിനും തദ്വാരാ ബാലന്മാരെ സന്മാർഗ്ഗനിർത്താ
രാക്കുന്നതിനും വളരെ പ്രയോജനപ്പെടുന്ന കൃതിയാണു
സാരോപദേശം. ഘോഷയാത്ര കരഞ്ചു അങ്കങ്ങൾ അ
ടങ്ങിയ ഹൃദ്യമായ ഒരു നാടകമാകുന്നു. ഭരതം വന്ന
പദ്യത്തിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്ന കൌവന്മാരുടെ ഘോ

അയ്യോത്രയാണ് ഈ കൃതിയിലെ ഇതിവൃത്തം. സ്വപി
താവിനെപ്പോലെ മഹൻനമ്പൂരിയും ഒരു വലിയ ഭക്തനാകുന്നു. ഈ ഭക്തിയുടെ ആധിക്യത്തെ അനഭവപ്പെടുത്തുന്ന കൃതികളാണു സ്തോത്രമഞ്ജരിയും, അംബാസ്തവവും, പിഷാദീകലമ്മയും. ഇവ ഭക്തന്മാരുടെ നിത്യപാരായണത്തിനു ഉപയോഗപ്പെടുന്നവയാകുന്നു. കാവ്യകുശലന്മാർ രസിക്കുന്നതിനും ഇവയിൽ ധാരാളം വകയുണ്ട്. അംബാസ്തവത്തിലെ ദേവിയുടെ അംഗവർണ്ണന സഹൃദയന്മാരേയും ഭക്തന്മാരേയും ഒന്നുപോലെ രസിപ്പിക്കുന്നവയാണ്. പിഷാദീകലമ്മ വഞ്ചിപ്പട്ടാകുന്നു. മഹൻനമ്പൂരിയുടെ ഗുരുചാര്യരപ്പൻ ഭക്തന്മാരെ ആകർഷിക്കുന്ന മറ്റൊരു കൃതിയാണ്. എന്നാൽ മഹൻനമ്പൂരിയുടെ ഈ വക സ്തോത്രങ്ങളുടെ മകുടമായി ശോഭിക്കുന്നതു സ്തോത്രമഞ്ജരിതന്നെയാകുന്നു. കവനകൌമുദി മുതലായ മാസികകളിൽ മുൻപു പല സന്ദർഭങ്ങളിലായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള സ്തോത്രങ്ങളുടെ ഏകരൂപേണയുള്ള പ്രസിദ്ധീകരണമാണ് 'സ്തോത്രമഞ്ജരി.' ഇതിലെ സ്തോത്രങ്ങൾ ഓരോന്നും കവിതയ്ക്കു മനസ്സിനു അസ്വാസ്ഥ്യം സംഭവിച്ചിട്ടുള്ള ഓരോ സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഏഴുതിരിയിട്ടുള്ളവയാണ്. ഫലിതം സാരവും ഇവ ഈ സ്തോത്രങ്ങളിൽ പല സന്ദർഭങ്ങളിലും കരകവിഞ്ഞു ഒഴുകുന്നുണ്ട്.

തിരുവടിയുടെഭക്തൻതാതനുംഞാനുമയ്യോ!

കരുണനാഥികുടുംഭഭക്തദാസൻഭവാനും

കരുതുക ചളിയിൽ ഞാൻ തല്ലിനീളെഞെരിപ്പി

അരുതിതുവിധമായാലാരുനീനെബ് ഭജിക്കും.

അടവുകൾമുറപ്പെട്ടുകൊടുത്തിന്നുവേണ്ടി -

തടമുലയിണപ്പുൽകിളുത്തടിച്ചുംകുളിച്ചും

അടവിനൊടനവാരംപയ്യുളേമേച്ചുവാനോ -

രിടയനുക്രവയുണ്ടോഭക്തവാത്സല്യമുണ്ടോ.

നലമൊടുമുലനൽകുംപെണ്ണിനെക്കൊന്നവൻമാ -

തുലനൊടകഥതീത്തോൻഗോപിമാർകെട്ടിയിട്ടോൻ

കലയൊരുപടിചെയ്തോൻതാതനെത്താങ്ങുമെന്നോ -

ത്തലമുറയിടുമെന്നെലിക്കരിക്കുന്നുഞാൻതാൻ.

എന്നു ഒരുസന്ദർഭത്തിൽ, പിതാവിനോടു വത്സലനായ പുത്രൻ എന്നു പോലെ ഭഗവാനോടു കവി പരിഭവം പറയുന്നു.

തിരുവടിയുടെദാസൻതൻദാസൻദാസ - (ൻ

ക്കൊരുവിടുപണിചെയ്യാൻയോഗ്യനല്ലാത്തൊരീന്താ

കരുവടിവിഴചെല്ലേപ്പോയിയെല്ലാംക്ഷമിച്ചി

ന്നതുകുമമതാനായുരാരോഗ്യസൗഖ്യം.

എന്നു അടുത്ത അവസരത്തിൽ സ്വാപരാധബോധം

വന്ന് ജ്ഞാനിയേപ്പോലെ തൻ അല്പതയെ മനസ്സി

ലാക്കി, കവി, ഈശ്വരനോടു ക്ഷമായാചനം ചെയ്യുന്നു.

ധനപന്തരിക്കരിയവെങ്ങരഭിഷക്തമൻ

തനപൽമംബസുരവൈദ്യർതൊഴുന്നദൈവം

മനപന്തരങ്ങരവിളയുംവിളഭൂമിനിയേ

തനപംഗിനിന്നിലമരാത്മഗദങ്ങളുണ്ടോ?

എന്നു ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ കവി ഒരു ഉജ്വലനായ വാദി

യെപ്പോലെ, ദേവിയെ യുക്തികൊണ്ടു മുട്ടിക്കുന്നു.

ചുട്ടികുത്തിച്ചുടൻവേഷം കെട്ടിച്ചിന്നിട്ടനമ്മളെ
കൊട്ടിപ്പാടിക്കൂട്ടിപ്പിച്ച വിഡ്ഢിയാക്കുന്നു മാധവൻ.
വേഷംനന്നാക്കുവാനോരോ ഭോഷതപനമ്മൾകൊട്ടിടും
ശേഷശായിത്തിരിപ്പൊന്നെ നീഷലിപ്പുരിയില്ലൊരാൾ
എന്നു ഒരു അവസരത്തിൽ ഗംഭീരനും ശാന്തനും ആയ
തതപജ്ഞാനിയെപ്പോലെ പ്രാവഞ്ചിക വ്യാപാരങ്ങളെ
ഗർവ്വംചെയ്യുന്നു. ഇപ്രകാരം സന്ദർഭത്തിനു ഉചിത
ങ്ങളും സരസങ്ങളും ആയ അത്മകല്പനകളും ഫലിത
വിശേഷങ്ങളും സ്നേഹമഞ്ജരിയിൽ അധികമായി കാ
ണുന്നു. ഈ മാതിരി ഭാഗങ്ങൾ വായിക്കുന്ന സഹൃദയ
ന്മാർ മഹാകവി നീലകണ്ഠദീക്ഷിതരുടെ 'ആനന്ദസാ
ഗരസ്സവാ'ദികാവ്യങ്ങളിലെ പലഭാഗങ്ങളെയും ഓർമ്മി
ക്കാതിരിക്കുകയില്ല.

തപൽപ്രേരണേന മിഷതഃ ശ്വസതോപിമാതഃ
പ്രാമാദികേവിസതികർമ്മണിമേനദോഷഃ
മാത്രൈ വദന്തമശനംഗ്രസതഃസുതസ്യ
കോനാമവക്ഷ്യതിശിശോരതിഭൂക്തിദോഷം.
മൌഢ്യോദഹംശരണയാമിസുരാന്തരംചേൽ
കിന്താവതാസപമവിതസ്യഭവാമിമാതഃ
അജ്ഞാനതഃപരഗ്രഹംപ്രവിശൻപരസ്യ
സ്വതപപ്രയാസ്യതിപശുഃകിമരാജകീയഃ

എന്നുംമാറ്റമുള്ള ഭീക്ഷിതരുടെ ദേവിയോടുള്ള യുക്തിവാ
ദത്തിന്റെ ഗതി കണ്ടുവേണ്ടതാണ്. മിക്കവാറും ഇപ്ര
കാരമുള്ള ഒരു സാരസ്വതനെന്നയാണു മഹൻനമ്പൂരിയി
ലും കാണുന്നത്. അതിനാൽ എത്രതൂണുകൊണ്ടു നോ

ക്ഷകയാണെങ്കിലും സ്റ്റോത്രമഞ്ജരി, ഭാഷാഭേദിയുടെ ശ്ലോത്രമഞ്ജരിയായി പരിലസിക്കുമെന്നും പറയാൻ ഏനിക്കു അല്പവും മടിതോന്നുന്നില്ല.

“വിദ്യാവിനോദിനി”യിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ മുദ്രാക്ഷരസം നാടകം പകുതിവിതം തർജ്ജമ ചെയ്തതും സി. പി. അച്യുതമേനോൻ ബി. എ. അവർകളുടെ ആവശ്യപ്രകാരം ‘ഉത്തരരാമചരിതം’ മൂന്നാമകം തർജ്ജമ ചെയ്തതും മഹാൻനമ്പൂരിയാണെന്നു് ലോഷയാത്രനാടകത്തിന്റെ പ്രസ്താവനയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇവയും സഹൃദയന്മാരുടെ ശ്രദ്ധാദർശനത്തെ അർപ്പിക്കുന്ന കൃതികളാണെന്നു പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

ഈ വക കൃതികളുടെ സഹോദരസ്ഥാനത്തെ അലങ്കരിക്കുവാൻ യോഗ്യതയുള്ള ഒരു കാവ്യമാകുന്നു ഇപ്പോൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്ന ‘കാവ്യശകലങ്ങൾ.’ ഇതിൽ ‘കിഞ്ചിതമോഷം’ ‘നളൻ’ ‘സുകന്യ’ ‘മീരാഭായി’ ‘പുതനാമോഷം’ ‘സീമന്തിനി’ ‘കൃഷ്ണപ്പൻ’ എന്നു ഏഴു വണ്ഡകൃതികൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഇവ മിക്കവാറും കവനകൌമുദി മംഗളോദയം മുതലായ മാസികകളിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളവയാണു്. ആ കാലത്തുതന്നെ സഹൃദയന്മാരുടെ സവിശേഷശ്രദ്ധയെ അർപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഈ വണ്ഡകൃതികളെ ഒരുമിച്ചുചേർത്തു ഭാഷയ്ക്കു അനർഘമായ ഒരു പുതിയ സമ്പത്തു നിർമ്മിച്ചതു ഏറ്റവും യുക്തംതന്നെ. അതിനാൽ ഈ ഉദ്യമത്തെ ആദ്യമായിത്തന്നെ അഭിനന്ദിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

‘ജന്മപ്രഭൃതിദാരിദ്ര്യം
ദേശവർഷാണിബന്ധനം.
സമുദ്രതീരെ മരണം
കിഞ്ചിമേഷം ഭവിഷ്യതി’

എന്നു പ്രസിദ്ധമായ വെളിച്ചംകൊണ്ടു സൂചിതമായ ഇ
തിവൃത്തമാണു ഇതിലെ വിഷയം.

‘ദൈവഗതികുലവാഭവനേന്ദുർ.
നൈവകവാടനീരോധമരോടം.’

എന്നുള്ള മഹാത്മ്യം എത്രത്തോളം വാസ്തവമാണെന്നു
ഈ കഥയിൽനിന്നു ഗ്രഹിക്കാം. കുറ്റങ്ങളാകുന്ന നവീന
പരിഷ്കാരങ്ങളെ ഗർഹണം ചെയ്തിരിക്കുന്നതും, ഉത്തമമാ
യ കലധർമ്മത്തിന്റെ മഹാത്മ്യത്തെ പ്രശംസിച്ചിരി
ക്കുന്നതും ആയ ഭാഗങ്ങൾ വളരെ മനോഹരങ്ങളായിട്ടു
ണ്ടു. ഇവ ആരും വായിച്ചു സശ്രദ്ധം പഠിക്കേണ്ടതാ
കുന്നു.

“കരുണയെപ്പോലെയല്ലാത്തതും
പൂർണ്ണം പൂർണ്ണതരം കൃതം”
“സഹജം കർമ്മകൗന്തേയ
സദോഷമവിനത്യജേൽ”

ഇത്യാദിഭാഗങ്ങൾകൊണ്ടു ഭഗവത്ഗീതാദിമഹാശാസ്ത്ര
ങ്ങൾ ഉപദേശിച്ചിട്ടുള്ള തത്വങ്ങളെ സ്മരിച്ചുകൊണ്ടും
സീമിതകാരണാതമയ മതങ്ങളെ പുരസ്കരിച്ചുകൊണ്ടും
മഹാൻവന്ദൂരി ചെയ്തിരിക്കുന്ന ധർമ്മവിചിന്തനം ഈ കൃ
തിയിലെ ഏറ്റവും പരിശുദ്ധമായ ഒരു അംശമാകുന്നു.

ശീലിക്കുണംപ്രതിദിനംനിജപൂർവ്വജന്മാർ
 പാലിച്ചുവന്ന തൊഴിലാദരവോടുകൂടി
 ചേലിപ്പിതെന്തെവെടിയാത്തു പൂരാമകുന്ദൻ
 കാലിക്കുന്തകളെ മേച്ചുനടന്നതില്ലേ.
 ഹാധസ്തനെന്നനിലയിൽ ചെറുതുംസ്വതൃ
 ബോധംവിടാത്തുപഴമത്തുടിമപ്പെടേണം
 ബോധംതികഞ്ഞൊരു മഹാശയനായ ധർമ്മം
 വ്യാധൻ നടന്ന വഴികളു നടന്നിടേണം.

എന്നതു മഹൻനമ്പൂരി ധർമ്മത്തെ സംബന്ധിച്ച ചെ
 ത്തന്ന വലിയ ഉപദേശമാകുന്നു. ഭാരതംവനപർവ്വത്തിൽ
 മൗക്തേയസമാസ്പ്രാപർവ്വത്തിലെ ധർമ്മവ്യാധാപാ
 വ്യാനത്തിലെ പ്രധാനതത്വവും ഇതുതന്നെയാണ്.

“ആചാരശ്ച സതാംധർമ്മം

സ്സന്തോഹ്യാചാരലക്ഷണാഃ

കാമക്രോധപരിത്യാഗഃ

ശിഷ്ടാചാരനിഷേവണം

കർമ്മചക്രതസമ്പന്നം

സതാംമാർഗ്ഗമനുത്തമം

ശിഷ്ടാചാരംനിഷേവനെ

നിത്യം ധർമ്മമനുവ്രതാഃ”

“സ്വധർമ്മംതുജതൈബ്രഹ്മ

നധർമ്മഇഹദൃശ്യതെ

സ്വകർമ്മനിരതോ യസ്തു

ധർമ്മഃ സ ഇതി നിശ്ചയഃ” (ഭാരതം വനപർവ്വം)

ഇത്യാദിധർമ്മവ്യാധോപദേശത്തിന്റെ ഗൗരവത്തെ മ

മഹാനന്ദൂരി നല്ലപോലെ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ച്യുതമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ഉണ്ടാകുന്നതിങ്കലോന്നതമം പഠിപ്പു -

കൊണ്ടാത്മശക്തിയുളവാക്കുകിലന്നസിദ്ധം

പണ്ടാമഹാൻകശികനന്ദനനാത്മവീര്യം

കൊണ്ടാരണേന്ദ്രനിലനേടിയിരുന്നിടത്തെ

ആത്മശക്തികൊണ്ടുമാത്രമേ ഉയരുവാൻകഴിയുള്ളൂ എന്നും അതു ധർമ്മചരണംകൊണ്ടു ലഭിക്കുന്നു എന്നും ഇവിടെ സയുക്തികളെളിയിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇക്കാലത്തു എവിടെയും പടന്നുപിടിച്ചിരിക്കുന്ന ശുഷ്കമായ സർവ്വസമത്വവാദം നമ്മുടെ കവിക്ക് ഹിതമുള്ള ഒന്നല്ല. അതു ധർമ്മവിജയം സകലമെന്നാണു പക്ഷം. ഈ അഭിപ്രായത്തെ ഇപ്രകാരം സയുക്തികം സാധിച്ചിരിക്കുന്നു.

“ഇന്നാമുറച്ചിടകു ജാതിമതങ്ങളെല്ലാം -

മൊന്നാണെന്നുള്ളതെങ്ങൊന്നുമപ്രകാരം

ഇന്നാശ്രമസ്ഥിതിജപാദികളും വൃഥാവി -

ചെന്നാണഹിന്ദുമതമോതിവരുന്നതിപ്പോൾ.

എന്നാൽദിനംനിശചിഷം സുധശീതമുഷ്ണം

ചെന്നായുപയുസുഖദുഃഖമനിച്ചുമിഷ്ടം

എന്നാദിയായവയിൽ മാനസവൃത്തിയൊന്നും

സ്തന്നാകിലവെളിയിലേവമുറച്ചിടാവു.

ദായാദരോടു കലഹിക്കു മതല്ലദൃഷ്ടു -

ജായാവചസ്സുമാരെന്നു മനസ്സിലാക്കും

തായാടുമാരൊടുമിടഞ്ഞു കഡുംബമൊക്കെ

പ്പേയാക്കിവസ്തു മിവരോസമഭാവനകൾ”

എന്നുള്ള അഭിപ്രായം അനുഭവംകൊണ്ടും യുക്തികൊണ്ടും ചണ്ഡികുമാൻ കഴിയുന്ന ഒന്നല്ല. ഈ അഭിപ്രായത്തിൽനിന്നും, പാവനവും അദ്വൈതമതരഹസ്യസർവ്വസ്വവും,

ദൃഷ്ടാന്തയോന്മുഖിമാർമ്മമപ്യനഗ്നം
ദൈവോന്മിയാപരിഭയൻ സുതസ്യാചിത്രം
തദീക്യപുരുഷമതിമുനേ ജഗദുസ്സവാസ്വി-
സ്മിപുംഭിദാ നതു സുതസ്യാവിവിക്തദൃഷ്ടേഃ

(ഭാഗവതം)

എന്നഭാഗംകൊണ്ടുതന്നെപ്പോലെയുള്ള ബ്രഹ്മജ്ഞാനികൾക്കുമാത്രം ലഭിക്കുവാൻ യോഗ്യവുംആയ സമഭാവനയെ കവിബഹുമാനിക്കുന്നില്ലെന്നു ആർക്കും പറയാവുന്നതല്ല. ഇവിടെ കവിയുടെ ആശയം അല്പംകൂടി വിശദമാക്കാം. ദൈവതിയുടെ നിലയും ധർമ്മവും ഒന്നുവേറെ; ഇതിനോടു വിപരീതമായ ഒന്നാണു അദ്വൈതത്തിൽ. സമഭാവനയുടെ പരമകാഷ്ടയെ പ്രാപിക്കുവാൻ വേദാന്തസൂത്രകർത്താവായ ഭഗവാൻ പ്രാസന്നപോലും സാധിച്ചില്ലെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞ മഹാഭാഗവതപദ്യത്തിൽനിന്നു തെളിയുന്നുണ്ടല്ലോ. ആസ്ഥിതിക്കു വിഷയഭാഗത്തുനിന്നായി നിത്യകലഹത്തോടുകൂടി കഴിയുന്ന പ്രാപഞ്ചികന്മാർക്കു് ആ സമഭാവന എങ്ങിനെ കിട്ടും? ദൈവതികൾ ഈവിധമുള്ള സമഭാവനയുടെ പേർപറഞ്ഞുകൊണ്ടു ധർമ്മത്തെ ഉന്മൂലിക്കുകയാണു ചെയ്യുന്നതു. ഈ കനയംഅധഃപാതജനകമായ ഒന്നാകുന്നു. മഹൻ നമ്പൂരിയുടെ ഈ അഭിപ്രായം ധർമ്മാസ്പരമസ്യവേ

ദികൾക്ക് ഏറ്റവും സമ്മതമായ ഒന്നാകുന്നു. ശാസ്ത്രം ഇപ്രകാരം ആണെങ്കിലും സിദ്ധാന്തത്തോടുകൂടി ഈ സിദ്ധാന്തത്തെ എത്രക്കുറവർ കണ്ടേക്കും എന്നതിന് സംശയമില്ല. ആ വിധക്കാരായ ചിലർ ഉള്ളതുകൊണ്ടുതന്നെയാണല്ലോ ഇപ്രകാരം ഒരു അഭിപ്രായത്തെ സ്ഥാപിക്കേണ്ടതായിവന്നതും.

കാലസ്ഥിതികൊണ്ടു സംഭവിച്ചിരിക്കുന്ന പുതിയ പരിഷ്കാരങ്ങളെയും അവയുടെ ഗുണഭോഷങ്ങളെയും കുറിച്ചു ഒരു ഒരു ഉത്തമനായ യാഥാസ്ഥിതികന്റേയും പരിപക്ഷപ്രദനായ വ്യഭാഞ്ചനയും നിലയിൽ ചെയ്തിരിക്കുന്ന വിമർശനവും വളരെ ശ്രദ്ധേയമായിട്ടുണ്ടു.

“മാറത്തൂകുന്തൽ, മുടിവെട്ടൽ, മനസ്സിരുത്തു-
നേരത്തു കൈകുടി, തനിച്ചു മുഖം വടിക്കൽ,
ദാമങ്ങളൊത്തുപല വിന്യസാർത്ഥസന്ധ്യ-
നേരത്തെലാത്തലിവ വൈദികവൃത്തിയിപ്പോൾ
നേരത്തിനില്ല മാഴോക്കുതമല്ല വല്ല-
നോത്തുമില്ല നിജ സാസ്ത്രവിധിക്രമങ്ങൾ,
നേരരാമോടിയൊടു കൂട്ടരുമൊത്തു സന്ധ്യ
നേരത്തതിൻപകരമിന്നവർ കാപ്പിമോത്തു
ഈവിധം ബ്രഹ്മണർപോലും സ്വധർമ്മം പരിത്യജിച്ചു
സ്വീകരിക്കുന്ന കന്യങ്ങളെ കവി ശക്തിയായി ആക്ഷേ-
പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഉത്തമനായ ബ്രഹ്മണന്റേയും ശ്രേ-
ഷ്ഠനായ ഗുഹിണിയുടെയും ധർമ്മങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാ-
ണെന്നു കവി ഈ കൃതിയിൽ സരസമായി ഉപദേശി-
ക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു. നൂറിൽ അധികം പദ്യങ്ങൾ അട

ങ്ങീട്ടുള്ളതും വിവിധധർമ്മങ്ങളെ യുക്തിയോടും ഗൗരവത്തോടും കൂടി ഉപദേശിക്കുന്നതും ആയ 'കിഞ്ചിമേഷം' പലതുകൊണ്ടും ഒരു സഹജയാകർഷകമായ കാവ്യമാണുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല.

'നളനും' 'സീമന്തിനിയും' മാറ്റം കൂട്ടുകാർ ചേർന്നു എഴുതിയിട്ടുള്ള കൃതികളാണ്. ഇവയിൽ കൗജപലം കൊണ്ടും അത്ഥപുഷ്പികൊണ്ടും നളൻ മുന്തിയിരിക്കുന്നു. നളനെ ഇന്ദ്രാദികളായ ദികുപാലകന്മാരോടൊന്നിച്ചു കല്പിക്കുന്നു,

നാട്ടിൽപ്പരക്കെ രസവൃഷ്ടി സദാജയന്തൻ
പാട്ടിൽ, സ്വദൃഷ്ടിപതിയാഞ്ഞിടമില്ലതെല്ലാം
കൂട്ടിന്നു ധർമ്മദാകിയ ദാനവാരി
രാട്ടിന്റുനെന്ന വിധ മൂഴിയിലുല്പന്നിച്ചു.

ഇന്ദ്രാദി പദ്യങ്ങൾ ഉദാഹരിക്കപ്പെടാം. ശ്ലേഷാദ്യലങ്കാരങ്ങളുടെ സരസസന്ദർഭ സുന്ദരങ്ങളായ കല്പനകളിൽ മഹാകവി നല്ല വിജ്ഞാനം ഉണ്ടെന്നു ഇതുപോലെയുള്ള ഭാഗങ്ങൾ തെളിയിക്കുന്നു. രാജധർമ്മങ്ങളെ കുറിച്ചു എല്ലാം 'നളനിൽ' ഭംഗിയായി വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. നളനു ദമയന്തിയോടുള്ള അനുരാഗത്തിന്റെ ഉല്പത്തിയോടുകൂടി ഈ ഖണ്ഡകൃതി അവസാനിക്കുന്നു. 'സീമന്തിനി' പുരാണപ്രസിദ്ധമായ സോമവാരവ്രതത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെ ഉപദേശിക്കുന്ന ഒരു വിശിഷ്ടകാവ്യമാകുന്നു. ഇതിൽ നാലും അഞ്ചും സർഗ്ഗങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ചന്ദ്രാംഗദരാജാവു നാഗരാജാവിനെ കണ്ടു സംസാരിക്കുന്നതും, പിന്നീട് അവിടെനിന്നും ഭൂമിയിൽ വന്നു സീമ

ന്തിനിയുമായി സമാഗമിക്കുന്നതുമായ കഥാംശങ്ങളെ നല്ല സാരസ്വത്തോടും ഫലിതത്തോടുംകൂടി വർണ്ണിക്കുന്നു.

“ഫണിക്കോപ്പചാത്തുന്ന ദേവന്റെ ചൂഡം—

മണിക്കുള്ള വംശത്തിലാണെന്റെ ജനം?”

ഇത്യാദിഭാഗങ്ങളിലെ ചിമ്നാഭധാരമായ അത്ഥംഗാനതയും,

“ഭവാനിശപുഷ്പശ്ലക്തവാഹ്മന കന്യാ—

പ്രവാഹാവഗാഹ പ്രധൗതാന്തരംഗൻ

ഭവൻ താൻ മഹാഭാഗ്യമിച്ഛുള്ളവർക്കി—

ത്തവാവാഹ്നിയോത്തരാണിത്രമോഹം.

എന്ന പദ്യത്തിലെ ജഹ്മനകന്യാപ്രവാഹസദൃശമായ ശബ്ദധാടിയും,

“ശിവാംഗത്തിലാപിഡ മെന്നല്ലടിപ്പൻ

ഭവൻത്താൻ മനുഷ്യൻസ്ഥലം ടിപ്പുലോകം

നിവാസംമസംപക്ഷ യൊന്നാണിപൻതൻ

പ്രവാസംസമീകിപ്പി ബന്ധുക്കളോടും”

എന്നശ്ലോകത്തിലെ ബ്രഹ്മയത്തിന്റെ സന്ദർശനലീലയും സഹൃദയന്മാരെ ബലാഭാകഷിക്കുന്ന ഗുണങ്ങളും.

പരംപത്നിയൊപ്പം സമസ്രം വിഭുതീ—

ഭൂതത്തോടു ചീറിപ്പിറ്റിനാലുപാതം

അരക്കാൽക്കണ്ണകൊണ്ടു കാളംവിഷാഗി—

ത്തിരക്കിൽ കഴിപ്പാനൊരുങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു.

എന്ന നാഗരാജാവിന്റെ കോപത്തെ വർണ്ണിക്കുന്ന ഭാഗം അവസരോചിതമായി രസത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിന്നു കവികളുള്ള നൈപുണ്യത്തെ കാണിക്കുന്നു. പൂതനാമോക്ഷത്തിൽ പ്രൗഢങ്ങളായ പല അലങ്കാരകല്പ

നകളും ഉണ്ട്. ശബ്ദലാളിത്വംകൊണ്ടു 'മീരാഭായിക്കും' 'കൃഷ്ണപ്പനും' പ്രത്യേകം ഒരു മെച്ചം വേറെ കാണുന്നു. അപ്രകാരം വിചാരിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഈ കാവ്യശകലങ്ങളെ സഹൃദയന്മാർ ഒരു നിധിയായി ഗണിക്കുമെന്നു പറയുവാൻ ഞാൻ ഭട്ടംതന്നെ മടിക്കുന്നില്ല.

രസിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ഇഷ്ടകാന്തയെപ്പോലെ കൃത്യം കൃത്യോപദേശം ചെയ്യുക എന്നതു ഒരുത്തമമായ കാവ്യത്തിന്റെ സർവ്വപ്രധാനമായ ധർമ്മമാകുന്നു. ഈ ധർമ്മത്തെ 'കാവ്യശകലങ്ങൾ' വളരെ നൈപുണ്യത്തോടു കൂടി നിർവ്വഹിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ ഗുണവിശേഷംകൊണ്ടു കാവ്യശകലങ്ങളോടു സമീപിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്ന ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾ അത്യന്തം പരിമിതങ്ങളാണെന്നു കൂടി പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. സാഹിത്യഗുണങ്ങൾകൊണ്ടു വിചാരിക്കുകയാണെങ്കിൽ പൂർവ്വപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ സൗരഭ്യവിജൃംഭം ഈ കൃതിയിൽ എവിടെയുമുണ്ടെന്നു കാണാം.

പ്രതാപവും കോലാഹലവും ഒന്നുംകൂടാതെ വളരെ കേന്ദ്രിപ്പാത്ത സാഹിത്യനിഷേവണം നിഷ്കാമമായി ചെയ്തവരെന്നു ഒരു പ്രശസ്തകവിയാണു മഹാൻനമ്പൂരി. നവീനലോകത്തിൽ ഭൗണത്വം സമ്പാദിക്കുന്നതിനുള്ള കൃത്രിമ നയങ്ങളിൽ ഒന്നിലും മഹാൻനമ്പൂരിക്കു അല്പവും ആസക്തിയില്ല. അതുകൊണ്ടു മഹാൻനമ്പൂരിയേക്കാൾ 'ഇരുപത്തഞ്ചു കല്പിനു തഴുത്തല്ല' ഇരുനൂറ്റി അൻപതു കല്പിനുപോലും താഴത്തുനില്ക്കുവാൻ അർഹതയില്ലാത്തവർ പലരും അത്രയുംപടി ഉയർന്നിടയിൽ വലിയ കവികളായി ആഭിഷേകം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടു

ണ്ടു്. പെട്ടെന്നു പെരുക്കുന്ന മലവെള്ളം അതുപോലെ വേഗത്തിൽ ഇറങ്ങുന്നതു കാണാറുണ്ടല്ലോ. പുതിയ ചിലക്കു ലഭിക്കുന്ന ഭൂമനത്രയും ഇതുപോലെ ക്ഷണേണ ക്ഷയിക്കുന്ന ഒന്നാകുന്നു. എന്നാൽ മഹാൻമത്യതിരിയേപ്പോലെള്ള കവികൾക്കു് ലബ്ധമായിരിക്കുന്ന സ്ഥാനം എപ്പോഴും ഒരുപോലെതന്നെ ഭൗജപ്രത്യേകതയോടുകൂടി പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും; എന്നെന്നാൽ അതു അപ്രചലനീയമായ ധർമ്മത്തിൽ നിബദ്ധമൂലമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു.

ടാഗൂറിന്റെയും ഷെല്ലിയുടേയും മറ്റും വേരുകൾ വൃഥാ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു, ശാസ്ത്രധർമ്മങ്ങളെ ഉല്പാദനം ചെയ്തു ദൃസ്യാതന്ത്ര്യത്തോടുകൂടി സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടവരെന്ന ഒരുവക ശുഷ്കപ്രസ്ഥാനങ്ങളും അവയുടെ അത്യുച്ചതങ്ങളായ പ്രണാദകല്ലോലങ്ങളും, അമിതമായി അഭിപ്രായിയെ പ്രാപിച്ചു, വിശുദ്ധങ്ങളും ദേധാസംസ്കൃതങ്ങളും ആയ പൂർവ്വപ്രസ്ഥാനങ്ങളെ തട്ടിയടച്ചതുകൾ വാൻ തീവ്രപ്രയത്നംചെയ്യുന്ന ഈ കാലത്തിൽ പഴയ നവ്യരിപ്രസ്ഥാനം—എത്രമാത്രം സൗരഭ്യവും സാരസ്യവും ഉള്ള ഒന്നാണെങ്കിലും—അതു ‘പടയിലെക്കുട’യായി ഭവിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന് പറയതെ കഴികയില്ല. ഉള്ളിൽ തൃപ്തിയില്ലെങ്കിലും പേരിനും പെരുമയ്ക്കും വേണ്ടി നവീനപ്രസ്ഥാനത്തെ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നവർ ഉണ്ടു്. പുതിയ ലോകത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന പരാജയത്തെ പ്രാചീന—ആത്മീയ—ലോകത്തിൽ സിദ്ധിക്കുന്ന വിശുദ്ധവിജയോത്സവമായി ഗണിച്ചു പേരിനേയും പെരുമയേയും വകവെക്കുതെ പൂർവ്വപ്രസ്ഥാനത്തെ ഉദ്ധരി

ചു സംരക്ഷിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ സശ്രദ്ധനായ ക
വികൾ ചുരുക്കമാകുന്നു. അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒരാളാ
ണു മഹൻനമ്പൂരി. ഉല്പാദനമിയുടെ നിലയിൽ പു
തിയമതത്തെ സ്വീകരിക്കാത്തതും, ഗുരുജനങ്ങളുടെ
സ്വീകരണമൊഴിഞ്ഞു ശുദ്ധവും നിസ്തർക്കവും ആ
യ പൂർവ്വപ്രസ്ഥാനത്തെ ആരാധിച്ചുകൊണ്ടുള്ള, മഹൻ
നമ്പൂരിയുടെ സാഹിത്യപരിശുദ്ധ, മിക്കവാറും നിരവ
ലംബമായി ബീഭിഷിക്കുന്ന പഴയനമ്പൂരിപ്രസ്ഥാന
ത്തെ അധഃപതിപ്പിക്കാതെ രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒ
ന്നാകുന്നു. അതിനാൽ ഒരു ഉത്തമകവിയുടേയും താഴെ
ശ്രദ്ധപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ സംരക്ഷകന്റെയും നിലയിൽ
നടുവെത്തു മഹൻനമ്പൂരി ആരാധനയ്ക്കായി ഭവിക്കി
രിക്കുന്നു എന്നതിന്നു സംശയമില്ല. ആവിധമുള്ള മാഹാ
ത്മ്യത്തെ വഹിക്കുന്നവയാകുന്നു മഹൻനമ്പൂരിയുടെ ഇ
തരകൃതികളും വിശേഷിച്ചു ഈ 'കാവ്യശകലങ്ങളും.'
ഇതിൽ കൂടുതലായി ഒരു കൃതിക്കു എന്നൊരു യോഗ്യത
യാണു ലഭിക്കുവാനുള്ളതു?

ഈ കാവ്യശകലങ്ങൾക്കു ഇനി പല സഹോദര
ങ്ങളും ഉണ്ടാകുമാറാകട്ടെ എന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുകയേ ചെ
യ്യേണ്ടതായിട്ടുള്ളു. തൽഫലലഭത്തിൽ പ്രധാനമായ
ഒരു പഴയ പ്രസ്ഥാനത്തിന്നും തദ്വാരാ ഭാഷക്കും വിശു
ദ്ധമായ പ്രകാശവും ആശ്രയവും തന്നിയേ ലഭിച്ചുകൊ
ള്ളുന്നതാണ്.

എം.എ. മേടം ൧൨-ാം-നം }
തിരുവനന്തപുരം. }

വടക്കുംകൂർ
മാജനാജവർമ്മാജി

കിഞ്ചിമേരൂഷം.

— —

കൊമ്പൻ പുരാരി വിടി പാവുതിയൊത്തു കാമ -
കമ്പം കലൻ കളിയാടി നടന്ന കാലം
ഇമ്പം മുഴുത്തവരിൽ വന്നുപിറന്നൊരൊരം -
കൊമ്പൻ കനിഞ്ഞിടണ മേത്തമിടാമനേകം. 1

പന്നാരണേന്ദ്രമണിനല്ലൊരുശാസ്ത്രി വീല -
കണ്ഠാഭിധാനമിയലുന്ന മഹാനഭാവൻ
ഉണ്ടായിരുന്നഭൂവി സൽക്കവി സാധുശീലൻ
കണ്ടാലതീവസുഭഗൻ ബഹുബുദ്ധിശാലി. 2

ഇന്നുനാട്ടിലല്ല വലനാട്ടിലുമൊന്നുപോലെ
നന്നാതരം പുകൾപുലർത്തിയ പുണ്യശാലി
ശ്രീനാരദാദി മുനിമാരരുളുന്ന ഭക്തി -
ജ്ഞാനാഗമമാർഗ്ഗമറിയുന്ന മഹാവിശിഷ്ടൻ. 3

വേദത്തിലും സഭയിലുത്തമശാസ്ത്രതപ -
വാദത്തിലും കീടവിടിപ്പവരാരുമില്ലാ
വേദത്തിനുള്ളവഴി തീരെയടഞ്ഞുസമൃദ്ധി -
മോദത്തിലാണരതി യസ്സുകൃതിയ്ക്കു നിത്യം. 4

ചൊല്ലാമധഃകൃതരിലാർദ്രതയോടുകൂടി -
ഒട്ടല്ലാഞ്ഞൊഴം ധനമെടുത്തുകൊടുത്തിണക്കി

നല്ലാട നല്ലതചിയുള്ളനനം തുടങ്ങി
യെല്ലാമൊഴിതക, മോതുമനേകതതപര. 5

“കള്ളിന് ഭൂമിസ്തരുതിറച്ചിയിലാശലേശ-
മുള്ളിൽക്കടക്കരുത ഫിംസനമുക്ക കാളം
കൊള്ളില്ല തെല്ലമൊരഹമ്മതി താഴ്വേണം
ഭള്ളിൽ ബീഭേന്നുവെരുമാറണ മേതിടത്തും. 6

കാലത്തുണൻ കുളി, നാമജപം, കുലത്തി-
നാലംബമായ ഭഗവൽസ്മൃതി, നിത്യകൃത്യം;
ശീലത്തരങ്ങളതി ശുഭതരങ്ങൾ ചാർത്തി-
ക്കാലം നയിക്കുക, വയിൽ പ്രതിപത്തിവേണം. 7

ശീലിസ്തണം പ്രതിദിനം നിജ പൂർവ്വകന്മാർ
പാലിച്ചുവന്ന തൊഴിലാദി രവോടുകൂടി
ചേലിപ്പിതെന്നു വെടിയാക്കു പൂരമുകുന്ദൻ
കാലിക്കുന്നുകളെ മേച്ചു നടന്നതില്ലേ? 8

വായിക്കുവാനു മെഴുതുന്നതിനും പഠിപ്പാ-
നായിശ്രമിച്ചുണ മതിനു പണം തരാം ഞാൻ
പോയിപ്പഠിച്ചിടക പാഠകശാലയിൽ
സ്ഥായിക്കൂ, നിങ്ങളതുകൊണ്ടു നികുന്നുവോരും. 9

പിന്നെകൂമത്തിലതുകൊണ്ടു വളന്നുപോന്നു
വന്നെത്തുമുന്നരപദങ്ങളിലപ്പൊഴൊരും
നന്നെന്നും മടിമത്തമൊഴിഞ്ഞുപോക-
മൊന്നെന്നുപോലെവെരുമാറു മറിഞ്ഞിടേണം. 10

ഈ ധന്യനെ നിലയിൽച്ചെറുതും സ്വകൃത്യം-
ബോധംവിടാത്ത പഴമസ്തടിമപ്പെടേണം
ബോധം തികഞ്ഞൊരു മഹാശയനായ ധർമ്മ-
പ്രാധൻ നടന്നവഴി കണ്ടു നടന്നിടേണം. 11

അന്നത്ര യോഗ്യവിടെ തിരുമുമ്പിൽ ചെന്നു-
നിന്നെപ്പൊഴും തിരയുകിൽത്തിരിയാത്ത തത്വം
കെന്നൊന്നെടുത്തു വിവരിച്ചു മനസ്സിലാക്കും-
മെന്നോക്കു; ജാതികളിലല്ല മഹത്വമെന്നും. 12

മെല്ലെന്നു കോറുകുറിയത്തതിര, ഭിജ്ഞ-
മല്ലെങ്കിലക്കിടി തിടുക്കി വീഴുമേവം
ചൊല്ലെത്ര സാമരിയവാരെല്ലെന്ന വാക്കു
പുല്ലെന്നു വെണ്ണയതു വെമ്പരുതാമ്ബെന്നും. 13

മന്നന്റെ കല്പന, സദസ്സിൽ വെറും പ്രസംഗം,
നന്നല്ല നൽക്കൊടികളാട്ടിയ ഘോഷംതത്ര
മന്നത്തൊക്കെ; യുദ്ധരത്നം വില, പൂത്തി, ബുദ്ധി
യെന്നല്ല വിദ്യയുചയം അതളിത്ത മാറ്റം. 14

എപ്പോരിനും പണമെടുത്തു താമിചന്റെ
ചൊല്ലാദരിച്ചു കലധർമ്മവിധിപ്രകാരം
എല്ലാം നടത്തുക മതാചാരണങ്ങൾ പുല്ലു-
പുല്ലാക്കിനിന്നു വെരുമാറുക നല്ലതല്ലാം. 15

ചൊല്ലെന്നു യോഗ്യർസഭയിൽപ്പലതും പണത്തിൽ
ച്ചെല്ലുന്നനേരമകലും ഗവർമേന്മയിലാക്കും
ചൊല്ലും മനസ്സുകൊരുപോലെയെഴുന്നവക്കു
പുല്ലും പണക്കിഴിയ ചൊല്ലുമിതോത്തുകൊൾവിൻ! 16

എല്ലാരു മോക്ഷകധികോന്നതി യാഗ്രഹിച്ചു-
 ലില്ലാതെതാമ പദവിയുള്ളതു കൂടിയപ്പോൾ
 നില്ലാതെ മേരുവിലു മോരമുയന്നു വിന്ധ്യൻ
 വല്ലാതെ താഴ്ന്നനിലയാൻതു കേൾവിയില്ലേ? 17

സ്വന്തം നിദാന മലയുന്നു, ചുമന്നിടുന്നു
 ഭാരം വെക്കത്തു ഭവനം വിള ശേഷമുത്തി,
 ദ്വാര പാർ പാരിഷദത്തമരത്ര പോരാ,-
 ഞാൻപ്രിയംകരുതു മീശപരനിശ്ചയത്തിൽ. 18

ആകെക്കൊക്കെ നിശ്ചയിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ചെങ്കിടുന്നു?
 പാക്കൊന്നവർ മതുതാൻ പണിമരൊരോടേം
 നോക്കുന്നു തേടുകൊരുവന്നടിമപ്പെടാതെ
 നേക്കുന്നു നോക്കിടുകിലില്ലലകികലാരം. 19

കാരോരിനത്തിലിഹ വന്നു പിറക്കുവാനും
 നേരോട്ട രാപ്പകലവർ കഴിക്കുവാനും
 ആരോട്ട മീറകലാരതെഴു മീശപാന്റെ
 സാരോപദേശവിധിയാണി തിലാർ കുറാം? 20

ജാതികൃമത്തിനു പഠിച്ചു പഠിച്ചു നല്ല-
 ജാതിപ്പിറ്റിപ്പമറിയും കലരുമ്പൊക്കും
 മോദിച്ചിടും സകലരും വലുതാക്കിവെക്കും
 ചോദിച്ചുവാങ്ങുകവലിപ്പ മിളപ്പമല്ലേ? 21

ഉണ്ടാകുന്നതി കുലോചിതമാം പഠിച്ചു-
 കൊണ്ടാത്മശക്തിയുളവാക്കുകിലെന്നു സിദ്ധം
 പണ്ടാമഹാൻ കുശികനന്ദനനാത്മവീര്യം
 കൊണ്ടാണെന്നു നില നേടിയിരുന്നിടാതെ. 22

മേല്പോട്ടു കേരുക പിടിച്ചു പിടിച്ചു മെല്ലെ
കീഴ്പോട്ടു നോക്കിയടിയുന്നി നിനച്ചുവേണം
കേൾപ്പോരുമില്ല ഫലം കേൾവിയുമില്ല വീണാൽ
മേല്പോട്ടുനോക്കു മരുന്നിന്നവർ ഒരേ മാറും. 28

എല്ലാവരും ശരി, മനുഷ്യനായതു താഴ്ന്നു-
യില്ലാത്ത മെങ്ങുമൊരുപോലെ കടന്നു ചെല്ലും
ചൊല്ലാമിവണ്ണമെങ്കിലുമൊഴി വിശ്വസിച്ചാൽ
തെല്ലാണതിന്റെ ഫലം മിന്നിനെയാണു സാരം. 29

കൂടും മഹത്തമമെഴുമിബ്ബുവനം തിരക്കി-
കൂടും ചരാചരചയത്തിനുകത്തിന്റെ
തേടുന്നവർക്കിടയവർ കഴിയും, ബുദ്ധന്മാർ
പാടുന്ന താഴ്ന്നു മുയച്ചു മേതിടത്തും. 25

തന്നിപ്പോരുന്നതു പെരുതേ തകരാറുമു
ഭിന്നിപ്പടുത്ത സമജീവികളിൽ പ്പലത്തി
മന്നിൽപ്പകഴു കരുതിപ്പല യോഗ്യരേയും
നിന്ദിപ്പു മല്ലേതരീതി വിചിത്ര തന്നെ." 26

ഈവണ്ണമുള്ള പലയുകുകിളിച്ചരിച്ചും
സേവയ്ക്കു നിന്നു മിടകണ്ടു പണംകൊടുത്തും
ഭൈഷണ്യത്തെയും പഴമയും നിലയും നിനച്ചും
പാവങ്ങളെ പ്പലരെയും ബഹുയോഗ്യരാക്കി. 27

സമ്പൽസമൃദ്ധി, സമബുദ്ധി, സദാശമത്തി-
ലിമ്പ, ദമം, ദയ, ദരിദ്രലാഭാത്മബോധം,
കമ്പങ്ങളാറനില, യിന്നിനെ വാണിജ്യ-
വസ്തു ജഗത്തിനൊരുമാതൃകയാക്കി. 28

ജപണ്ണമുത്തമഗുണങ്ങളിണങ്ങിടം ഭൂ -
 ദേവൻ വിതുല കലധർമ്മവിധിപ്രകാരം
 ദൈവത്തെയും പിതൃകടത്തെയുമോർത്തു ശുദ്ധ -
 ഭാവപ്രശസ്തമതി വേളികഴിച്ചുപിന്നെ. 29

സ്നാനം ജപം ഹവനമദ്ധ്യയനം പരാത്ഥ -
 ഭ്യാനം ഗൃഹസ്ഥതന്മിത്വേണുവയെന്നിതെല്ലാം
 താനെന്നോരേനിലയിലോർത്തുനടത്തി യാത്ഥ -
 ജ്ഞാനം തരാം മിഴിതെളിഞ്ഞ മഹാനഭാവൻ. 30

അക്കാർത്താഴം കഴലിയൊത്തുരമിച്ചുപരമ -
 മുറുകാമ്പിണക്കി കരികത്തുവിളിച്ചിരുത്തി.
 അക്കാലവേദിമുനി മനമഹാവരി ദേവൻ
 തുക്കോൽവിനമിച്ചു സഹധർമ്മിണിയോടൊപ്പം. 31

വേണ്ടെന്നൊരഭാണമുണ്ടഴകുണ്ടു കണ്ടാൽ
 വേണ്ടില്ലിവൻറെ സുതന്ത്രക്കൊടി നിയ്യതനെ
 വേണ്ടിജ്ഞമേലിലരിയേണ്ടതു ഞാൻ പറയുക
 വേണ്ടിക്കുറച്ചു പറയാം പതറാതിരിക്കൂ. 32

സത്തായതൊന്നുപറയാം സതിമാർക്കു ദൈവം
 ഭുത്താവൊഴിഞ്ഞൊരുവനില്ലൊരുതക്കമില്ലാ
 ഉൾത്താരലിങ്ങിനെ യുറപ്പുവരെബാഭുജിക്കൂ -
 മത്താമരാക്ഷികൾ പതിവ്രതമാർകളത്രേ. 33

കൂട്ടത്തിലുള്ളവരിലും വിടുവേലചെയ്യും
 കൂട്ടത്തിലും വെറിമകാട്ടത്തത്രയല്ലാ
 വേട്ടാൾ കയക്കിലവരിൽക്കുറിവാൻമാറു -
 കാട്ടാൻ മട്ടിക്കരുതു കോപമടങ്ങു മെന്നാൽ. 34

നേരിട്ടുകണ്ടതു, മറിഞ്ഞവർചൊന്നതുംഹൃത് .
 ത്താരിൽലുരിച്ചു കലികൊണ്ടവരൻമുമ്പിൽ
 പാരിച്ചൊരോണി പറഞ്ഞുവെറുപ്പുശേഷം -
 ക്കാരിൽപ്പലത്തത, തിൽക്കലഹംമുഴക്കം. 85

ഒന്നിച്ചുചേൻ കഴിയേണ്ടവരോടിക്കണ്ടു
 ഭിന്നിപ്പിനുള്ളവഴി വെണ്ണരുതോർത്തുചേണം
 ഒന്നിന്നൊച്ചപായം ചിലവെച്ചുവെച്ചും
 തന്നിച്ചുവെച്ചു തുടക്കിൽത്തകരാറുതന്നെ. 86

ചൊല്ലാം ചതിച്ച ചിലർ പൂട്ടുകൾക്കൊരുവെച്ചി .
 ഒട്ടല്ലാം തുറക്ക, മതിൽവെച്ചവരെത്തുല്പാദന
 തെല്ലാത്തശക്തിവതിയൊത്തുചിലത്തു, ചൊല്ലാം
 തല്ലാംക മിയുവകടംകളിലേറ്റൊല്ലാം. 87

പന്നാശനാഭോണമോടികളിൽ സ്തമപം
 രാന്നാക്കമോക്കകതിൽ വെച്ചുക്കളിഞ്ഞു ചാടി
 “ഞാനാണമുന്തിയവളെ”ന്നുനടിച്ചുപോയാൽ
 നാനാതരം കശപിശയ്ക്കിട വന്നുകൂടും. 88

പൊമ്പുണ്ടും പണവുമെപ്പൊഴു മിട്ടലട്ടി
 കമ്പംപിടിച്ചവരോടു കരസ്ഥമാക്കി
 ഇമ്പം കലഞ്ഞൊളിവിൽ വെണ്ണുകിലക്കടംബം
 സമ്പത്തുട ഞെടിവിടിക്കളിംഗമാകും. 89

ശീലിക്കണം സകലവേലകളും ഗൃഹത്തിൽ
 തോലിയ്ക്കുമരൊരുവെച്ചിണചൊല്ലിക്കൊല്ലാം
 ചേലിന്നു വീട്ടുവണിഭൂഷണമായ്നിറച്ചാൽ
 തോലിയ്ക്കുനല്ലവഴിയും ഗൃഹധൃത്തിയിങ്കൽ, 40

കൃത്യങ്ങളിൽസ്ഥിരത, യീശപരഭക്തി, പാതി-
വ്രതം സദാപി, സമഭാവനവിട്ടുകാരിൽ,
സത്യം വിടാത്ത നില, സജ്ജനപൂജ, നിത്യ-
കൃത്യങ്ങളിൽസ്സമയനിഷ്ഠ, യിതൊക്കെവേണം. 41

ചൊറുള്ളമക്കളിലു മുററുവരിൽപ്പിറന്ന
മററുള്ളകുട്ടികളിലും കനിവൊന്നുപോലെ
മുററും പുലർത്തണ, മതിൽച്ചിലവേരുകൂറ-
പററും പ്രകാരമചരിൽപ്പെരുമാറിടൊല്ലാം. 42

എൻപിള്ളയെന്നൊരു വിശേഷതകൂട്ടിടാതെ
മുമ്പിട്ട ഭക്ത്യമണിഭൂഷകൾ കുട്ടികൾക്കുറായ്
അമ്പിൽ കൊടുത്തിടുക തൻറെകിടാങ്ങൾവന്നാൽ
മുമ്പിൽക്കൊടുക്കുവത വക്കൊടുവിൽക്കൊടുക്കാം. 43

ഇല്ലത്തിന്തേനിലയിലായ്പ്പെരുമാറിയെങ്കി-
ലില്ലത്ത;ലേതവരു മേതിനു മേതിടത്തും
കില്ലരൊരേനിലയിലൊത്തുതണുക്കും,മപ്പോൾ
തെല്ലല്ലഭംഗി വിളയാടിടമൈമകമത്യം 44

മാറാലയും ചിതലുമാൻ ഗുഹങ്ങൾകൂട്ടി-
പ്പോറായിടാതെ ബഹുമോടിയിൽ വെച്ചിടേണം
നൂറാണ്ടു ചെല്ലുകിലുമിബ്ഭവനങ്ങൾ തീർത്തി-
ട്ടുറാഴ്ചയെന്നനില ഭരണണ മേതവക്കും. 45

പാത്രങ്ങൾതേച്ചു ബഹുവൃത്തിയിൽ വെച്ചുതൻറെ
ഗാത്രത്തിലും പ്രിയതരം വെരുമാറിടേണം
സൂത്രത്തിൽ നില്ക്കരുതടക്കു പുക്കുറണ്ടു
മാത്രയ്ക്കും പണികളൊക്കെയൊരുക്കിടേണം. 46

സ്രീകർഷ്ടകളനിലാഭ്യവനാനമോ
 പാകങ്ങളിൽ പ്പട്ടതപോമ മദ്ധ്യധർമ്മം
 ശോകം നടിയ്ക്കരുതലയ്ക്കരുതാക്കുകേതും
 പാകത്തിൽ വെച്ചു ബഹുവൃത്തിയോടേകിടേണം. 47

വേട്ടാറക്കുവേണ്ടി യെളിവിൽച്ചിലതൊക്കെവട്ടം
 കൂട്ടാനൊരുങ്ങരുതു വല്ലഭനോതിയാലും
 ജ്യേഷ്ഠാനുജ്ഞ മുഷിയാനിടയാം ജനങ്ങൾ
 കേട്ടാലടുത്തു കളിയാക്കിടമോമമറേണം. 48

ഒന്നോക്ക കാന്തനുടെ സോദരരത്രയല്ല
 ഭിന്നോദാദികളു മെല്ലൊഴു മുറക്കരുത്തിൽ
 “ഏനാമലാളു മിതുപോലെ നടന്നിടേണം”
 മെനോക്കുവാൻ സതികൾ മാത്രകരാജ്യരേണം. 49

ജോലിത്തിരക്കുകളൊഴിച്ചിടനേരമായാൽ
 ചേലിൽ പ്രിയംതടവു മറളികളോടു കൂടി
 മേലിൽ ഗുണത്തിനിതിയാസപുരാണജാലം
 ശീലിച്ചുകൊള്ളുണ മിതാണറിവിനു മാറ്റാ. 50

ബാലോപചാര വിധി, പാചകശാസ്ത്ര തത്വം,
 ഗോലോക രക്ഷണവിധികൾ, മെനിയെല്ലാം
 കാലോചിതപ്പടി പഠിച്ചതിലൊക്കെമാറ്റം
 നിലോല്പലാക്ഷികൾ വിദഗ്ദ്ധരുനടിക്കേണം. 51

ഉണ്ണിക്കിടാങ്ങളെ പിളിച്ചു റികത്തിരുത്തി
 മണ്ണിട്ടു ചികിയെഴുതുകണ മന്ത്രയല്ലാ
 വിണ്ണികളെസ്ഥിതിയു മന്നരകത്തിലേയും
 വണ്ണിച്ചു നല്ലവഴികൂട്ടി നടത്തിടേണം. 52

മാവല്ലഭൻ പരവശ്യരതനെനിറങ്ങും
 സേവയ്ക്കവന്നു പൂഷ്പിതരോടിയൊലും
 ഭാവം പകർന്നതിയിൽ പ്രതികൂലഭാവം
 കൈവന്നിടൊല്ല സതിമാക്കിശംസിതുമ്പും. 53

സാമാന്യമിഗ്നഗണങ്ങളിണങ്ങിടന്ന
 വാമാക്ഷിമാക്കു ഗൃഹിണീനിലയാന്നിരിക്കും
 ഹേ മാരവിന്ദമൊഴി! മറ്റു തരത്തിലായാൽ
 ക്ഷേമാഭിയില്ല പരന്നു കലവും ദൃഷ്ടിക്കും. 54

നേരോടിവണ്ണ മവളോടറിവിനു നല്ല -
 സാരോപദേശ മുരചെയ്തപ്പിഴവോടുകൂടി
 താരോമൽ മേനിയൊടുചേർന്നു സുഖിച്ചുവാനും -
 മാരോപമൻ നിഖിലശാസ്ത്രമറിഞ്ഞശാസ്ത്രി. 55

തന്ദ്രാരിൽമാതിനെതിരാം പ്രിയയോടുകൂടി
 രണ്ടാം സുരഗ്രഹരവായ മഹീസുരേന്ദ്രൻ
 കൊണ്ടുടിയണിഞ്ഞ മരത്തിൽ വസിച്ചിടുമ്പോൾ -
 കൂണ്ടായിപ്പോലൊരുദിനം തപനോപരഗം. 56

താരാധിനാഥ തപനഗ്രഹങ്ങളിൽപ്പോൽ
 വാരാശിതത്തിൽ മുഴുകിജ്ജപതപ്പണങ്ങൾ
 നേരാൽക്കഴിഞ്ഞു കൂലാവഹമാകയാല -
 ലീരാഗ്രന്ഥനവിടെ നിന്നതിനായിരങ്ങി. 57

“സാരജ്ഞരായ മാരോരരുളുന്ന പുണ്യ -
 വാരങ്ങളിൽ ഗ്രഹണമുള്ളിനും വിശിഷ്ടം
 ‘ആരന്നു സൽക്രിയകൾ ചെയ്തു മവൻ ജയിച്ചു
 വേരറ്റുപോം ദമിതസന്തതി’യെന്നുശാസ്ത്രം. 58

ധർമ്മശസ്ത്രവിധിനോർത്ത മതാനുസാരം
കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്ത കരളിൽക്കരയൊരിരിപ്പോൻ
നിർമ്മത്സരൻ പ്രകൃതിചാപലബാധബോധ-
മർമ്മം തകർന്നവനുകളുടെ നിനച്ചുകൊണ്ടാൻ. 59

ഗ്രാമങ്ങളിൽ പ്ലുവപരിഷ്കൃതിചേർത്തുനീർത്ത
ധാരമണ്ഡലം, ഭാരണൻ തുടന്നുവീണവേഷം
ഇരട്ടിച്ചുള്ള വല ഗോഷ്ടികൾ നാലുപാട-
മാമണിയിൽ വാനവന വേദനയാക്കിയുള്ളിൽ. 60

മുഖമാക്കെ നൽത്തുളുസിയും പശുവും കലൻ
വന്മാരെഴുന്ന ധരണീസുരമന്ദിരങ്ങൾ
അമ്പമ്പ! വല്ലചെടിയും ചെവിവീണലന്ത-
പ്പെണ്ണട്ടിയും തെളിവൊടാന്നിമ കണ്ടിടുന്നു. 62

ധൃന്ദേവസ്ഥരായവനിവാനവർ പണ്ടു സാമ-
ഗാനത്തിന്നു ലമിതസൗഖ്യമിയന്നിരുന്നു.
മാനത്തിന്നിനിവരമോ! മടിവിട്ടു ധൂമ-
പാനത്തിന്നാൽ സ്പഷ്ടമിയന്ന മരുന്നുകളും! 63

മാറ്റത്തുകുന്തൽ, മടിപെട്ടൽ, മനസ്സിരുത്തു-
ന്നോത്തു കൈകുടി, തനിച്ചു മുഖംവടിയ്ക്കൽ,
ദാരങ്ങളൊത്തു പലവീമ്പുപറഞ്ഞു സന്ധ്യ-
നേരത്തെലാത്ത, ലിവ വൈദികവൃത്തിയിപ്പോൾ. 68

നേരത്തിനില്ല മറയോക്കുതുല്ല വല്ല-
നേരത്തുമില്ല നിജ സാസ്ത്രവിധികുലങ്ങൾ
നേരരമോടിയാട്ടു കൂടാരൊടൊത്തു സന്ധ്യ-
നേരങ്ങളിൽ പകാമിനവർ കാപ്പിയാക്കി. 64

ശീലിക്കുണംപ്രതിദിനംനിജപൂർവ്വജന്മാർ
 പാലിച്ചുവന്ന തൊഴിലാദരവോടുകൂടി
 ചേലിപ്പിതെന്തെവെടിയാത്തു പൂരാമകുന്ദൻ
 കാലിക്കുന്തകളെ മേച്ചുനടന്നതില്ലേ.
 ഹാധസ്തനെന്നനിലയിൽ ചെറുതുംസ്വതൃ
 ബോധംവിടാത്തുപഴമത്തുടിമപ്പെടേണം
 ബോധംതികഞ്ഞൊരു മഹാശയനായ ധർമ്മം
 വ്യാധൻ നടന്ന വഴികളു നടന്നിടേണം.

എന്നതു മഹൻനമ്പൂരി ധർമ്മത്തെ സംബന്ധിച്ച ചെ
 ത്തന്ന വലിയ ഉപദേശമാകുന്നു. ഭാരതംവനപർവ്വത്തിൽ
 മൗൽസേയസമാസ്പ്രാപർവ്വത്തിലെ ധർമ്മവ്യാധാപാ
 വ്യാനത്തിലെ പ്രധാനതത്വവും ഇതുതന്നെയാണ്.

“ആചാരശ്ച സതാംധർമ്മം

സ്സന്തോഹ്യാചാരലക്ഷണാഃ

കാമക്രോധപരിത്യാഗഃ

ശിഷ്ടാചാരനിഷേവണം

കർമ്മചക്രതസമ്പന്നം

സതാംമാർഗ്ഗമനുത്തമം

ശിഷ്ടാചാരംനിഷേവനെ

നിത്യം ധർമ്മമനുവ്രതാഃ”

“സ്വധർമ്മംതുജതൈബ്രഹ്മ

നധർമ്മഇഹദൃശ്യതെ

സ്വകർമ്മനിരതോ യസ്തു

ധർമ്മഃ സ ഇതി നിശ്ചയഃ” (ഭാരതം വനപർവ്വം)

ഇത്യാദിധർമ്മവ്യാധോപദേശത്തിന്റെ ഗൗരവത്തെ മ

സായുജ്യമെന്നു പറയുന്നതു പാരിലിപ്പോൾ
സായുപ്രവീമരൊട്ടു കൂടി നിവാസമശ്രേ
പായുന്നു മോടികൾ വരുത്തി നിറംവരാഞ്ഞുൾ-
ക്കായുന്നു തന്റെ കരളെങ്കിലുമില്ലമാനം. 17

കാലത്തുണന്നു കളി, കൈതിയൊടൊത്തു സന്ധ്യ-
കാലത്തു നിത്യവിധി, യാചനാദി കൃത്യം
മാലാറു ചെയ്തു, വെറുതേ കളയാക്കു വിട്ടു-
ക്കോലം ധരിച്ചുകലവൃത്തികൾ വിപ്രരാമം. 72

ഇല്ലം, സുഖം, വിഹൃതി, ജാതി, തൊടിക്കാര്യം
ചൊല്ല, പൂ, ലിപ്പു, മുട, ലെമ്പിവ പൂലുപോലെ
കില്ലറു പിട്ടുനില്പ കണ്ടിഗംബരനാ-
ക്കില്ലത്തത് സൂക്ഷ്മവിചാരം സമഗ്രച്ചിന്മുളളാർ. 73

കോളിൻവരമ്പുകളിൽ നെൽക്കൃഷി കാത്തിരുന്നു,
കാളിയ്ക്കു നിത്യ നരരക്തബലിയ്ക്കു വെട്ടാൻ
വാളിട്ടിളക്കിയതു കണ്ടിളകാതെ നിന്നു,
തോളിൽച്ചമന്നു നൃപധോലി, ചവിട്ടുമേറു. 74

ഈമാതിരിയ്ക്കിഹ പരാത്ഥമനേക കൃത്യം
സാമാന്യമല്ല ജഡനാം ഭരതൻ നടത്തി
ആമാന്യനാണു സമഭാവനയുള്ള ധന്യൻ,
ധീരാരി മാരി മറിയുന്നവരർമാല്ലാ. 75

പണ്ടുള്ള പണ്ഡിതരിൽ വെച്ചുധികം പഠിപ്പ-
കൊണ്ടുത്തമാധിമിതിയെഴും ദിവിജനിപ്രകാരം
കണ്ടും കളിപ്പതുമു, കാലവിശേഷം ചേർത്തു
കൊണ്ടും നടന്നു വഴിപോയതറിഞ്ഞിടാതെ. 76

വെള്ളിപ്പൊടിപ്രകരമോപ്പുകൊണ്ടുളന്നു
തള്ളിപ്പരത്തിയ വിധം തിരമാലചാത്തി
തുള്ളിക്കുളിച്ചു മറിയുന്ന മഹാസമുദ്രം.
മുള്ളിൽക്കനത്ത കയ്യുക്കത്തൊടു കണ്ടു വിപ്രൻ. 77

അമ്പാ! സമുദ്രം മുടനസ്സുഗരാദികൾക്കും
വൻപാൻ രാമനമഗസ്തുനും മനുശാസ്ത്രി
തൻപാപ പംക്തിയൊഴിവാക്കുവതിന്നുവാല്വി
മുന്വാകെ വീണു വഴിപോലെ നമസ്കരിച്ചു. 78

ധീരാശയക്കു കരകേറി മറിഞ്ഞിടാത്ത
നേരായ നല്ല നില ഭൂഷണമെന്ന തത്വം
നാരായണന്റെ മണിമന്ദിര മെന്നു പാരിൽ
പ്രേരാളുമാഴി വെളിവാക്കി വിളങ്ങിടുന്നു. 79

മാനന്തൊടും തിരകളായ കരങ്ങൾപൊക്കി
സ്നാനത്തിനത്തമ ജനത്തെ വിളിച്ചിടുന്നു;
എന്നസ്സെഴുന്നവർകളെ ബുദ്ധുദൈവമുച്ച-
ലപാഠത്തിനാൽ സ്പ്രിയേജിയറി യകറ്റിടുന്നു; 80

ചൈതന്യത്തെപ്പിന്തു ചിലടിക്കു; ചിലേടമമ്പാ-
നിലാശബുജാഭ; മകലത്തൊരിട്ടു തന്നെ;
സ്ഥൂലാരവം സകലടിക്കിലു; മാക്കുമോക്കാരൻ
മേലാത്തമാതിരിയി ലുള്ളിനനന്തമാഴും; 81

പാരിൽപുകൾന്ന സഗരാദികൾ ചെയ്തുവെച്ചു
ഭൂരിപ്രയത്നമതു തൻഫലമാം സമുദ്രം
സൂരിപ്രവീരമണി ശാസ്ത്രി മരീസരന്നാൾ -
ത്താരികലത്തുതരസം തരസാ വളത്തി. 82

ചാടിക്കളിപ്പു തിരതൊട്ടുകിടാങ്ങൾ; കൂട്ടം
കൂടിക്കരയ്ക്കു ചെഴുതും രാമം "നാമം"
കാടിക്കരേറിയ ലമായ്ക്കു; മടുത്തു മേലേ
ധാടിയ്ക്കു കോറിയെഴുതും; തിരവന്നുമായ്ക്കും. 88

കല്പിട്ട ചാടിയതു മുങ്ങിയെടുത്തിടന്നു,
തല്പിട്ടു വന്തിരയിലുന്തിമറിച്ചിടന്നു,
നല്പിച്ചു മുളുവർ കരങ്ങുറുപിടിച്ചിറങ്ങി
മല്പിട്ടു നിന്നു തിരയിൽക്കളിയാടിടന്നു. 84

ഈമാതിരിക്കളിരസം; വലിയോരിറങ്ങി
ക്കേമാത്മമായ് മുഴുകിനിന്നു ജപിച്ചിടന്നു
നാമാഴിതൊട്ടതൊഴുതാത്മഗതിയ്ക്കു വേണ്ടി
ശ്രീമാധവസ്തമുതിയൊടൊത്തു ജപിച്ചു മുങ്ങും. 85

കല്പിച്ചു ചൂടിയ ഉന്തിവാക്യമെണ്ണി
യൊല്പിച്ചു തക്കസമയത്തെയറിഞ്ഞിറങ്ങി
അല്പിച്ചു ചിൽപ്പുരുഷനിൽക്കുളന്നു മുങ്ങി
ത്തല്പിച്ചു ശാസ്ത്രിവിധിപോലെ; കരയ്ക്കുകേറി. 86

തീരേനടക്കുമളവാദിജമെഴുകി കണ്ടു
ചാരേശിരോലിഖിതമുള്ളകപാലമപ്പോൾ
പാരേണമെന്നു കരുതിട്ടു കയ്ക്കുലാക്കി
നേരേതുടച്ചു വിധിയിട്ടൊരൊഴുത്തു നോക്കി. 87

സാരംധരിപ്പു തിന്നുസൽക്കവിശാസ്ത്രിയേറെ -
നേരംശ്രമിച്ചു കരളിൽ പൊരുളൊത്തതില്ല
ധീരൻവിരിഞ്ചി തലയോട്ടിൽ വരച്ചു പദ്യം
സാരജ്ഞർകാണുന്നമെടുത്തിവിടെക്കുറിക്കാം. 88

“ജന്മപ്രഭൃതിദാരിദ്ര്യം
ദശവർഷാണിബന്ധനം
സമുദ്രതീരേമരണം
കിഞ്ചിമേഷംഭവിഷ്യതി.”

ഇല്ലായ്മ വെററതുമുതൽക്കൊരതവത്തുകൊല്ലം
വല്ലാത്തശിക്ഷ, ശരിചത്തുമാഴിവക്കിൽ
ചൊല്ലാംനമുക്കിതുവമെപ്പൊരുൾ, തെല്ലുബാക്കി-
ക്കില്ലാനിവൃത്തിയിഹ; ചത്തവനെത്തുപിന്നെ? 89

ഇവവാസ്തവസ്ഥിതിനിനച്ചുവായശങ്ക
പോവാഞ്ഞുതെല്ലുസമയം തലകൊത്തുനോക്കി
ആവാഞ്ഞലഞ്ഞു തലമണ്ടയെടുത്തുകൊണ്ടു-
പോവാനൊച്ചു; വിധികല്പിതമാരറിഞ്ഞു? 90

ധീരൻധരസുരവരൻ മതികൊണ്ടുപട്ടു-
സാരംനിനച്ചു തലയോടുകരത്തിലേന്തി
താരവചൈരിവടിവാൻമുഴുത്തകമ്പ-
ക്കാരൻമട്ടിലവിടന്നുനടന്നമെല്ലെ. 91

കൂടാതിരിക്കുമരികിൽ കൂളിയാക്കിവന്നു -
കൂടുന്നകൂട്ടരെയുമൊന്നുമറിഞ്ഞിടാതെ
ഇഴുട്ടൊരാഴിയൊരുവിചാരമുദിച്ചമൂല-
മാടുന്നചിത്തമൊടു ശാസ്ത്രീഹൃദത്തിലെത്തി. 92

ഭ്രാന്താക്ഷമിക്ഷമകമിജ്ജ്വലിലെന്നൊച്ചു-
ച്ചെന്താമരാക്ഷിയൊടുമാരെടുമോതിയില്ലാ
ചിന്താനിവൃത്തിവരെയൊത്തലമണ്ടവേഗം
താന്താൻകരേരി യൊരുതെത്തിലൊളിച്ചുവെച്ചു. 93

ഏന്തിട്ടശാസ്ത്രി ഭവനത്തിനകത്തുചെല്ലും
മുന്തിട്ടവന്നു കുശലം കയീൽവാണിചൊല്ലി
വന്നിപ്പുവല്ലയൊടൊത്തു രസിച്ചപ്പോൾ
ചെന്നിട്ടു കൽകഴുകിയുണ കഴിച്ചുവേഗം. 94

വൃത്താന്തമൊന്നിതുമനസ്സിൽ മറച്ചു വെച്ചി-
ട്ടത്താമരായതചിലോചനയോടനിത്യം
സത്താം പുരണകഥയോതിയുമീശപരക-
ലുറത്താരണച്ചു; മഴലറു വസിച്ചു വിപ്രൻ. 95

ഉണ്ടേറുകൈകഴുകിടുംസമയത്തു, തെങ്ങിൽ-
ക്കൊണ്ടേററിവെച്ചു തലമണ്ടയവൻനിദാനം
കണ്ടേറെ നേരമതിരൊ വിചാരമുള്ളിൽ
ക്കൊണ്ടേറാമാടലൊടിരുണെഴുന്നേറു പോകും. 96

പ്രാണേശനിങ്ങുദിവസംപ്രതിതെങ്ങിൽനോക്കി-
വാണേവമെന്തിനുവിചാരമിയന്നിട്ടനു?
കാണേണ്ടതിന്നരിയ തെങ്ങിലിരിപ്പതെന്തെ-
ന്നേണേക്കുന്നതും മുളവായി വിചാരമുള്ളിൽ. 97

എന്നോടിതൊന്നുമുചെയ്യവരില്ല, കറുത്ത-
തന്നോടിതെങ്ങിനെ കടന്നുപറഞ്ഞിടം ഞാൻ
എന്നോത്തു തെല്ലിടയിരുന്നു; വരുത്തെല്ലാം
വടന്നോട്ടെ; ധൈര്യമുറച്ചു പുറത്തിറങ്ങി. 98

എന്തിട്ടു തെങ്ങുകയറിച്ചതു കയ്ക്കുലാക്കി
വന്നിട്ടുതൻ വൃഷ്ടിമാരെ വിളിച്ചുകാട്ടി
മുന്തിട്ടു കണ്ടതലമണ്ടയോടൊത്തു നോക്കി-
ട്ടുനിഷ്ഠാസികൾ ചിരിച്ചുചളോടു ചൊല്ലി, 99

ചൊല്ലാൻ നിൻറപതി പണ്ടു പെരുത്തുകൾ
 നല്ലൊരുത്തിയൊടു ചേർന്നി സകുതിമൂലം
 ഉല്ലാസമാൻ പതിവായി മരിച്ചിരുന്നു
 മല്ലാക്ഷി! സൂക്ഷ്മിതൂ ഞങ്ങളറിഞ്ഞിരിപ്പൂ. 100

വന്ദേമുത്തരണികേൾക്കുക രണ്ടു കൊല്ലം
 മുന്ദേ മരിച്ചു വരുന്നാകുമ്പോഴാത്തു നിത്യം
 പൊൻപേട മാന്വിഴി! വിഷാദമൊടാവയുടി
 തൻ പേർപറഞ്ഞു കരയുന്നതുമുണ്ടു ഗുഡം 101

അന്നരി തൻറ തലയോടിമ കൊണ്ടുവന്നി-
 ടിന്നാളികേരതരുവിൻ മുകളിൽക്കരേറി
 നന്നായിവെച്ചു ദിവസംപ്രതി കണ്ടു കണ്ടു
 തന്നായിയങ്ങിനെ കെട്ടത്തുകയായിരിയ്ക്കാം. 102

പാമിന്നു പത്മമുഖി നീ! വിടവുത്തിചേരു-
 ന്നോരിദപിജൻറ മഹിഷി പദമാന്നിരിപ്പൂ
 നേരിട്ടു ഞങ്ങളിതു ചൊൽകിൽ നിനക്കു കോപം
 പൂരിയ്ക്കുമെന്നു കരുതിപ്പറയാഞ്ഞതാണു. 103

ഈവണ്ണമായവർ പറഞ്ഞതു സത്യമെന്നു-
 പ്പാപം ധരിച്ചു വിലപിച്ചു പൊഴിച്ചു ബാഷ്പം
 ഹാ! വല്ലഭൻ ചപലനെന്നവർ വിശ്വസിച്ചു
 വൈവശ്രവ്യം പെരിയ കോപവുമാൻ പാരം. 104

“നിയ്യാണിവൻറ സുകൃതക്കൊടി ഭഗ്യവുഷ-
 തയായതും ഹൃദയമായതു” മിത്തരത്തിൽ
 അയ്യോ! ചിരിച്ചുപറയും കണവൻറ കള്ള-
 കയ്യാരു കണ്ടു കുറിനം മമ ദാസിമാരേ! 105

ചത്തിട്ട മച്ചവലതൻതലമണ്ട കാണാൻ
ഏത്തികലിത്ര രസമോ മമ കാദനയോ!
വിത്തിട്ട നട്ടവളിലാണ്ടനരാഗ മോത്തു
കത്തിക്കുറിഞ്ഞു പുകയുന്നു മനം മദീയം. 106

എന്നിത്തരത്തിലവൾ ചൊന്നതുകേട്ടു ഫഷം
കുന്നില്ലമാരിയ ദാസികളേവമോതീ
“കുന്നില്ലപോലു മഴലാൻഴലായ്ഞെ
നിന്നിപ്പോത്തു പറയാമൊരു നല്ല സൂത്രം. 107

കാട്ടം തെരിയ്ക്കുപണി യിത്തല തച്ചുടച്ചി-
നട്ടുന്ന ചോരൊടു കലത്തി വിളമ്പിയാലും
വേട്ടുള്ള പതിയുടെ മുഖിലിതിൻ പ്രകാരം
കാട്ടുന്നവൻ വികൃതിയാണിതിനെന്തു ദോഷം? 108

സാമന്യമല്ല രസമിത്തല കാൺകിലെന്നാ-
ലീകാന്ത്യനിന്നിതു ഭുജിയ്ക്കുകിലത്ര കൂടും?
വാമകേമി! വല്ലഭൻ തൃപ്തിവരുത്തുന്ന
നാമാകെ നോക്കണമതല്ലി നമുക്കു ധർമ്മം?” 109

എന്നിപ്രകാരമവളെപ്പിരികൂട്ടി വിട്ടി-
ട്ടൊന്നിച്ചു ചേട്ടകൾ തിരിച്ചു ഗമിച്ചശേഷം
ഒന്നിമരവെച്ചു പതിയെക്കുറിയ ചതിപ്പാ-
നന്നിക്കഴിഞ്ഞു-വിധിവൈഭവ മോത്തുനോക്കൂ. 110

കണ്ടിക്കുറിക്കഴലി വല്ലഭനുള്ള സത്യം
കണ്ടിപ്പു ദൃഷ്ടതയെഴും വൃഷ്ടിപ്പകിട്ടാൽ
കണ്ടിച്ചു മണ്ടപൊടിയൊക്കിയതന്നു ചോരരിൽ
ക്കൊണ്ടിട്ടു കാന്തനുവിളമ്പി യഥോക്തപ്പം! 111

വൃത്തിയ്ക്കു തക്കവരിഷേ ചനമചരിച്ചു
 വർത്തിച്ചു കൈകഴുകിയിട്ടു മലർത്തിയപ്പോൾ
 അത്തികളാസ്യ വിധിപോലെ കുടിയ്ക്കുനീര
 വീഴ്ന്നിസ്സമന്ത്രമതു ശാസ്ത്രി കുടിച്ചശേഷം. 112

പ്രാണാഹുതിയ്ക്കു തുടക്കംസമയത്തു ചോരരിൽ
 ക്ഷണായിവന്ന കരടൊക്കെ യെടുത്തു കയ്യിൽ
 ഏണായതാക്കിയെ വിളിച്ചുട “നെന്തിതെന്നെൻ-
 പ്രാണാധികപ്രിയമഴും സതി! നോക്കുകെന്നാൽ.” 113

ചൊറത്തമുള്ള ചില ചേടികൾ ചൊന്നവണ്ണ -
 മൊറൊയ്ക്കൊച്ച ചതിചെയ്തവളീഷലെന്ത്രേ
 തെരൊന്നു കാഞ്ഞൊടു ശുണ്ണിയെടുത്തു നിന്നു
 കറക്കുകഴലി യുച്ച മുരച്ചിതേവം. 114

ഉള്ളത്തിലോറച്ച മിണങ്ങിയിരുന്ന വേശ്യ -
 സ്തൂളകുപാലമിഹ കണ്ടു പൊടിച്ചതെല്ലാം
 കള്ളം കളഞ്ഞു തവ ചോരൊടു നൽകി ഞാൻമു -
 വ്യളാ സ്സുഖത്തിനടവിങ്ങു വരാതിരിപ്പാൻ. 115

മോഷം മുഴുത്തു നിജ വല്ലഭയിപ്രകാരം
 ഭോഷതപമൺ പറയും മൊഴി കേട്ടനേരം
 ഭോഷജ്ഞനാദിജന “താൻ തിരയുന്നകിഞ്ചി -
 മോഷം കഴിഞ്ഞു ശരി”യെന്നു മനസ്സിലായി. 116

ന ഉ ന് .

(ഒന്നാം സർഗ്ഗം.)

“ഹേ! താങ്കൾതന്നെ ചെഴുതിത്തന്നെ നമുക്കു
ജാതാദരം ‘നള’നിലാദിമസക്ത” മേവം
പ്രീതാശയൻ പ്രിയസഖൻ പറയുന്നു, വാണി-
മാതാവുതന്നെ ഗതി; ഞാനെഴുതാൻ തുടങ്ങാം. 1

മത്തുലികത്തല വിരജ്ജതതി, കൃതിക്കു
സത്തുണ്ണിടേണ, മൊരുവേരിവനംവരേണം,
ഉൾത്തുണ്ണിടും കരുണയോടതിലേക്കുഗന്ധു-
പ്പത്തുരഴുന്ന നിഗമപ്പൊരുളേ! സഹായം. 2

ഉണ്ടായിപ്പോലൊരുമയീപതി നൈഷധനും-
ക്കുണ്ടായിരുന്ന സുകൃതങ്ങൾ ഫലിച്ചുപോലെ.
കുണ്ടാൽപ്രസിദ്ധ നളകൃബരനും നിതാന്തം
കൊണ്ടാടുമത്രസുഭഗൻ നളനാമധേയൻ. 3

നല്ലായ്ക്കുണ്ടിരവിലും വകുലും, വിശേഷി-
ച്ചെല്ലാജ്ഞാഴും കലകൾകൊണ്ടതിപ്പൂജുവാദൻ,
ഇല്ലം തരിമ്പുമവിടെക്കൊരുപക്ഷഭേദം
ചൊല്ലാമുമാറ്റപതി ചന്ദ്രനിലുംമനോജ്ഞൻ. 4

ആരാലുമത്രനതമാകിയതന്നെഹസ്താൽ
പ്ലാരായപാരുഷ്യവൻ തെളിയിച്ചുജസ്രം,
ആരാജവീരനമ്മി മദ്യതിപോലെ താഴ്ന്ന
ഘരാതെ വിഷ്ണുപദസേവകനായ് വിളങ്ങി. 5

നംട്ടിൽപ്പരക്കെസവുച്ചി, സദാജനന്തൻ-
 പാട്ടിൽ, സ്വദൃഷ്ടി പതിയാത്തിട മില്ലതെല്ലം,
 കൂട്ടിനധർമ്മമുടാകിയ ദാനവാരി
 രംട്ടിനനൈന്തവിധമുഴിയിലുല്ലസിച്ചു. 6

വല്ലാത്തവൈരിഗണമായവനത്തെപാട്ട-
 മില്ലതെ ഘേതിയിലെരിപ്പവ നരതല്ല,
 എല്ലാജ്ഞാഴം ശുചിതപൂണ്ടവനശ്രയാശ-
 നല്ലാജ്ജിലം നൂപനവൻ ദേവനനു തുല്യൻ. 7

ചൊരാറനീതിതൂടരുന്ത, തവന്റെ നേക്കു
 തൊരാതെ ദണ്ഡമയനീതി നടത്തുവോനായ്,
 മൊരാരിലും മഹിമയാൽ സമവർത്തിയാക്കും-
 ടൊരാറുപൻ യമശുണാസ്സദമാജ്ജിളി. 8

ഏകാന്തവാർത്തകളെ വാസ്തവമായ് ഗ്രഹിപ്പാ-
 നേകാകിയായി രജനീചരനാകയാലും,
 പാകാരിതൻ പ്രണയഭാജന മാകയാലും,
 പേർകാളമാക്ഷിതിവരൻ നിമൃതിക്കുതുല്യൻ. 9

നൃപായംവെടിഞ്ഞ നരർതൻ ദുഃഖബന്ധനത്തി-
 നായത്തമാണവ നന്മത്തമ ധർമ്മപാശം;
 മായംവെടാത്ത മറതൻ പൊരുളിൽപ്രചേത-
 സ്സായദ്ധരപരിച്ചുവൻ വരുണോപമാനൻ. 10

എല്ലാടവും പഴുതറിഞ്ഞു കടക്ക, മേലൂ-
 കില്ലാ തൊഴിൽക്കൊരുവിധത്തിലു മന്തരായം,

- ഉല്ലാസവും കുളിക്കുമോ മിയാദുവാരം -
 ചൊല്ലാൻഭൂപതി സദാഗതി തന്നെയാക്കും. 11
- ആരാൽവലഞ്ഞു നെയ്യ മന്മികളെക്കുറിച്ചു
 ധാരാളമായ് ധനദഭാവ മുദിക്കുകൊണ്ടും,
 ശ്രീനാമജനം നിലയിങ്കലിരിക്കുകൊണ്ടു -
 മാരാജമെഴുതി യജ്ഞേന തുല്യനായി. 12
- നാമജപിക്കിലൊഴിയും കലി; യത്ഥമം -
 കാമങ്ങളിൽ ത്രിനയനതപ മവന്നുസിലം;
 ക്ഷേമം നിജാശ്രിതതതിക്കുവളത്തി, വൈരി -
 സ്തോമത്തിലുഗ്രതയുമുണ്ടു നൃപൻ ശിവൻതാൻ. 13
- നല്ലാർകലങ്ങളിരവുപകലും നിനപ്പോൻ,
 മുല്ലായുധാരി സഭഗൻ, വിജിതേന്ദ്രിയമുഖൻ,
 വില്ലാളിവിരനികൃതകാത്തിതു പീഡയാക്കും -
 മില്ലാത്തമാതിരിനളൻ മനുവെന്നപോലെ. 14
- ശീലായുധം സുഖവൃത്തിയിൽ നിന്നുവിത്ത -
 ത്താലാഹുചേദു നിലനിത്തി സദാപിയമ്മം;
 ശ്രീലാളിതസ്വകലപൂർവ്വീകരാദരിച്ചു -
 പോലാദരിച്ചു പുരുഷാത്മചതുഷ്ടയത്തെ. 15
- ധർമ്മം ധനത്തൊടുകൂടുന്ന, ധനം കടന്നാ -
 ലാർമ്മത്തൊടങ്ങി, വകളോടുകൂടുന്ന കാമം,
 ശർമ്മംകെടുംപടി കയത്തിടയാതെ സർപ്പ -
 മർമ്മജ്ഞാനം നൃപതിചെയ്തിതു സംവിധാനം. 16

ധർമ്മാർത്ഥകാമജയി ഭൂപ നസക്ത മട്ടിൽ
നിർമ്മായമായവയിലാ ദരവാനിരന്നു;
വന്മാരി, മഞ്ഞു, വെയിലെന്നിവയോടിണങ്ങു-
മമ്മാമലയ്ക്കൊരു വികാര വിശേഷമുണ്ടോ? 17

ഏഴാമുപായ നിരയൊത്ത ഗുണങ്ങളൊരും
പാഴായിടാതെ വരുവാൻ നുപനോടിണങ്ങി
താഴെയുയർത്തി കൃതകൃത്യതയോടുകൂടി
വാഴാനവകീടവരുത്തി ബലാബലജ്ഞൻ. 18

ധാരാജമാവ്യത, പരം വ്യസനങ്ങളൊന്നും
ചേരാത്ത, കൂറിവകളൊത്തവരേ നുപാലൻ
നേരായറിഞ്ഞു നിയമപ്പെടി സപ്തമന്ത്രി-
മാരാടി നീതിനിഗമകൂടലിൽ കളിപ്പോൻ. 19

എന്തിപ്പയറിൽ വിരുതൻ നുപകൽ നിന്നും-
മന്ത്രിപ്രധാനികളെയും ബഹുഗുഡഗുഡം.
മന്ത്രിച്ചമന്ത്രവു മിളക്കുവതിനു ലോക-
തന്ത്രി ക്ഷിതിശനണവും പഴുതേകയില്ല. 20

നേരായചാരർവഴി ശത്രു സുഹൃത്ത് മന്മാ-
രാകിലും ഭൂതമറിഞ്ഞ, വരേത്തർത്തിൽ.
പാരാതെസന്ധി മുതലായവ വൃത്തിദാന-
മാരാജമെഴുതിയിവയാൽ വശരായി നിന്തി. 21

പാരിൽപാന്ന പടയില്ല, ല മന്വലത്തിൽ
പേരിന്നമാത്രമുള്ളവാര ചിഖടത്തു മാത്രം;

ഭാരിമില്ല; രിയുമില്ല, നളൻറൊരു-
ത്തം; രിപ്രകാരമിളകാതിളക്കാത്ത ധന്യൻ. 22

വില്ലങ്കമില്ല പരമങ്കിലു മന്നരിച്ചാ-
ക്കില്ലന്നു മല്ലതുവശാലഴലില്ലാരാക്കും;
വല്ലന്തിയില്ല, കളവെന്നൊരു കേൾവിയില്ല,
തെല്ലല്ലമാന്ത! ചാൽപോലെ ധനംസൂക്ഷിക്കും. 23

മാനംസുഖം ധനഫലം, നിഗമത്തിനശ്ശര-
ധാനംഫലം, രതിസുതൈകഫലം കളത്രം,
നാനംശ്രുതത്തിനഫലം ശുചിപ്പത്തി, യെന്നി-
ജ്ഞാനം ജനങ്ങളിൽ വളത്തി വസുധശേഖരൻ. 24

തീക്കപ്പൽ മാറ്റുചവടക്കു വരുന്നവയ്ക്കു-
മാക്കപ്പലിൽസ്സുവടി കേറ്റി വിടുന്നവയ്ക്കു,
തുക്കംനിറക്കുവിതൊക്കെച്ച മേകരീതി -
ക്കാരക്കുണ്ടതിന്നു നളനാളുകളേ നിറുത്തി. 25

കല്പമത്തെങ്ങിടയും കടയിൽ കിടയ്ക്കു-
മപ്പടുന്നത്തിലെവന്നും നിരൂപിപ്പതെ, നാൽ
അല്ലംധനച്ചിലവയ്ക്കോ വഴിലാഭ മിത്ര-
കല്പൻ നളൻ ധരണി വാണരയ്ക്കുന്ന കാലം. 26

പ്രീതിപ്പെടുവടി ധനംചിലവിട്ടു നാലു-
ജാതിക്കു മുത്തമവരിപ്പിന്നു തക്കമാറ്റം
നീതിജ്ഞനാണുപതി വെച്ചുകൊടുത്തു; വാങ്ങു-
വീതിപ്പിന്നും പലിശകൂട്ടി ചിതച്ചുനാട്ടിൽ. 27

രാജ്യത്തിലെപ്രജകൾ, ഭൂവനിലമരനൈക്കാൾ
 പൂജ്യതപമോഷ്ഠ, മവരൈമസപുത്രനെന്നും
 പ്രാജ്യപ്രമോദഭരമോടരചൻ നിനയ്ക്കും;
 സ്വാജ്യൻനൃപാലക നൊരുത്തൻ മില്ലാരോടം. 28

കുറങ്ങൾ ചെയ്ക്കവരിലില്ലവി; വാർദ്രതയ്ക്കി-
 ല്ലാരംവലഞ്ഞവരിലം നൃപരന്ന, പക്ഷേ
 ചൊരന്നസൽകൃപ പൊഴിക്കുക തൻറകണ്ണി-
 ന്നാരംചവക്കിവ വേണ്ടി വരാമില്ല. 29

ധർമ്മർക്കാര മരിവോ രരിവുള്ള പൂലൻ
 സമ്മാന്യരാസ്സഭകളിൽ പറയുന്ന വാക്യം
 അമ്മാനവേദ്രമണി കേട്ടധരിച്ച രാജ്യ-
 ത്തമ്മാതിരി പ്പുതുപരിഷ്കൃതി ചെയ്തിരുന്നു. 30

എല്ലാകൃഷിക്കു മുതകും ചിറത്തോട്, പാപി
 നല്ലാവളം, വിളവുറക്കുകളെ ന്നിതെല്ലാം
 ഹല്ലാദരം പുരുഷപുംഗവനേപ്പെടുത്തി-
 ടി,ല്ലാതെയൊക്കി പരമീതികളീശപരഭൻ. 31

ശോരക്കു പുഷ്പഫലരക്കു യിവയ്ക്കുടന-
 വീരൻനളൻ മധുപുതം ഗുളമെന്നിതെല്ലാം
 പാരന്തെളിഞ്ഞു ധരണീവിബുധക്കു നരകി-
 പ്പാരന്ന നാകനഗാത്തിനു തുല്യമാക്കി. 32

വേദങ്ങൾശാസ്ത്ര നിരശാശ്വത മാരകമായ-
 ച്ചേദംബലം കവിതയിത്തൊഴി ലാഭമതന്ത്രം.

സാദംവരാതിവയിലന്നു വിദഗ്ദ്ധർ ഭൂപ-
പാദപ്രസാദഫലഭാഷകളായിരുന്നു.

88

“കന്നോക്കുണം പ്രജകൾ, നിങ്ങളെ കല്പിക്കു-
ന്നിന്നോർമവെച്ചവനികാപ്പവനി മനുഷ്യൻ?”
എന്നോതിടും സഭയിൽനിന്നു വിനിതനായി;
നന്നോനളന്റെ നയവും വിനയത്തുപൂർവ്വം.

84

ഇല്ലാത്തയില്ലപകുതി സ്തൂതി, ചെറുസാമ്രാജ്യം
ചൊല്ലാത്തയില്ല വരൊടങ്ങിനെ വാഴ്ത്തിവെട്ടി,
ചൊല്ലാൻഭൂമിപതി ഹസ്തി രഥംശപപാല-
കെല്ലാംമനസ്സിനു യഥാവിധി തൃപ്തിയേകി.

85

പൊട്ടൻ മുടന്തനഴലേറിയ കഷ്ടികണ്ഠ-
പൊട്ടൻതുടങ്ങിയ മനുഷ്യന്റെ ഗാനമേന്ദ്രൻ
നട്ടതിരിഞ്ഞു വലയാപ്പടി മക്കളെന്ന
മട്ടുദാരപരിര കയി ഭരണിമാരും.

86

എല്ലാക്കുമുണ്ടു ഭയഭക്തി, സദാസ്ഥദൃഷ്ടി
ചെല്ലാത്തിടം കരയു മാക്കു മകുരുതന്നിൽ
‘അല്ലാ! നൂപൻ വിരക്തി’ ചൊന്നൊരു ശങ്കരനക-
കെല്ലാപ്രവൃത്തികളിലും നല്ല പകുതി.

87

നാകത്തിലും പുകൾപുലമ്പിയ നായുപ്പുണ്യ-
ശ്ലോകൻനളന്റെ കിടനില്ലാരി ജാമനോളൻ.
ലോകത്തിലില്ല ദുഃഖമെന്ന യശസ്സു വീശി-
ബീഭ്രകല്ലവൃക്ഷമവനുഴിഭരിച്ചു വാണാൻ.

88

അക്കാലമാ നൃപതികളു കിനാവിലേതോ
 വില്ലാശ്ചമനിയൊരു കുമിനി നിലുതായി;
 തല്ലാലമുള്ളിളകി യെങ്കിലു മൊന്നുറപ്പി-
 ച്ചുക്കാതരാക്ഷിയൊടവൻ വെളിച്ചാൽ പറഞ്ഞാൻ: 39

“ആരെ? നൂ? വണ? മെവിടുന്നുവെന്നു? നിന്റെ
 പേരെന്തു? വേട്ടവനൊവൻ? പുരിയതുടിക്കിൽ?
 തീരപ്പൊംഗനയിലാശ പെടാഞ്ഞൊ രാളെ-
 നോ, മൊന്നെ നീ; പറകവാസ്തുവമസ്തുശങ്ക. 40

പന്തായിടത്തു കചധാരിണി! നിന്നുനസ്സിൽ
 സന്താപമുണ്ടു ചെറുതെന്നൊരു ശങ്കതോന്നും;
 ഏന്താകിലും പറക ദിനമുനാന്തിഭംഗം
 ഹന്താചരിപ്പതിനൊരുകു മിവൻ നിദാനം” 41

ആണങ്ങളായ് പരിചയക്കുറയുള്ള സദയ
 നാണം കണ്ടങ്ങിയൊരു മുക്കിലൊതുങ്ങി മെല്ലെ;
 വീണയ്ക്കുക കരിയുമാ മധുരസ്വരത്തിൽ-
 ത്താണങ്ങളു താമരദളാക്ഷി പറഞ്ഞിതേവം:— 42

“വൈഭിണ്ടാൻ; മദനസുന്ദര! കന്യയത്രേ;
 ഖേദംസ്മരൻ ധരയിലാങ്ങ് വളർച്ചയില്ല?
 മോദം മനസ്സിലുളവാക്കുക; ശേഷമെന്റെ
 സാദോഭവന്റെ തിരുമുഖിലുണർത്തുമല്ലാം.” 43

പൊട്ടിത്തുടങ്ങിവെടി, ശംഖുവിളിച്ചു, ദേരി-
 കൊട്ടിസ്തുരിച്ചു നളനെ സ്തുതിപാറുകന്മാർ;

ഞട്ടിഞ്ഞൊരിച്ചു നൂപമെലിയുന്നൻ; ചെന്നാ-
 ഷട്ടിക്കരംഗമിഴി യുള്ളിലുമെങ്ങൊളിച്ചു.

44

മുല്ലാരവിന്ദമിഴിയേ നളനങ്ങു മച്ചി-
 ലെല്ലാം തിങ്ങുബര! പള്ളിവിരിപ്പെടുത്തും;
 ചൊല്ലാവതല്ല നൂപചേഷ്ടകൾ! ചെന്നുകണ്ടാൽ
 മുല്ലാസ്യഃഭവനം കോമരമെന്നു തോന്നും.

45

പില്ലാളിവിരമണി, ധീര, നിളകുമേതു.
 മില്ലാത്തവൻ, മലകുലങ്ങുകിലും കുലങ്ങു,
 ചൊല്ലാൻഴന്ന നളനങ്ങിനെ മരുമൻറ
 മുല്ലായുധപ്രഹരമൊരു മനുസ്സു മുട്ടി!

46

നേരമ്പുലൻ; പരിവാരജനങ്ങൾ വന്നാ-
 ലൊരങ്ങളിൽ പതിച്ചുപോലെ നിരന്നുനിന്നു;
 സാരജനനാം നൂപരിഷയാ മുറിയിൽ കിടന്നാ-
 സ്സാരംഗചാരു മിഴിയെ ത്തിറയുന്ന താനും.

47

തണ്ടാർളോഷി മനമാണുതി ലിഷ്യനിദ്ര-
 കണ്ടായി, മറാവളമല്ലൊഴുതെന്നുകുന്നു;
 രണ്ടാളുമില്ലനുവേത്തിനു; രണ്ടു വേട്ടാൽ
 ത്തിനടുമേതവനു മെന്നൊചൻ ഗ്രഹിച്ചു.

48

‘ചേലാൽ മരാളഗതിയേ ശാന്നം നമുക്കി’—
 മാലാറുവാൻ ഭൂതമതിനൊരു തക്കമാറ്റം.
 ‘ചേലായ് നിനച്ചിടണ’ മെന്നൊചൻ പുറത്താ-
 ശ്ശീലായ്മുടി ഞഴുനെള്ളി വരാന്തതന്നിൽ.

49

ചൊല്ലാമെന്നൊരു നന്മ നെന്താടിയും
 പൂർവ്വവിചിന്താപ്രകാരം
 ചൊല്ലാംസാധ്യ വിധിക്രമങ്ങളടന
 സാധിച്ചു ജാതാദാം
 മല്ലാക്ഷിമണിയെത്തിരക്കി യറിയാ
 മെന്നോത്തിളാനായകൻ
 നില്ലാതങ്ങളെനെളി തന്നഴലൊതു
 കിക്കൊണ്ടു നീരാടുവാൻ.

50

 ~~~~~

സ ക ന്യ

(രണ്ടാം സക്ടം.)

മുങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു മുനിയായവരൊത്തു ഭംഗി
തിങ്ങിത്തീർത്തു സരസ്സിലിറങ്ങി യൊപ്പം
അങ്ങിപ്പോയല്ലഭനെ യോത്തു ലാഴിയിങ്കൽ
പൊങ്ങിത്തഴച്ച തിരയിൽ കയൽവാണിയാളും. 1

ആരാരബന്ധ, ഗതിയെന്തിനി, ഹന്ത!! ദേവ...
നാമംവെറുത്തു, ദയവുള്ളവരായ പാരിൽ?
താമരത്തണുത്തുളിരും പണിയും സുഗന്ധി-
മാരും തൊഴുന്നൊരവളിങ്ങിനെ നിന്നലച്ചാരും. 2

താനോന്നികൾക്കു കൃപയോ, ശരിയല്ല, കാര്യം-
ഭ്രാന്തോ യിവക്കു, വിടയെന്തിനു ചാടിമുങ്ങി?
സന്തോഷപാക്കുകൾ പറഞ്ഞു മയക്കിയെണ്ണ
യെന്തോകടന്നിവർ ചതിച്ചിട്ടുമോ കലാശം. 3

മല്ലാസ്യമോടു സുരസായകനനു ബോധ -
മില്ലാതെപ്പോയി ലതികൂമ മാചരിച്ചു.
ചൊല്ലാമിവർമിതു ഭൂഷണമിന്നു; കൊമ്പൻ
നില്ലാതെപ്പോയ വഴിയേഗതി മോഴകൾക്കും. 4

പായുന്നതിനടയ കഞ്ഞുപറക്കു, റൊട്ടും
പേയല്ലതിട്ടചെറുപ്പു യുരണ്ടുമണ്ടും.
പ്രായേണകണ്ടു വരുമിന്ദ്രമിതിയോത്തു ചിത്തം
കാണും, കാമികൾ കടകൊലയും നടത്തും. 5

ചൊല്ലാണൊക്കെന്റെ പതിയിൽ സുഗതപത്രം
 യില്ലാത്തിലെത്തിനിവരിത്ര പണിപ്പെടുന്നു.
 വല്ലാതെയുണ്ടിടയിലൂക്ക മിനിസ്സു, നമ്മെ-
 ക്കല്ലായവരക്കു തുണയായിട്ടുമോ വിടുന്നുർ? 6

എന്നുള്ളിലില്ലതേ, മെത്രയു മോതിയാലും
 വന്നുപ്രിയത്തൊടടി വീണു വണങ്ങിയാലും
 വൊന്നുപണങ്ങി മെടുത്തു നിരത്തിയാലും-
 മെന്നുമാനസ്സിലകയില്ലതിനില്ലാദം. 7

എന്നെക്കുറിച്ചധിക മാത്രമുള്ളകൂട്ടർ
 കൊന്നേയ്ക്കുമോ വരണെയിന്നിതിചിട്ടമകി
 എന്നേവമാണൊരു വിചാരമെന്നിസ്സു സൗഖ്യം
 വന്നേയ്ക്കുവാനുള്ളണം വരമീശപരന്നുർ. 8

മങ്ങിടമെന്റെ മനമൊന്നു തണക്കുമാറു
 വൊങ്ങിടണം സുകൃതിയായ വരൻവരേണ്യൻ
 തിങ്ങിടണം കരുണയോരവു മാശപിറക്കു-
 മിങ്ങിടേഴുന്ന വരമിങ്ങിനെ യായുരേണം. 9

കട്ടിക്കുളിയിടയിലന്നറിയാതെ കത്തി-
 പൊട്ടിച്ചു കറന്തനുടെ കണ്ണിവ, ഉന്നുണ്ടെവം
 ചൊട്ടിയ്ക്കുമോ കറിനമെന്നുടെ കണ്ണസൂത്രം
 തെട്ടിപ്പിടപ്പുളയം, വിധിയാരറിഞ്ഞു! 10

എന്നാധിപുണ്ടവർ നിനച്ചു നമിച്ചു ചിത്തം
 നന്നായണച്ചു വിധിയിൽപ്പതി താന്നടിക്കിൽ

അന്നാളിമച്ച മിഴികൂടി വെടിഞ്ഞുനോക്കി-
നിന്നാ, ക്കുയന്നിതവർ മുവുരു മപ്പൊഴൊപ്പം. 11

സന്താപമൊക്കെയകുലംവടി മുനിലായി-
ഒട്ടന്താണിതെന്തുകഥ! മൂന്നു മനോഹരന്മാർ
എന്താപശാന്തി കരുതിട്ടു ശിപൻ വിരിഞ്ഞ്
ചെന്താമരാക്കു നിവരൊരൈഴനുള്ളിയെന്നോ? 12

പെട്ടെന്നിളന്തളിർ തൊഴുത്തു മൂന്നാലു-
വട്ടംമാറയ്ക്കുമിടി തൊട്ടടി യാകവോളം
ഒട്ടംവിടാ തവയവങ്ങൾ തിരിച്ചുനോക്കി-
യിട്ടുൾക്കളിത്തു കതുകാംബുധിയിൽക്കളിച്ചു. 13

കണ്ണിൽക്കിടന്നു കളിയാടി മിപ്പുമാനാർ
വിണ്ണിന്റെപുണ്യ പരിപാക ഫലങ്ങളത്രേ
മണ്ണികൽനിന്നൊരു വിധത്തിലു മിത്തരക്കാർ
വണ്ഡിച്ചുതന്നെ പാമ്പാ മുളവാകയില്ലാ. 14

കാൽത്തമ്പരകു കലരുന്നവരെ ത്തിരിച്ചു
പാൽത്തൽ തീപ്പുതിന്നുനോക്കി മനസ്സുമിടി
ധൂത്തൻ വിരിഞ്ഞ്നൊരുപോലെ കരുപ്പിടിച്ചു
വാങ്ങനെടുത്തൊരവർ മുവുരു മൊന്നുപോലെ. 15

നന്നായലഞ്ഞവരെ യങ്ങിനെ നോക്കിനോക്കി
നിന്നാൾ വരാകുതി തിരിച്ചറിയാഞ്ഞുഴന്നാൾ
അന്നാമഹാ രസികരൊത്തൊരുമിച്ചുത്തു
വന്നാലു, മെന്നെള്ളിനാരവളോടുമന്ദം. 16

അന്നേരമാച്യവന മാമുനി യോത്തു, പാപം
തന്നേ കൃശാംഗിമണി ഫന്ത! കഴങ്ങിടുന്ന
എന്നെത്തിരിച്ചരിയുവാൻ വഴികണ്ടിടാഞ്ഞി-
ട്ടൊ” നേരെന്നോക്കിയവളെ ദ്രയയോടുകൂടി. 17

“സത്താ യനന്തതിരളുന്ന സുകന്യതന്ത്രം
ഭന്താവിനെച്ചതിയിൽ വിട്ടുനമുക്കു പാട്ടിൽ
ഉറ്റത്താലിത്തു വരുമോ” സുരവൈദ്യരേവ-
മൊത്താണ്ടചിന്തയൊടു നോക്കി നന്ദാംഗിയാളേ. 18

ഉറ്റത്താലിത്തു മലിവെങ്കലൈഴന്നൊരാളെൻ
ഭന്താവുതന്നെ പുരുചിന്തയെഴും പരന്മാർ
ഏത്താപമോറ സുരവൈദ്യരു മെന്നസൂക്ഷ്മ-
മത്താമരാക്കിയവരേ നോക്കിയതിൽ ഗ്രഹിച്ചു. 19

കുട്ടിക്കരംഗമിഴിയസ്സതി ദേവമായാ-
പ്പിട്ടിൽപെടാതെ പതിയെസ്സുരവൈദ്യർ കാൺകെ.
പൊട്ടിത്തരിച്ചൊരു ടലൊത്തത്തിരോറ കാന്തൻ
പൊട്ടിത്തളിഞ്ഞ മിഴികൊണ്ടവളെ പ്പണർന്നു. 20

രാജീവരമ്യ മുഖിയാം സതിയെച്ചതിച്ചി-
ട്ടാജീവനാത്തമഴലാൽ സുരവൈദ്യർ മണി.
വ്യാജപ്രയാഗമതിൽനന്നു ജയിച്ചു പോന്ന-
വ്യാജംസുകന്യ സുഖമാന്ധികം വിളങ്ങി. 21

മിന്നുന്നമിന്നൽ പണിയും രുചിരാംഗിയോടു
തന്നുള്ളിന്നങ്ങിയൊരു മോഹനനമ്മുനീന്ദൻ

എന്നുംതനിസ്തുരചിരാകൃതി തന്ന നന്ദി -
സ്തുനുള്ളിലിത്തു സുരചൈദ്യരൊടേവമോതീ. 22

യാഗങ്ങളിൽ സ്തുരഭിഷഗപരമേ! ഹവിസ്സിൻ-
ഭാഗംതന്നു പരമിന്നു തുടങ്ങിയെന്നും
ആഗസ്സൊഴിച്ചിവനെ യീ നിലയാക്കി വിട്ട-
ഭാഗംനിനസ്തുലിതിതുമ്മ, മിതോറു കൊൾവിൻ!! 23

നന്ദിച്ചിപ്പണ്ണമരുളും മുനിയെ കുണിഞ്ഞു
വന്ദിച്ചു “ഞങ്ങളിതുകൊണ്ടു കൃതാർത്ഥരായി”
അന്നിപ്രകാരം മറിയിച്ചിട്ടു പാങ്ങി നാകും-
തന്മിൽക്കരേരി മുനിമാനിതരാശപിനേയർ. 24

ചൊല്ലാളും രമയൊത്തനന്തശയനൻ
ശ്രീഗൌരിയൊത്തീശനെ-
ന്നല്ലാ വാണിയൊടൊത്തജൻ രതിയൊടൊ-
ത്തഞ്ചമ്പന്റേവം വിധം
നല്ലാർമൗലി സുകന്യയൊത്തുഷികല-
ശ്രേഷ്ഠൻ മഹാഭാഗ്യവാ-
ന്നല്ലാസാലുടജത്തിൽവാണു സുഖമോ-
ടശ്രാന്ത മശ്രാന്തനായ്. 25

മീരാഭായി.

(രണ്ടാം സക്തം)

പ്രണതാന്തികത്തി ലക്ഷ്മി യൊത്താ
പ്രണവത്തിൻ പൊരുളുവു മമ്പലത്തിൽ
ഗുണശാലിനി ചിരരാജ്ഞി തൃക്കാ _
ലിണവന്ദിപ്പതി നാസ്ഥ യോടണഞ്ഞു. 1

ഉടനഗ്ര ചുവരിത്ര ചിത്രമെങ്ങും
തടവിക്കണ്ണിനു പുണ്യ പൂരമായി
ജ്വരത സമാന കോമളക്കൽ
പ്പടപോലും മണിമണ്ഡപം കരേറി. 2

സഖിമാർ ഫി ധിൽവീണ മദ്യമൊതൊ _
ട്ടുവിലംമേള വിധിക്കു ചേർത്തിണക്കി.
നിഖിലേശ്വര കീർത്തനങ്ങൾ പൊയ്ത്താർ _
മുഖിതാനന്തനെ രചിച്ചിരുന്നു പാടി. 3

“ഭവസാഗര വന്തിരത്തിരക്കിൽ
ദിവസംതോറു മലഞ്ഞു ഞാൻ വലഞ്ഞു;
തവ സൽകൃപയായ കപ്പ ലോറീ _
ട്ടിവളെ തൃപ്തദമം തുരുത്തിലാക്കൂ. 4

അടിയൻ തവ രത്ന മണ്ഡപത്തിൻ
പടിയിൽത്തന്നെ യിരുന്നു നാമഗാനം
മടിയാതെ നടത്തിടുന്നു നിത്യം
പിടിയാത്തോരിവളെ പ്പലത്തിയാലും. 5

കലമാൻ, പൂലി, പന്നി, പട്ടി, മുമ്പാൽ
 പലജന്മങ്ങളൊടുക്കി യോക്കിലിപ്പോൾ
 നിലയല്ല മുയൻതായി, നാളെ -
 സ്തലയാനോ വഴി; കാൽമുരറിത്തു? -

6

ദുരിതങ്ങളൊഴിച്ചു കറക്കണം മേ;
 ഹരിനാരായണ! നിവദാംബുജത്തിൽ
 ശരിയായ മനതരതരസ്സണം മ -
 റൊരിടത്തും ചിതറാതെ ചിതകഴമ്പേ!

7

ക്ഷിതിമാനധനങ്ങൾ, സാർവ്വഭൗമൻ
 പതി, സൗഖ്യോചിത രത്നകേളി സൗധം,
 ഇതിലൊക്കെ മനം മയങ്ങിയെന്നാൽ
 ഗതിയെന്തീശ്വര! നിത്യമല്ലിതെന്നും.”

8

കടൽവണ്ണനെ യുദ്ധകളത്തിലോത്താ
 നടയിൽ താനവൾ താണു വീണുകൂപ്പി
 ഇടനെഞ്ചിടി സ്തുതിച്ചിപ്പണ്ണം
 പിടമാൻനേർ മിഴിയോടു യാത്രയായി.

9

“പലതും നിജരാജ്യ കാൽമുരറോ
 നിലയിൽ കണ്ടു തീർപ്പുചെയ്ത ശേഷം
 നലമാൻ സഭാതലത്തിൽ നിന്നെൻ
 നിലയത്തിൽ പതി വന്നിരിക്കു മിപ്പോൾ.

10

പലധർമ്മ വിചാരമുണ്ട് വാടം
 കലരും മനപ്പുറത്തിലൊട്ടു ഹൃദയം

വിലസുന്നതിനൊത്ത യത്നമാവും
നിലയിൽ ചെയ്യവതല്ലി; ദാരകൃത്യം! 11

‘ശ്രുതികൂട്ടിയിതാ മൃദംഗമീ ഞാൻ
സതിമിരേ! വര; കീർത്തനങ്ങൾ പാട്ടു’
പതിവായിതു മട്ടിലെന്നൊടോളം
പതിയാസ്ഥാന തലത്തിൽനിന്നു വന്നാൽ. 12

പരചിതപ്പുരുഷന്റെ പാദ പത്മം
സ്മരനീയം നിരൂപിച്ചിരുന്നു പോയി;
കരളിൽ കുലയൊന്നു മോഞ്ഞതേ ഹി-
ല്ലരമയ്യോ മണി പത്തടിച്ചുവല്ലോ. 13

പലവണ്ടികൾ കൊണ്ടു രത്നപു പയ്യം-
കലയാൽ ചിന്തകൾ കൊണ്ടു ഞാൻ കണക്കേ;
നിലയങ്ങളിലേയ്ക്കു പോകയാതീ
കലജമാത്രവിതാ സദസ്സിൽ നിന്നും” 14

മതിയിൽപ്പലതേവ മോത്തുവേണ്ടും
പതിശുശ്രൂഷയിലുൽസുകതപമോടെ
അതിശോഭന രാജമംഗ്ഗ മാന്ദം-
ക്ഷിതിഭൂൽപതി നടന്നുതന്നപോയാൾ 15

കുറിശ്ശിയിനി രാജ്ഞിയെ പ്രതോളി-
യ്ക്കരികിൽക്കൂടിയ കൂറഴം ജനങ്ങൾ
വിരിയുന്ന വിലോചനം കളുക്കും-
പരിചിക്ഷിച്ചു പറഞ്ഞു തമ്മിലേവരും 16

“ഹരിയോഹരി! തന്വരാട്ടി നമ്മെ -
 പൂരിപ്പാലിപ്പൊരു ദിവ്യ ശക്തിതാനോ
 അരിയോരരചന്റെ പൂർവ്വപ്പുണ്യം
 ശരിയേ പെൺകൊടിയാൽ ചിറന്നതാനോ. 17

അലയാണരിവിനു, വിദ്യകൾക്കോ
 നിലയം, നിശ്ശ്ചിതകൾക്കു കല്പവല്ലി,
 ചലമാന്വിഴി ചന്ദ്രശ്ശി കണ്ണി-
 നു, ലകിനു ജപലമായ രത്നദീപം.” 18

അതിവേഗമടുത്തു രണ്ടു വെള്ള-
 കുതിരക്കുറുർ വഹിപ്പൊരസ്സൽ വണ്ടി
 സതിമാരണി റാണിതൻ സമീപ-
 ത്തതിൽ നിന്നേകനിറങ്ങി നിന്നു ചൊന്നാൻ: -(

“വടിവിൽ തിരുമുന്വിലംബ! വെള്ളി-
 ത്തടിയേന്തിക്കുഴൽ കറത്തിടുന്ന ഭക്തൻ
 അടിയൻ നൃപശാസനത്തെ രാജ്ഞീ-
 മുടിമുത്തേ! വിടകൊള്ളുവാനണഞ്ഞു. 20

ഇതിലേറുക പൊന്നു തന്വരാട്ടി-
 സ്ഥിതിയിൽ ഭേദി നടപ്പതിഷ്ടമല്ല;
 അതിസാഹസമീ പ്രൗഢതി യെന്നും
 പതികല്പിച്ചു പറഞ്ഞയച്ചി തെന്നെ.” 21

“ഇതിനെയ്തു നിമിത്ത മേവമൊന്നും
 പതിവില്ലാമറിയുന്നു രാജകാത്മ്യം?”

ഇതിരാജ്ഞി നിനച്ചു പിന്നെ ലക്ഷ്മി-
പതിയെക്കൂപ്പി യുദ്ധ വണ്ടി കോറൻ. 22

പുകഴും കണവന്റെ കല്പനയ്ക്കും-
പ്പിങ്കവാണീമണി മെഴലി വണ്ടികേറി
പുകവണ്ടികണക്കു വണ്ടി ചിക്ക-
ന്നകലെപ്പോയ് പരമമ്പരന്നു ലോകം. 23

കേകുത്തമ കണ്ടു വണ്ടിയിൽ താ-
നൊരുഭാഗത്തുതെടുത്തു നോക്കിയപ്പോൾ
പെരുമാളുടെ യിഷ്ടപതി പെട്ട-
നൊരുപൊട്ടക്കിണറിൽ പതിച്ചുപോലായ്. 24

നീലതെറിയ ഏഴുവൃത്തിയാൽ നീ
കുലവുംമാനവു മെന്നെയും കെടുത്തി;
കൊലമാപ്പുതരുന്നു ഏഴു ശീലേ!
കുലഭേ! നാടുകടത്തിടുന്നു നിന്നെ" 25

ഇതു മാതിരിയായിരുന്നു തുക-
ത്ത,തുലം ദുർവിധി യോഗമെന്തു ചൊല്ലാം!
പൊതുവിൽ പ്രജകൾക്കു നാഥയാമാ-
പ്പുതുതേൻ വാണിയനാഥയായ് കണത്താൽ! 26

അകമേ നിറയുന്ന ദുഃഖവഹി-
പ്പുകപോലാം നെടുവീല്പ് വിട്ടുമേന്മേൽ
സകലാവയവങ്ങളും തളസ്സാ-
പ്പുകുലുപ്പിശ്ചരി വണ്ടിയിൽ കുഴിച്ചു. 27

ശിവനേ! കടകുന്നനത്തി ലൊരം-
 ജ്ഞവളത്തേരു തെളിച്ചിരുന്ന ഭൂതർ
 ജവമോടു മിറക്കി രാവിരുട്ട-
 ത്തവനാഥന്ത! തിരിച്ചു വെച്ചുടിച്ചു. 28

അവളാൻ യശസ്സു ചണ്ണമുവ്വീ-
 ധവനാക്കോവ രസത്തിലിട്ടു മുക്കി,
 ശിവരാമ! നിറം കളഞ്ഞു; കാര്യം
 വിവരംപോലെ യറിഞ്ഞിടാജ്ഞ മൂലം!! 29

പ്രതിഫന്ത! കരോര കാനനത്തിൽ-
 ചുതിയെന്നോ കരുതി തൃജിച്ചിതെന്നേ
 അതിലില്ലഴലെൻ വിവാസനത്താൽ
 ക്ഷിതിഭൂത്തത്ര കൃതാർത്ഥനായി യെങ്കിൽ. 30

പ്രിയമെൻ കരണ നാനിനൊക്കയും നിർ-
 ലയമാൽച്ചേപ്പൊരു കല്പവല്ലിതാൻ നീ"
 മയമായി മയക്കിയേവമോതി-
 പ്രിയനെനെ കൂടുവയ്ക്കു കാഴ്ചവെച്ചു. 31

പതിയെഞ്ചുത ഞാൻ പഴിക്കുമോ? സം-
 ഗതിയാരും, ഞറിയുന്നു കർമ്മബന്ധം!
 സതികൾക്കു സുഖാസുഖങ്ങളേക-
 ന്നതിനുള്ളീശപരനാത്മ വല്ലഭൻ താൻ. 32

ചിലരേണി വിത്തു നട്ടതിൻ ദു-
 ജ്ഞമാവാമിതു; പാഴിലെന്റെ ജന്മം,
 ഉലകിൽപ്പതിരോഷ പാത്രമാകും
 കലനാമിക്കൊരു നന്മയെങ്ങു പിന്നെ? 33

ഹിതവൃത്തിയിൽ നിന്നൊരിക്കലും ഞാൻ
 പതറിയില്ല മനസ്സുകൊണ്ടു മെങ്കിൽ
 നതപാലകമായ ഭർത്തുവാദം
 സതതം മേ തുണയായി നിന്നിട്ടുണ്ടു്.”

34

കലിതയ്യതി കരൾക്കാണ്ഡികലി മട്ടാച്ചാ
 വലിയ സതി വനംപുക്കുണ്ടുമിങ്ങും നടക്കേ
 പുലി, കരടി, വരാഹം, സിംഹമീവറ്റുമെല്ലാം-
 മലിവെട്ടുതുണന്നിനു; സാധ്യമിഹാക്ഷേപായം ?

അരുവയർമണിയേവം ഭർത്തുവാദത്തെ മാത്രം
 കരുതിയുപവനത്തിൽ ക്രീഡയാടുന്ന മട്ടിൽ
 കരുവടിമലകേരി കൂടാനേകം കടന്നു-
 ഞൊരുപുഴയുടെ വക്കത്തെത്തിനാ ചൊടുങ്ങിപ്പിരി

ബ്രഹ്മാവിൻ കരകം പൊഴിച്ചു ജലമേ!

കൃഷ്ണാംബുരി പത്മങ്ങൾ തൻ
 നന്മാധപീരസമേ! മഹേശ്വര ജടാ-

പംക്തിക്കലങ്കാരമേ!

എന്താപാപമൊഴിച്ചു ജന്മതനയേ!

നിത്യെന്നെ രക്ഷിക്കുക-

നന്മാൻകണ്ണി നമസ്കരിച്ചു നദിയിൽ
 ചിരിക്കുന്നു ചാടിയിനാൾ.

37

പൂതനാമോക്ഷം.

(മൂന്നാം സർഗ്ഗം.)

- ഇരുട്ടി, ഉന്തികൾ, നിലാവന, ഞാ-
തിരുന്നിടം മിന്ന, ലുപ്തകുളിനിനെ
വരുന്നു യോജിച്ചതു നല്ല മോദം
തരുന്നു പച്ചപ്പകലെന്തൊരുതരം. 1
- കരംബുജത്തിൽ തിര, മന്ദ്യ, മിനു-
കരങ്ങൾ, വെഴുകക്കാടി, മുത്തു ദപ്പണം
പരം വിളങ്ങുന്നു വിയത്തി, ലെന്തം-
ണൊരന്തമെന്നില്ലതിലുണ്ടു വണ്ടുകൾ. 2
- ഇളക്കമറുളളൊരു മിന്നലിന്മേൽ
വിളങ്ങിടുന്നുണ്ടു സുമേരുണ്ടിതാ
കുളം കുളിന്ദാത്തജ ഗംഗയൊത്തുൾ-
ക്കുളം കുളുത്തംബരസീറ്റിയത്തരം. 8
- ഇതെന്തിതത്രുത്തമനികത്തി-
ലിതേവമല്ലല്ലൊരു നാരി ദൈവമേ!
ഇതേവരെക്കണ്ടറിയാത്ത മട്ടി-
ലിതെന്തിതെന്തൊരുതി ദിപ്തമത്തരം. 4
- ഘനപ്രഭം കുന്തള ബന്ധരമൃ-
മനഗർവ സൽകണ്ഡലമണ്ഡിതം മുഖം
ജനങ്ങളുഞ്ചംപടി തുകിടന്ന-
ല്ലനംഗപൂർവ്വജ്ജിത പുണ്യസുസ്ഥിതം. 5

ചലായതാക്ഷുഃസ്ഥിര മനോജ്ഞ ചന്ദ്ര -

ക്ഷലാലലാടം ലളിതാലകാപുതം

ചലാശ സൂനാധരകാന്തി രാമം -

ചലാമമാനന്ദ നിധാനഭാജനം.

6

വരുന്നിതോ ശങ്കരി? വാണിമാതോ?

വരുന്നിതോ താർമകൾ വിഷ്ണുമായയോ?

വരുന്നറുന്തേൻമൊഴിയാരിതെന്ന -

മ്പരന്ന ഗോപാലകർ നോക്കിനിന്നുപോയ്.

7

ഗുണംതികഞ്ഞുള്ള നവീനഭൂഷാ -

ഗണം ധരിച്ചുനരയണഗാമിനീ

ക്ഷണം പ്രവേശിച്ചിതു നന്ദഗേഹം -

കണത്തിലത്രത്തുളത വിഭൂമത്തൊടും.

8

കടന്നു കോലാപ്പരമേരി, യപ്പോൾ -

പ്പിടഞ്ഞെഴുന്നേറ്റൊരിരോറു ഗോപികൾ

അടക്കമാണെന്നു ചിരിച്ചു നോക്കി

നടന്നു ഗോവിന്ദപദം തിരഞ്ഞവൾ.

9

കടക്കമീയാഴിയിലുഴിതാഴം -

നടക്കമന്നാളുവിലപ്രവഞ്ചവും

അടുക്കിലുൾക്കൊള്ളുമൊരുണ്ണിതകൻ

യടുക്കലപ്പുതന ചെന്നുചേർന്നതേ.

10

ചിരന്തനം ചീരജടാധരന്മാർ

ചിരന്തനം ചെന്തരിയുന്നസാധനം

നിറന്തമശ്ശോകല പുണ്യപൂരം
 പരം തമസ്സാണ്ടവർ കണ്ടു പൂതനാ. 11

ക്ഷിതിക്കുപ്പെട്ടഴലോത്തു ദൃഷ്ടം..
 ഛതിയ്ക്കുഴം ചിൽപ്രഭനാം കിടാവിനെ
 മുതിയ്ക്കു നോൽവിട്ടവർ കണ്ടു ചാരം
 പൊതിഞ്ഞിരിയ്ക്കും കനലെന്നമാതിരി. 12

അമേയമരം പൊന്നണിമെത്ത തണിൽ..
 സ്സമേതമരം ബാലക നീലവിഗ്രഹം
 സമേത ശൃംഗത്തിലേഴും കുറുത്ത..
 സമേഘമൊത്തങ്ങിനെ കണ്ടു പൂതനാ. 13

കിടക്കയിൽ പോർമുലയുണ്ടാങ്ങി..
 കിടക്കമക്കൈതവ ഗോപബാലനെ
 കടന്നെടുക്കുന്നതിനായ്കൊച്ചു
 കടന്നു മന്ദം കളവാണ്ട കാമിനീ. 14

പടം ചുരുക്കിത്തണൽപുക്കുറങ്ങി..
 കിടക്കമപ്പാമ്പൊരു വള്ളിയെന്നുടൻ
 കടന്നെടുക്കാൻ കരുതുന്നമട്ടി..
 തടക്കമില്ലാത്തവളോത്തു സാമസം. 15

തടിൽപ്രഭ ഭാസുരഗാത്രി പിന്നെ..
 ഞൊടിച്ചുണർത്തിക്കവിർ കൈത്തലത്തിനാൽ
 പിടിച്ചിളക്കിച്ചില വാക്കുകൊഞ്ചി..
 മടിച്ചിടാതേ മടിയിൽക്കുറാറിനാൾ, 16

കിടത്തി കൈത്തണ്ടയിലുമ്മവെച്ചൊ-
 ന്നടക്കി മാരത്തവര പാടിമെല്ലവേ
 ഇടയ്ക്കിടെയ്ക്കൊട്ടിവിളിച്ചു വിശപ-
 മടച്ചു കത്താക്കിടുമകിടാവിനെ. 17

വിളിച്ചു വാറുണ്ണിയുണൻ കൊഞ്ചി-
 കുളിച്ചു കൈകൾ കടഞ്ഞു മെല്ലവേ
 പുളിച്ചു കൺകൊണ്ടു മനോക്കി കാലൻ-
 വിളിച്ചു കള്ളക്കുമാനീകളേബരം. 18

കളം കളം കുമ്മണി ചിന്നമൊ-
 ജ്ജിളംകളായപ്രഭോം കളേബരം
 കളങ്കമുൾക്കൊണ്ടവര കണ്ടുകണ്ടു-
 കളം കളത്തിങ്ങിനെയോത്തു ധിന്നപോയ്. 19

കളായവണ്ണൻ കളപത്മഗർഭ-
 ദളായതാക്കുൻ ദരസുസ്ഥിതാനന്ദൻ
 ഇളാലാഹ്ളാദകനംഗഭംഗി-
 കളാൽ വിളങ്ങുന്നിതു നന്ദ നന്ദനൻ. 20

ചതിച്ചു കുഞ്ഞുങ്ങളെ നിഗ്രഹിപ്പി-
 ന്നതിന്നു വന്നെങ്കിലുമിഷമൊരനെ,
 മുതിപ്പെടുത്താൻ മടി, പാണിപത്മ-
 മതിൽക്കുളിപ്പിന്നു കളായ കോമളൻ. 21

തനിപ്പുതാൻപോന്നവനായ കുസൻ
 തനിപ്പൊഴും കല്പനവാങ്ങിവന്നു ഞാൻ,

ഇനി ക്ഷമിയ്ക്കുന്നതു കേൾവല്ലി-
നെനിഷ്ഠിമൻ സൗഖ്യദനെന്നിടിലും. 22

കിടാങ്ങളെത്തിനി,യിവണ്ണമോത്തുൾ-
ക്കടാനിശാടാനഗനയായ പുതനാ;
പടാനതരേ വിശി വിഷദ്രവാകത
ഘടാഭമം പോർമുഖ ബാലനേകിനാൾ. 28

ഇടഞ്ഞു തമ്മിൽ കനകക്കടം തോ-
രടങ്ങുമ്പോർമുഖയുണമുണ്ണിയോ
വിടിനിടാത്താമൊട്ടു മുട്ടി-
ക്കടക്കമിന്ദിന്ദിധാടി തേടിനാൻ. 24

മടിച്ചുടങ്ങാതൊരു കൊകതപ്പി-
പ്പിടിച്ചു മരേക്കുളർകൊക മാധവൻ
കടിച്ചു മനം മതിരാക്കിമോദം
നടിച്ചു താലോലമുറച്ചു കൊഞ്ചിനാൾ. 25

കലയ്ക്കൊരുവെട്ടവൾ തന്റെഗദ്യം-
നലയ്ക്കുമാറുകൊടുക്കി ബാലകൻ
നിലയ്ക്കുനില്പാതെ വലിച്ചുശിച്ചു
മുലയ്ക്കുകത്തുള്ള പയസ്സൊടുക്കിനാൻ. 26

വലിച്ചു പോർകൊക കടിച്ചു കോപം
ജലിച്ചു പാലരാളവക്കുമാരനിൽ
ചലിച്ചു ധൈര്യം തരണിയ്ക്കു കണ്ണി-
രൊലിച്ചു മെന്യൊക്കെ നറുങ്ങിനത്തേ. 27

പിടിച്ചിടാതെങ്ങിനെ വിട്ടു പാറി-
 പിടിച്ചു പോർകൊങ്കു കുടിച്ചു മാധവൻ
 ചൊടിച്ചു ദുഷ്ടാംഗന മൃക്കപൊത്തി-
 പിടിച്ചു വിട്ടില്ല കുചങ്ങമുപ്പൊഴം. 28

കുടിച്ചു തൃക്കൈത്തളിർ തുത്തലക്കി-
 ടിടിച്ചു കാർവേണി വലിച്ചു ബാലനെ
 പിടിച്ചു ഞെക്കിഴുകുന്നാളുമഞ്ചാ-
 റടിച്ചു വിട്ടില്ല കുചങ്ങർ പിന്നെയും. 29

തടിച്ചു രോഷത്തൊട്ടു ചോരകൂടി-
 കുടിച്ചു ലോകോത്തരമായനായവൻ
 അടിച്ചു മാറത്തഴലാണ്ടു പല്ലു
 കുടിച്ചു വാവിട്ടുപറഞ്ഞു പൂതനാ. 30

‘ചുട്ടന്നു ദേഹം മനതാരിലെന്തോ
 പെട്ടന്നു വല്ലായ്മകൾ മല്ലലോചനാ
 കുടുങ്ങിത്താൻ ശപാസമടങ്ങി, വേഗം
 വിട്ടുന്നതായാൽ നിലകിട്ടുമോമനേ! 31

വിട്ടു, വിതർക്കം ശരീരമെന്നെ
 വിട്ടു, കുടിയ്ക്കുറയ്ക്ക കുചങ്ങളിങ്ങിനെ
 വിട്ടു, വിട്ടു, മെയ്തുകുരുന്നു വേഗം
 വിട്ടു, കരോരശയ! ദുഷ്ടബാലക! 32

കിടാങ്ങമുക്കൊല്ലുകയില്ല, യാണ-
 തിടാം വിട്ടു, ചില്ലായല്ല സങ്കടം

വിടാതിരുന്നാൽ കഥതീർന്നു ദേഹം
വിടാൻ കതിയ്ക്കുന്നു മദീയജീവിതം. 83

വല്ലാതെയിന്നിവളെയിട്ടു വലച്ചിടൊല്ലേ
കൊല്ലാതെവിട്ടിട്ടുകു ഞാറുകൾ ചെറിയണ്ണം
നില്ലാതെചെയ്തു വെറുക്കണമിന്നുനിന്നോ-
ടല്ലാതെയീനിലയിലാരൊടപേക്ഷചെയ്യും?" 84

കേണത്രന്തം ഞെളിഞ്ഞും തജയതുസഹിയാ-

ഞ്ഞിട്ടു കൈകാൽ കടഞ്ഞും

ക്ഷീണം വർദ്ധിച്ചുനും പരമൊരു നിലകി-

ട്ടാഞ്ഞു ദുഃഖിച്ചുലഞ്ഞും

പ്രാണൻപോകുന്നതോർത്തിട്ടലമുറയിട്ടു-

പൂതനക്കുള്ള പഞ്ച-

പ്രാണൻകുടിക്കുടിച്ചു, മുലകുടിയവസാ-

നിച്ചു; ഭാരംകഴിച്ചു.

85

—

സീ മ ന്തി നീ .

(നാലാം സക്തം.)

“ഇരിക്കാം, ഭവൽജ്ഞമിപ്പോൾ സനാഥീ-
കരിക്കുന്നതിങ്ങേതു രാജ്ഞിവാംശം?
പരിഭ്രാന്തിയെന്തെന്നരംഗത്തിൽ? വല്ലാ-
തിരിക്കുന്നു കാണുമ്പോഴെന്തിവികാരം? 1

“ഇരുന്നാലുമെന്നിൽ ഭയംഭവണ്ട; ലേശം
വരുന്തേണ്ട; വേണ്ടാ വിഷാദങ്ങളൊന്നും;
തരുണനഭീഷ്ടം; ഭവാനേതൊരുത്തൻ
കരുത്തൻ വരുത്തുന്നു ചിന്താവകാശം?” 2

മനക്കുറവിലിപ്പോൾമോതിട്ടെഴുന്നേ-
രാനഗ്ലാശയൻ നാഗലോകൈകനാഥൻ
അനല്ലാദരം കൈപിടിച്ചൊപ്പമല്ലാ-
സനത്തിങ്കൽ വാഴിച്ച പിന്നെപ്പറഞ്ഞു. 3

“പുരത്തിങ്കൽനിന്നിങ്ങിരണ്ടൻ വിശേഷാൽ
വരത്തക്കകാര്യങ്ങളേതാനുമുണ്ടോ?
കരത്താരടിക്കാം; നടത്താം; തുറന്നൊ-
ന്നരജ്ഞാമിവൻതോഴ! താങ്കൾക്കധീനൻ. 4

“വരാറില്ല ധാരാള മട്ടിക്കിൽ നിന്നെൻ
സുരാകാര! പാതാളലോകത്തിലാരു
ദുരാപം മനുഷ്യ ക്ഷിതോത്തിട്ടെനിക്കെ-
ന്തൊരാന്നമിപ്പോൾ ഭവദ്ദൂഷനത്താൽ. 5

പേകുപ്പുണ്ടു കണ്ടാലൊരുസാഹചര്യം
 നകത്താമരത്താലിലേന്തോ വിഷാദം
 അകപ്പെട്ടതായിട്ടു തോന്നുന്നതിങ്ങോ
 ടുകസ്സാൽബ്ഭുജംഗങ്ങളെത്തിച്ചുവെന്നോ? 6

ഭേരിപ്പൂമ്പിനപ്പോ, പറഞ്ഞൊന്നുതെരി-
 ലുരിപ്പിച്ചുവെച്ചോ, ബലാൽക്കാരമായോ
 ഹരിച്ചെങ്കിലിപ്പൂമ്പെടം പുത്രനെന്തോ-
 യിരിക്കട്ടെ കാണാം ഭവാനെന്തെന്തവേഷം? 7

പരം പരമടക്കം വിഴുങ്ങാൻ കൃതാന്തൻ
 തരംപാർത്തു നീട്ടുന്ന നാക്കൊത്ത വധ്വംഗം
 ഉരച്ചുവമന്നബ്ഭുജംഗാധിനാഥൻ
 കരംതന്നിലേറുകയെന്തെന്നിട്ടുകി. 8

പരം പത്തിയൊപ്പം സമസ്രംവിരുത്തി-
 ടുരത്തോറു ചീറ്റിപ്പിറ്റിന്നാലുപാദം
 അറയ്ക്കാൽക്കുണക്കൊണ്ടു കാളംവിഷാഗ്നി-
 ത്തിരിക്കിൽക്കഴിപ്പാനൊരുവിടക്കഴിഞ്ഞു. 9

വിളങ്ങുംഫണത്തോറുമീരണ്ടു നാക്കി-
 ടിട്ടുകി ചൂടുംചുണ്ടിടയ്ക്കൊക്കെനക്കി
 പുളയ്ക്കുവെവാളുശീശനെന്നിച്ചുപോന്നോ-
 റിളംപന്നഗപ്പെകിടാവേവമോതീ. 10

കോരളം പിഴച്ചിലു; കാളിന്ദിയാറിൽ-
 ഭാരാനാഥനാവത്തഗത്തത്തിൽ വീണു

നിരലംബനായിട്ടു ചീപ്പിട്ടു വെള്ളം
പുറാനേ! കുടിക്കുന്നതിന്തങ്ങൾ കണ്ടു. 11

“കുടത്തുള്ള ചക്രച്ചുഴിക്കുള്ളിൽ നിന്നി-
ങ്ങെടുത്തിമയാനെപ്പതുക്കെപ്പതുക്കെ
കുടത്താതെ രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിങ്ങുപോന്നീ-
ട്ടൊടക്കം പ്രഭോ! ഞങ്ങൾ തൃക്കാരാലാക്കി. 12

“ക്ഷമിക്കേണമിപ്പോൾ; ഭവൽക്കോവമെല്ലാം
ശമിക്കേണമല്ലകിലെന്താണൊരന്തം?
നമിക്കുന്നു പാപങ്ങൾ, പേടിച്ചു ജീവൻ
ഗമിക്കാൻതുടങ്ങുന്നു; നേരാണിതെല്ലാം.” 13

ഫണിക്കുട്ടിമാൻകണ്ണിമാരേവമോതി-
പ്പണിപ്പെട്ടു തൃക്കാരൽ വീഴുന്നനേരം
ഗണിക്കാവതല്ലാത്തൊരാനന്ദമാൻ-
ഗ്നണിശ്രേഷ്ഠനാം നാഗരാജാവുമുച്ച. 14

“നടന്നുള്ളതെല്ലാ മിതിൻവണ്ണമെന്നും-
ലടങ്ങാം; കിടാങ്ങൾക്കു നന്നായ്വരട്ടേ!”
ഉടൻ വീണുകൂപ്പിട്ടെഴുന്നേറ്റു മന്ദം
നടന്നിടിനാർ നാഗനരമീജനങ്ങൾ. 15

കറഞ്ഞു വികല്പങ്ങളാനന്ദമേററം
നിറഞ്ഞു ഫണീന്ദ്രന്റെയുൾക്കാമ്പറിഞ്ഞു
ഉറപ്പോടുകൂടിട്ടിളംനാഥനപ്പോൾ
പ്പറഞ്ഞു സമാധാനമോരോന്നിവണ്ണം. 16

“മഹാരാജ! ഭാഗ്യം, മഹാഭാഗ്യ, മിന്നി
മഹാഭിപ്രയോക്താ പ്രവേശിച്ചുകാളും
മഹാഭവഭവന്റെ കാരുണ്യമൊന്നേ
സഹായം പ്രവഞ്ചത്തിലോക്കുമ്പോഴാകും. 17

കിനാവുകളും കൂടിയെത്താത്ത ലോകം -
ത്തനായാസമെത്തി, ബുദ്ധ്യപ്രീതിനേടി;
മനാക്കൊന്നുമല്ലെന്റെ പുണ്യം; സുഖംസം...
ജനാവാഹ്നിയൊന്നിനെയൊന്നുപോലും. 18

“ഹണിക്കോപ്പ ചാത്തുന്ന ഭവന്റെ മൃഗം -
മണിക്കുള്ളവംഗത്തിലാണെന്റെ ജനം
ഗണിച്ചാലൊടുങ്ങാതെയുഴീശർവാകും
പണിഞ്ഞീടുവോനെൻ പിതാവിനുസേവൻ. 19

“മുദാ താതവാദന്റെ ചൊൽക്കീഴടങ്ങി -
സ്തദാനേരമക്ഷോണി രക്ഷിച്ചിരിപ്പോൻ
സദാമൻ മഹാരാജ! ഞാനോക്കു ചന്ദ്രാം -
ഗദാപുൻ വിഭോ! വൈരസേനിക്കു പെരുനൻ.

“എനിക്കുണ്ടു പൊരമ്മ, ഞാൻ വേട്ട സിമ -
ന്തിനിക്കുളന്നച്ചിത്രമമ്മ ക്ഷിതിശൻ
ജനിച്ചില്ല സന്താനമെൻതാമരാക്ഷി -
ക്ഷിനിക്കേൾക്കു ഞാനീനിലക്കായകാളും. 21

“കരിമ്പംകലന്നിട്ടു ഞാൻ കൂട്ടർകൂടി -
ഒട്ടാക്കൽപ്പറപ്പെട്ടു കാളിന്ദിയാറ്റിൽ

തെരിക്കെന്നൊരോടംകളിപ്പാൻ മഴക്കാ-
റൊരിമ്മിക്കുമില്ലാത്തനാളാത്തമോദം. 22

“ചൊരിഞ്ഞു മഹാമാരി, കാരകുതിയോടം
ചെരിഞ്ഞു, പിടിച്ചിട്ടു നിന്നില്ല മുങ്ങി
പിരിഞ്ഞു തുണക്കാർ; കിടന്നേറെ നട്ടം-
തിരിഞ്ഞു പരം ഞാൻ പൊടുകൊന്നുതന്നു. 23

“അതിൽപ്പിന്നെയുണ്ടായതെല്ലാം ഭവാൻ കേ-
ട്ടതിൻവണ്ണമെന്നൊന്നുമാത്രം കഥിക്കാം
മൃതിപ്പെട്ട ഞാൻ പിന്യ ജീവിച്ചുകാതും
മതിഞ്ഞല്ലവുസുന്നവൻതൻ മഹത്വം. 24

“ഇതേവന്നടന്നെന്നവെക്കേണ്ട പാത്താൽ
സ്വതേജസ്സുകൊണ്ടിപ്രപഞ്ചം സമസ്തം
സ്വതേതന്നെയുണ്ടാക്കി രക്ഷിച്ചഴിക്കു-
ന്നതേ ശംഭുമദ്ദൈവമദ്ദേവമത്രേ.” 25

സ്വപലോകത്തെ വിട്ടാക വൃത്താന്തമോതും
ഖലോന്മാമിയരം കാശ്യവീശന്റെ ഗാത്രം
വിലോകിച്ചിതാവാദമുഡം പതുക്കെ-
ത്തലോടിത്തലോടിപ്പറഞ്ഞു ഫണിന്ദ്രൻ. 26

“കളങ്കങ്ങളുള്ളകുലിപ്രാഭവം വ-
ന്നിളക്കതെയക്കോണി രക്ഷിച്ചിരുന്നോൻ
നളക്കോണിപാലൻ പിറന്നുള്ള വംശേ
വിളങ്ങുന്നവല്ലോ ഭവാൻ ഭാഗ്യശാലി. 27

“വരാനില്ല കാൽപ്പാതിവാതങ്ങളെന്നാൽ
ധരാനാഥ! നിത്യം ഭവാനൊത്തിരിപ്പാൻ
രോകാംക്ഷയുണ്ടുവമല്ലകിലോതാ-
മൊരാണ്ടെങ്കിലുംപാത്തു പിന്നെശ്ശമികാം. 28

“ഭവാനീശപുഷ്പൽകൃവാജനകന്യാ..
പ്രവാഹാവഗാഹപ്രയൗതാനതരംഗൻ
ഭവാൻതാൻ; മഹാഭാഗ്യമിയ്ക്കുവക്കീ
തവാവാക്വിയോ ഞാ;ലതാണിത്രമോഹം.” 29

“ശിവാംഗത്തിലാപീഡ,മെന്നല്ല ദിവ്യൻ
ഭവാൻ, ഞാൻ മനുഷ്യൻ, സ്ഥലം ദിവ്യഭോകം
നിവാസം രസം, പക്ഷയൊന്നാണിവൻതൻ
പ്രവാസം സഹിക്കില്ല ബന്ധുക്കളാതം. 30

“മകൻ തൻ പിരാവമ്മ ബന്ധുക്കളെന്തീ
വകക്കാക്കു തമ്മിൽപ്പിണഞ്ഞുള്ള ബന്ധം
അകന്നാലബദ്ധംവരാ,മിനിപകി-
ന്നകപ്പെട്ടിരിക്കാമവക്കും കഴക്കം. 31

“എനിക്കോ സുഖംതന്നെ; ഞാൻ വേട്ട സീമ-
ന്തിനിക്കോ ചെറുപ്പത്തിൽ വൈധ്യവൃദഃഖം
ഇനിക്കോക്കുവക്കുറവക്കൊക്കയാധി-
പ്പനിക്കോളിളക്കം നിലയ്ക്കാൻ ഞനക്കം. 32

“ഭരിക്കുന്നു ഞാനെന്റെ വൈതങ്ങളെപ്പോ-
ലിരിക്കുന്നൊരാ നാട്ടുകാരേവരെയും

അരിച്ചിരിക്കുമുള്ളതൊക്കെ പ്രഭോ ഞാൻ
തെരിക്കുന്നു ചെല്ലാതിരിക്കുന്നവരും.” 33

ഇതിൻവണ്ണമോതുന്ന ഭൂപാലനെപ്പോ-
ത്തതിപ്രീതനായി ഫണീന്ദ്രൻ പറഞ്ഞു
“ശ്രുതിപ്പെട്ടൊരങ്ങക്കു ചെല്ലാതിരി-
ക്കുന്നതിന്നുലമുണ്ടാമവർക്കുവക്കും 34

“ഭവാനുള്ളൊരാത്താത മാതാക്കളേയും
വിവാഹംകഴിച്ചുള്ള ദിവാങ്ങളേയും
ദിവാനകതമുറ്റം ബന്ധുക്കളേയും
ഭവാനീ വാൻതന്നെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളും 35

“ഇരിക്കട്ടെയിന്നത്രപാഞ്ഞിട്ടു നാളെ-
ത്തിരിക്കാ, മയക്കും സഹായത്തിനാളെ
തെരിക്കുന്നു ചെല്ലാമെല്ലപ്പം വഴിക്കാ-
യിരിക്കും, സമാധാനമായിട്ടിരിക്കൂ. 36

“ഇറങ്ങും പുറത്തേക്കുസാരം നടക്കും
കുറച്ചൊക്കുന്നോക്കീപ്പരം ചുറ്റിനോക്കും”
പറഞ്ഞവമൊന്നിച്ചെഴുന്നേറ്റു മെല്ലെ-
പ്പൊല്ലെട്ടു ലാഞ്ചൻ നരാധീശപരന്മാർ. 37

“മനസ്സമ്പരക്കുന്നു ഭോഗീന്ദ്ര! നേരി-
ട്ടനന്താഭമെത്തുന്നതെന്തിപ്പദാത്മം
അനന്തുവൊളാകെ ജപിക്കുന്നു ചുറ്റും
കനൽക്കട്ടു പൊട്ടിത്തെരിക്കുന്നമട്ടിൽ. 38

“മഹാശ്വത്വ!മാശ്വത്വ!മാശ്വത്വ!മോത്താൽ
മഹാമേരുതുല്യം സമസ്തം സുവർണ്ണം
മഹാമംഗൾ രത്നങ്ങൾ മിന്നുന്നു ചുറ്റും”
മഹാരാജ! കൗൺകീവിമാനം മദിയം.

89

“ജലഭ്രാന്തി, വർഷാതവഭ്രാന്തി, ദിവ്യ-
സ്ഥലഭ്രാന്തി, സൂര്യേന്ദുതാരാഗണത്താൽ
ജപലത്താൽ വിരൽഭ്രാന്തി, യെന്നേവമുണ്ടാം
ചലത്താൽ വിമാനം പ്രവേശിക്കിലാക്കും.

40

“ശ്ലുഭിക്കും ജഗത്തിൽ ചരിക്കുന്നതായും
ചരിക്കാത്തതായും പെട്ടെന്ന് വസ്തുവെല്ലാം
ശരിക്കുണ്ടിതിങ്കൽക്കൂട്ടുകുല്ലിനാൽ തീ-
ർത്തിരിക്കുന്നതായിട്ടിതോത്താൽ വിചിത്രം.

41

“നടക്കും പതിന്നാലുലോകത്തിലും താ-
നടങ്ങാ വിരിഞ്ചാഡംഭരണത്തിലൊക്കും
കടക്കും ജഗത്തുള്ളി, ലാഭം നമിക്കും
കടൽപ്പൊൻമണാളൻ കണക്കീവിമാനം.

42

“മയൻ തിത്തതാണീ മഹത്തരം വിമാനം
ജയത്തിന്നധിഷ്ഠാ നമനന്ദരംഗം
മയത്തിൽക്കരോരം കരം ഞാൻ വിടിക്കും
ജയംവേണ്ട നമ്മൾക്കിതിൽക്കേറി ലാത്തരം.”

43

അമാന്തിച്ചിടാതേരി രണ്ടാളു മന്നാ-
വിമാനം നടന്നു പരക്കെപ്പുതുക്കെ

ശ്രോമവേതമപ്പോൾ പൂരപ്രാഭവത്തെ
 ക്ഷമാനാമനോരോന്നു കാണാൻതുടങ്ങി. 44

മറയ്ക്കുള്ള സിദ്ധാന്തമോതിട്ടു മായാ-
 മറയ്ക്കിലവിക്കിഴങ്ങനങ്ങൾക്കു നിത്യം
 ഉറപ്പുള്ളിനേകം മഹാമാരിരിയ്ക്കും
 നിരംചേൻ വിദ്യുനികേതങ്ങൾ കണ്ടു. 45

വിഹംഗങ്ങൾ, വേദങ്ങൾ, ശാസ്ത്രങ്ങളെല്ലാം-
 മഹകാരമിനം പഠിപ്പിച്ചിട്ടു
 അഹം തത്വബോധം മരങ്ങൾക്കുമുണ്ടി-
 മഹത്താംപ്രദേശത്തും നിന്നുകണ്ടു. 46

അതിനൊട്ടുതീരെ സംസേവ ചെയ്തു-
 നന്തിനുള്ള രത്നോല്പസദ്വിവൃഗേഹം
 സ്തുതിക്കും മറച്ചൊല്ലുകൊണ്ടാകമാനം
 ശ്രുതിപ്പെട്ടതാണൊപ്പരം ചെന്നുകണ്ടു. 47

വരണോക്ഷശേഷം മനസ്സിന്നരിയ്ക്കും
 വരത്താതെ മുഷ്ഠാനമേകുന്നതിന്നാൽ
 കരുക്കിട്ടനേകം ജനം കാത്തുനില്ക്കും-
 നൊരത്തുംഗസത്രം വിളങ്ങുന്നകണ്ടു. 48

കിളിക്കൊഞ്ചലിനിനിരാരാവമാടി.
 കളിക്കുന്ന കൽപ്പദവല്ലികടംബം
 തളിത്തുള്ള വൃക്ഷങ്ങളീമട്ടിലെങ്ങും
 വിളിപ്പെട്ടെഴുന്നാക്കളിത്തൊപ്പു കണ്ടു. 49

ഇതിൽത്തന്നെ സർവ്വത്തുകൾക്കും വിവരം
 രതിപ്രാണനാഥന്റെ സമ്പത്തുകൾക്കും
 ശ്രുതിപ്പെട്ട അഗാധനാദാലമൊന്നി-
 ച്ചിതിനുള്ളിൽവാഴുന്നു ചെന്തറിഞ്ഞോരും. 50

ഏകനും ലയിക്കുപടിക്കുള്ള വീണാ-
 മൃദംഗപ്രയോഗങ്ങൾ കൂത്താട്ടമാട്ടം
 പടംചൊല്ലിയാട്ടം, ചെറുപാട്ടുമോട-
 പ്രദംതന്നെ പുകാവു പൂമങ്കാരംകും. 51

സ്തംഭം കൊഞ്ചലാകും ധനം മുഖ്യമായി-
 ട്ടൻ വേണ്ടതേകുന്നു ലോകക്കുശേഷം
 മുടങ്ങതെ ചിത്താമണിപ്രവൃത്തം
 നടത്തുന്ന ക്ഷേമമെന്നത്രകണ്ടു. 52

പരക്കെ, അരക്കുന്നവക്കുള്ളീഴും
 ചുറ്റത്തും കിടാങ്ങൾക്കുകൂടിഅരക്കാരം
 തരംതന്നെയക്കുമധേനുംകൾ മേയും
 നിരപ്പുള്ള മേച്ചിൽപ്പുറം ചെന്നുകണ്ടു. 53

കുരിശുല്ലകൊണ്ടുള്ള തൂണിന്റെനേരെ
 തിരിഞ്ഞിട്ടുകുത്തി പ്രതാപാഗ്നികുട്ടി
 ഭരിക്കുന്നവർക്കും ഭയംതോന്നുമാറാ-
 ള്ശരിക്കുറർവാഴും മതിൽക്കെട്ടുകണ്ടു. 54

ഉരത്തേറുതുളിപ്പുറം വാലിളക്കി-
 ജിംസ്സാട്ടിയൊപ്പം കുതിക്കുന്നൊരങ്ങി

തരംപാത്രം ഹുകാരമാനുള്ള വെള്ള -
ത്തരംഗങ്ങൾ നിലുന്ന് ധാരാളംകണ്ടു. 55

തിരിഞ്ഞിട്ടൊരുത്തുതി ലോകങ്ങൾ ഭൃഷ്ടി-
കരിക്കുന്ന സപ്പങ്ങൾ കോപ്പിട്ടൊരുങ്ങി
ശരിക്കൊത്തുവാളു മിയുകോടുകൂടി-
ട്ടിരിക്കും നിരന്നുള്ള ധാരാളംകണ്ടു. 56

നിറന്നുലിസിക്കും സുമത്തിൻമരണം
മുണ്ടുണ്ടുണ്ടുന്ന് ഭംഗംമരളം
തരമ്പോലിണിയിക്കുകയും തടാകം
കുറയ്ക്കാൻകൊണ്ടുപോരുക കണ്ടു. 57

ഇതിന്നപ്പുറത്താണ് വിദ്യാലയം; ന-
ല്ലതിൻവണ്ണമെന്നുപുറത്തിന്നുചുറ്റും
പതിഞ്ഞുള്ള കണ്ണിന്റെ പുണ്യംവിചാരി-
ച്ചതിപ്രീതനായി ക്ഷിതി പ്രാണനാഥൻ. 58

പുറത്തിന്നു ചുറ്റും ചരിച്ചിട്ടു വൻഗോ-
പുരംപുക്കുനീൽക്കും വിമാനത്തിൽനിന്ന്
കരംകോത്തു തമ്മിൽപ്പിടിച്ചുങ്ങിറങ്ങി
നരശ്രേഷ്ഠനും സപ്പരാജാപുരമൊപ്പം. 59

ഇളാനാഥനൊക്കെണ്ടു ചെന്നു ദിവ്യ-
ങ്ങളായുള്ള ഭോജ്യനാഥൻങ്ങളെല്ലാം
കളാലാപവും കൊടുത്തൊട്ടിരുന്നു -
ക്കളാനന്ദമോടേ കിടക്കുന്നതു 60

ഗുണംകൂട്ടമത്തക്ഷകൻതാൻ പുലച്ചേ-
 ക്ഷണന്നേരഭൂവന്നു മത്തങ്ങോടും
 പണം കോറിവരികൊടുത്തു തരിമ്പും
 പിണങ്ങാത്ത വെള്ളത്തുരംഗത്തിനേയും. 61

പണക്കെട്ടെടുത്തിട്ടു കൂടെശ്മിപ്പാൻ
 ക്ഷണംതാൻതൊരുകുളള രക്ഷസ്സിനേയും
 തുണയ്ക്കായൊരുമകു ചൂസപ്പത്തിനേയും
 കണക്കാരമോദാൽ നിശ്യാഗിച്ചുപിന്നെ. 62

“കാവശ്യമായിട്ടു നമ്മെസ്മരിപ്പാൻ
 വരാം ഞാൻ, ഭവാനുചെന്നു ഭൂമണ്ഡലത്തിൽ
 വരാനന്ദമുൾക്കൊണ്ടിരുന്നാലു”മെന്നാ-
 ലുരാനാഥനെയൊല്ലി മാനിച്ചയച്ചു. 63

നടന്നുള്ള വൃത്താന്തമോത്തോളതു മോദ-
 ക്കടൽക്കുളളിൽ മുങ്ങിക്കുളിക്കും നുവലാൻ
 നടക്കുകകൂടും തുരംഗത്തിലേവീ-
 ടുടൻതന്നെ കുളിനിവക്കത്തിരങ്ങി. 64

ക്ഷണംകൊണ്ടുതജ്ജനുഭൂവികുലമ്പോ-
 ടണത്തേരാരിച്ചാനാഥനീവണ്ണമോതി
 പണക്കെട്ടെടുക്കുന്ന രക്ഷസ്സിനോടും
 തുണക്കാരനാം ബാലസുപ്പത്തിനോടും. 65

“കുറച്ചുശപസിച്ചിട്ടു വേണ്ടുന്നതെല്ലാ-
 മാജ്ഞാം; ഭവാനുക്കുഴം ടിവ്യരൂപം
 മാജ്ഞിൻ, മനുഷ്യരൂപരൂപം ധരിക്കിൻ;
 മാദക്കു ചമല്ലേ തരം? നിങ്ങളോക്കിൻ.” 66

മനുഷ്യരൂപരൂപം ധരിച്ചാമെന്നാൻ
 ധനുർദ്വേവിത്തിന്റെ ചൊൽക്കീഴടങ്ങി
 തനുക്കീണമാറാൻ കുറച്ചുനീളന്നാ-
 രനുസ്തമിതുന്ന കാരോറു പിന്നെ.

67

ആളിത്തഴക്ക മഴലാലെരിവെയ്ലിലിട്ട
 താളിന്റെമാതിരി തളന്നൊരു താമരക്കുറി
 ആളിപ്രജ്ഞതൊടൊരുമിച്ചു വരുന്നതപ്പോൾ
 കാളിന്ദിവഴിവെഴുമൊറ്റുവമെഴുകിണ്ടു.

68

ഹാ! ധർശിലയിവളേതൊരു വിരോധാംഗി
 വൈധവ്യമാലൊരുടൽപ്പൂണ്ടു വരുന്നതാണോ?
 ധേധസ്സിവണ്ണമൊരു മുർട്ടു ശിഖ്യനാരി
 സാധന്യമൊത്തിട്ടമി ചർക്ക പിണച്ചുവെന്നോ? 69

“മെച്ചോലപ്പൊളിപോലെയെന്തൊരു വിള-

പ്പാവു! ചടപ്പേറയ്യ-

ണ്ടയ്യോ! ഭൂഷകളില്ല; യില്ല തീരമം-

ഗല്യത്തഴത്താലിയും

കയ്യോരോ സമിമാർപിടിച്ചു മുടിയും

കെട്ടാതെ വന്നെത്തിട്ട-

ന്നിയ്യോമനുടവാരിലെന്നുടേമനം

ചെല്ലുന്നതെന്നുണമോ!

70

“അല്ല! കണ്ണികൂന്നു, കൈവലതു, മര

ഭാഗത്തെയംഗങ്ങളി-

ന്നല്ലാമുണ്ടികൂന്നു ഹന്ന! ഹൃദയം

ചാരം തുടിക്കുന്നു മേ

നല്ലാർഭൃഷണമൊട്ടടുത്തു, മുഖമീ-
യശ്രുക്കുളാൽ മിശ്രമം-
സ്തല്ലാതിങ്ങിനെ കാണുകിലും പരിചയം
തോന്നുന്നു മനാനസേ.

71

“ഉല്ലാസാൽ ഗൃഹനത്തിലോരമഴകായ്
ചരുന്ന കൃഷ്ണപുരു-
ന്തെല്ലാം മംഗളസൂചകം കുളർമയിർ
ക്കൊള്ളുന്നു മെത്തൊക്കയും
അല്ലാ! തോഴികളിൽപ്പരം പരിചയം
തോന്നുന്നു നല്ലാർമുടി-
ക്കല്ലാമീയിവളെന്റെ പൂർവ്വസൂത-
ക്കമ്പായ പെണ്ണെ തൽതാൻ.

72

“മാലേവം വേക്കിനാവാനയിസുദതി! വരൻ
വന്നിരിക്കുന്നു”വെന്നി-
ക്കാലേത്താൻ ചെന്നുകേൾപ്പിച്ചവളുടെയഴൽതീ-
ത്താശപസിപ്പിച്ചവീണ്ടും
ചാലേ മംഗല്യസൂത്രം ഗളമതിലണിയി-
ച്ചിടവാൻ താമസംവ-
ന്നാലോരം കുഷ്മാ”മെന്നതളി നുവരടൻ
തനപിതൻ മുണിലെത്തി.

73

സീമന്തിനി

(അഞ്ചാം സർഗ്ഗം.)

പ്രേമംതികഞ്ഞ കണവൻ മുതനായി കഷ്ടം
സീമന്തിനിക്കു ശിവനേ! ചെറുതാലിപോയി
സമത്വമെങ്ങു? വിധിവൈഭവമെങ്ങു? പുണ്യ-
കാമൻ ജഗൽഗുരുവിനാരെതിരാളിച്ചുള്ളു. 1

ഹാ! ധിക്കിവരുകുന്ദനം വിധവാ വിഷാത്തി
ബാധിക്കിലും വിഷധരസ്മൃതികൊണ്ടതന്നെ
സാധിച്ചുപോന്നു നിജ ജീവിത;മാകൃതിക്കി-
യാധിത്തിളപ്പു പല വൈകൃതവും വരുത്തി. 2

വണ്ടാപ്രശസ്തകലതാപസി ചൊല്ലിവെച്ചി-
ട്ടുണ്ടായിരുന്ന ശശിവരശുഭപ്രേതത്തിൽ
ഉണ്ടായവരുകു ബഹുനിയ്ക്ക, ഫലം മരിച്ചാ-
ണുണ്ടായതെങ്കിലും, മതാണു റിവിൻറസാരം. 3

ധർമ്മസാമിനി പിറന്ന ഹൃദത്തി“ലെൻറ
കർമ്മവശേഷരേഖ”മെന്നു നിനച്ചുവാനാരും
ശർമാഭികാംക്ഷി മകളിൽ പ്രിയമുള്ള ചിത്ര-
ര. മ്മാവനീന്ദനുടെ സങ്കടമെന്തുരപ്പു. 4

ഉണ്ടായതിന്മുതൽക്കൈരരിച്ചുമേതു-
മുണ്ടായിടാതെ പരിമാണകുറച്ചെന്തു നിത്യം
കൊണ്ടാട്ടമർമകളെച്ചെറുതാലിപോയി-
ക്കുണ്ടാണിവിപ്പതിതിലപ്പാമെന്തുവേണ്ടു! 5

സേവകനെന്നു സഖിമാരൊരുപാടുമുൾ-
 ലാപശൃമുള്ള ദിനചയ്യകളൊട്ടുമെച്ചും
 ഏവം നയിച്ച ദിവസങ്ങൾ ജഗത്തുപോലെ
 “ദൈവം സഹായമിനി”യെന്നവർ മൃണകൊല്ലും. 6

ചാരത്തൊഴും സഖികൾ താങ്ങിനടന്നു സോമ-
 വാരവ്രതത്തിന്നു കുളിപ്പതിനായൊരിക്കൽ
 മാരപ്രമാമിയെ നിനച്ചു കളിന്നു കന്യാ-
 തീരത്തിലെത്തി, നെടുവീപ്പൊട്ടുന്നിനുപോയി. 7

പൊട്ടിത്തരിച്ചു കുളർമേനി,യിടത്തുഭാഗം
 ഞട്ടിത്തരിച്ചിളകി,യാളികൾ വിസ്മയിച്ചാർ
 “കുട്ടിക്കിത്തേക്കു കഥ”യെന്നവർതമ്മിലുള്ളിൽ
 ഞട്ടിക്കുന്ന ത്തകളുകത്തൊടുനോക്കിയൊപ്പം. 8

“എന്താണിതെന്നൊരു” പരിഭ്രമമോടുചുറ്റും
 വെന്താളിടുന്ന മനമോടവർ നോക്കിനില്ലെ
 ധന്താധികം ഗൃതിയൊടേകനടുത്തു ചെന്നു
 ചെന്താമരപ്രസവസായകസന്നിഭാഭൻ. 9

ആകുമാരനികലരുന്ന നൃപേന്ദുനാഗ...
 ലോകപ്രശസ്തസുഷുമാവൊടുമുജപലിക്കേ
 ഹാ! കണ്ടനേരമവരാജമറിഞ്ഞതില്ലി-
 പ്സാകത്തിലായി, നൃപനീനിലകണ്ടറിഞ്ഞു. 10

“സന്തപ്തയാകമിവളും സഖിമാരുമിപ്പോ-
 കളെന്നകൃമം കരളിലെന്നെയറിഞ്ഞതില്ല

അന്തർഗ്ഗതങ്ങളുരിയാം പരയാമുപായം”
സ്ഥാന്തത്തിലിങ്ങിനെ നിനച്ചു നൃപൻ കുമിച്ചു. 11

“വെല്ലാതിളുത്തൻ വിളിത്തു ചടച്ചു കാന്ത -
നില്ലാത്ത കാർകശലിമാരുടെ മട്ടിലേവം
നല്ലാർമുണ! മലിനമായൊരു വേഷമെന്താ -
ണെല്ലാംനിനക്കു വിധവേ! ശുഭമോയ്ക്കുരട്ടെ. 12

നീലാരവിന്ദമിഴി! നീ നെടുവീപ്പിടാക്കു
മാലാകെനീക്കുവനമം കായാതിരിക്കു
മേലാലനാമയമയേ! ഹൃദി സംശയങ്ങൾ
മേലാ, വിശേഷമഖിലം വിവരിച്ചാക്കു. 13

നേരിട്ടുനോക്കിടുക കണ്ണണി വീർത്തുക
താരിട്ടു വാട്ടുമുടലിങ്ങനെയൊക്കിയെല്ലോ
അരിഷ്ടവല്ലഭനയേ! വിരഹാത്തിയേവം
നേരിട്ടതെങ്ങിനെയതാണറിയാൻതിടക്കം. 14

കേട്ടാൽ കൃതാന്തപുരിപ്പുകിലുമാമഹാനാം
വേട്ടാളെ ഞാൻ സുമുഖി! കൊണ്ടുവരാമുടൻതാൻ”
കാട്ടാനയാന ചിലതോതിടുകെന്ന നാട്ടും
കാട്ടാൻതുടങ്ങി നൃപനിരൂപമോതിനില്ലെ. 15

ഉണ്ടായവസ്തുത പറഞ്ഞിടവാൻ മനസ്സു -
കൊണ്ടാഞ്ഞു തൊണ്ടവിറകൊണ്ടതു നിന്നുപേയീ
മിണ്ടാതെന്നിന്നു നെടുവീല്പൊടു കൺനിറച്ചും
കൊണ്ടോളിമാരെയരുത്താഞ്ഞവളെന്നുനോക്കി. 16

അന്നോരമാത്മസവിമാരിലൊരുത്തി മുഖിൽ
വന്നോറവും വിനയഭക്തികളോടു കൂടി
ഒന്നേണനേർമിഴിയെന്നോക്കി, ഗുപാലനോടാ-
യന്നേവമോതി നെടുചീപ്പെടു മന്ദമന്ദം. 17

“ഇല്ലേതു മേ തികമനസ്സിലറിഞ്ഞിടാതെ
ചൊല്ലേണ്ടതായ വിവരം ഭൂവനത്രയത്തിൽ
കില്ലേതു മില്ല; പുനരെങ്കിലുമോതുകുന്നാ-
യല്ലേ നിന്ദോഗ, മതിനാൽ ചിലതാതിടുന്നേൻ. 18

നിമ്ബലത്സരത്തൊടികൂടാത്തു വരുന്ന ചിത്ര-
വമ്ബക്കിതീന്ദ്രന്റെ കണ്മണിയിക്കുമാരി
ധർമ്മത്തെ നാക്കിതിപറശ്ശിയിച്ചമാൻ ജാത-
കർമ്മമുതൽക്കിവളെയെങ്ങിനെയോവളത്തി. 19

ചന്ദ്രാനന്ദപ്രഥമിതകല്പകവൃക്ഷകല്പൻ
ചന്ദ്രാംഗദൻ മഥിതമന്ദമ കാന്തികാന്തൻ
ഇന്ദ്രാധികപ്രഭവനാ ക്ഷിതി ചക്രശക്ത-
നിന്ദാണി ഞങ്ങളുടെ മീസ്സവി ദിവ്യമുത്തേ! 20

വേളിക്കുശേഷമനുരാഗമിയന്നിതന്ന
മേളിച്ചു, കാലഗതി ഭൂവനിടക്കൊരിക്കൽ.
കാളിന്ദിയിൽ സരസമോടികളിച്ചു; കാന്ത-
സ്തോളിത്തഴയ്ക്കു മഴലിങ്ങിനെയൊക്കുലാശം. 21

കുന്ദിച്ചുണഞ്ഞൊരഴലിങ്ങിനെ മൂന്നുകൊല്ലം
ചെന്തിട്ടുമില്ല കുറവേറിവരുന്ന നിത്യം

ഇന്നിന്ദുവാരമുപവാസമിവർക്കു ഞങ്ങൾ
 ഞാനിച്ഛവന്നതു കുളിപ്പതിനാണിദാനീം. 22

ഈ വീരനീനിലയിലായിതവന്റെ താത-
 നാവീരസേനനെ രിപുക്കൾ പിടിച്ചമർത്തി
 ഫേ! വീതിയോരസമ! ദുഷ്ടിധിതകനത്ത
 കൈവീശിയാലടിപെടാത്ത ജനങ്ങളുണ്ടോ? 23

സീമന്തിനീ കുലവിഭൂഷണമായ തോഴി-
 സീമന്തിനിക്കടയ ജീവിതമിത്രനാളും
 ഈ മന്ദഭാഗ്യകൾ പിടിച്ചൊരുമട്ടു നിന്തി
 ഫേ! മംഗളഭൂമി! ഭവാനിനിമേൽ പ്രമാണം." 24

ഏവം പാഞ്ഞവളടങ്ങി നൃപൻ കയത്തു
 ഭാവംപകൺ മിഴി തീക്കനൽപോലെയായി
 "ഫോ വന്നു വൈരികൾ പിതാവിനെയാക്രമിച്ചോ?
 ദൈവം ചരിച്ചചതി"യെന്നു പാഞ്ഞുപോയി. 25

വല്ലാതെവന്ന കടകോപമമർത്തത്തു
 മല്ലായതാക്കിയെവിളിച്ചുചെയ്തു ശൂന്യം
 "ചൊല്ലാമിവൻ കണവനോക്കുകടത്തവിരോ-
 യല്ലാസമാന്ദ്യരീകിൽവന്നിടമെന്നുമാത്രം. 26

"ചൊല്ലാമിവൻ കണവനെ"ന്നവചസ്സുകേട്ടു
 മല്ലായതാക്കിനൃപന്റെ മുഖത്തു നോക്കി
 ചൊല്ലാൻതുടങ്ങി; നൃപനായതു കേൾക്കുവാൻനി-
 നില്ലാ നടന്നു നിജവൈരികൾ മുടിപ്പാൻ. 27

“മററാരൊടുള്ളപക, യജ്ഞനേഴുന്ന ദുഃഖ-
 മററാൻതിടുക; മിവളിൽ കൃപ,യെന്നിതെല്ലാം
 മററാരിലാണവരുവാൻവഴി? മന്മനസ്സു
 തെറായ്ക്കരില്ല; വിധിവൈഭവമൊരിഞ്ഞു? 28

എന്തോ മനസ്സിലൊരു ബാധയൊഴിഞ്ഞുപോലെ
 സന്തോഷ;മെന്റെ ശശിവാമശുഭപ്രതത്താൽ
 ഫന്തോരുതാപമൊഴി ചാനിടവന്നു, ചിത്തം
 വെന്തോത്തിടുന്നവരെയന്നു കവൈരികാക്കും. 29

അത്താപസേനസഹധർമ്മിണി ചൊന്നതെത്ര
 സത്തായിവന്നു; സകൃതച്ചെടി കൂമ്പെടുത്തു.
 “ഏത്താർ തെളിഞ്ഞ മായോരുടെ വാക്കിലോടി
 യെത്താതിരുന്നിടുകയില്ലതിനുള്ള സാരം.” 30

പണ്ടെന്റെ ജാതകവശാൽച്ചിലദോഷമെല്ലാ
 മുണ്ടെന്നു; മുണ്ടതിനതക്കു നിവൃത്തിയെന്നും;
 കണ്ടെത്തിയാദ്യമൊരു വിപ്രനരച്ചു; കാൽ
 കൊണ്ടെത്രയൊത്തു; മായാർമൊഴി പാഴിലാമോ. 31

ചേണാൻനൊറി, പുരികക്കൊടി, ദന്തപംക്തി,
 ശോണാധരേഷു, മതിനിമ്ലമാംകപോലം
 വീണാനിനാദ കളനാദമതീവ രമ്യ,-
 മേനോകസുന്ദരമുഖം, സ്തിതചന്ദ്രികാശ്വം. 32

ആജാനബാഹു, ജിതമന്മഥനാ, മരാള-
 മാജാവിനൊത്ത ഗതി, നിണ്ടുനിവൻ ഗാത്രം,

രാജാഭിരാമ; നിവയൊത്തഴുമീ മഹാനാ
രാജാവുതന്നെയതിനില്ല വികല്പമല്ലം. 33

വിൽക്കാശുമേനിയെ തിടക്കു തിരിഞ്ഞുനോക്കി
നിൽക്കാതെപോകുമവനീപതിയെസ്സുകാമം
ചേൽക്കായിമച്ചുമിഴിയെനിയെ നോക്കി നോക്കി-
ത്തൽക്കാലമിങ്ങിനെ നിന്ന ചുവർ തീച്ചയാക്കി. 34

“ആരാണിതെന്തുകഥയാണു ചെകിട്ടിലെന്നോ-
നീരാളഗംഗ്രിയൊടു വന്നുരചെയ്തു ഗുഹം
പേരശപൂണ്ടിവളുമായവൻ കടക്ക-
ണ്ണാൽ പരസ്സരമിതാ പെരുമാറിടുന്നു. 35

“എന്തോഴിയന്ത്രപുരുഷന്റെ മുഖത്തു നോക്കി-
ല്ലെന്തോ വീശേഷവിധി വല്ലതുമായിരിക്കാം”
സന്തോഷസംഭ്രമ വിഷാദമൊടിത്ത മോത്തുർ
ഭ്രാന്തോടെഴും സചികളോടവളേവമോതി. 36

“വന്നെത്തിടും കണവ നോക്കുകുത്തവിരോ-
യെന്നെന്നൊടാസ്സുകൂടി വന്നു ചെകിട്ടിലോതി.
കന്നെന്നനോക്കിയവിടുന്നു നടന്നു, ഞാനും
നിന്നെത്തിനോക്കി; കനകപ്രഭ കറന്തഗാത്രം. 37

ചൊല്ലാൻനാരി സ്സൂതരിവല്ലനോണവാദ-
മില്ലാ, മനസ്സുപതിയില്ല പരന്റെ നേരെ.
നല്ലാളുകൾക്കു ഹൃദി സംശയമുള്ള ദിക്കി-
ല്ലെല്ലാംപ്രമാണമയി! മാനസവൃത്തില്ലേ? 38

ഭ്രാന്തല്ലയേ! കുളർനിലാവണയാതെ ചന്ദ്ര
കാന്തം ഭൂവിചിടുകയില്ലതുപോലെ തന്നെ
സ്വപ്നത്തിലോത്തിടുക മന്മനമാമേ സ്സാ-
ക്ഷാന്തപ്രയോഗമിയലാതിളകുന്നതാണോ? 89

സൂരന്റെ സുഷുപ്തകലാളന മേൽക്കിലല്ലി-
ത്താരമ്പിന്നോടു വിടരുന്നതു കാണതില്ലേ?
പാരങ്കുളിത്ത മുഴുചന്ദ്രകരങ്ങളത്ര
നേരത്തലോടിടുകിലും വികസിപ്പുതുണേരോ? 40

നേരേമരിച്ചമുതരശ്ശി കരങ്ങളോര
നേരേലസിപ്പു ഭൂവി കൈരവകോരകങ്ങൾ
ഈരേഴുപാരിലുമെഴുന്നിരുളോറിടുന്ന
സൂരേശ്വരന്റെ കരമോരവയുല്ലസിക്കാ. 41

ചൊല്ലാളിടുന്ന നളകുഞ്ചര, നാശപിനേയ-
രല്ലാത്തികഞ്ഞു വിലസുന്ന ദിഗീശ്വരന്മാർ
മുല്ലായുധൻ, ശശധരൻ, മുതലാം മഹാനാ-
ക്ഷിപ്പാവടുതപമിവരതൻ കാളോന്നിളക്കൻ. 42

ചന്ദ്രാഭിരാമ, നഴകാൻസുരാലയത്തി-
ലിന്ദ്രാണിയൊത്തരുളിടുന്ന സുരേന്ദ്രകല്പൻ
ചന്ദ്രനപയപ്രഥിതനാക്ഷിതിചക്രവർത്തി
ചന്ദ്രാംഗദൻ-മതി, യിവിപ്പറയേണമോണൻ 44

“നേരിട്ടനിന്നു വേധവേ! ശുഭമോക”മെന്നോ-
യാരിഷ്ടവല്ലഭനൊഴിച്ചൊരുവൻ കഥിക്കും.

നേരിത്തരത്തിലൊരു ശങ്കയെനിക്കു ചിത്തം-

താരിജ്ജനിച്ചുസഖി!"യെന്നൊരു തോഴിച്ചൊന്നാൻ 44

ഹോ! വന്നു വൈരികൾ പിതാവിനെയാക്രമിച്ചൊ

ദൈവഞ്ചതിച്ച ചതി"യെന്നരുചെയ്തു വാക്യം.

ഏവംജനിച്ച മമ ശങ്ക ബലപ്പെടുത്തി-

സ്സേവകിതിപ്പൊഴുചെയ്യുകയല്ലയേ! ഞാൻ. 45

എന്നിപ്രകാരമവരോത്തു കുറച്ചുനേരം

നിന്നിട്ടു പിന്നെയവിടുന്നു നടന്നുമന്ദം

അന്നിഷ്ടപൂത്തിയുതകം പ്രിയദർശനത്താൽ

കുന്നിച്ചമോദ ജലരാശിയിൽ മുങ്ങി മുങ്ങി. 46

നീലാരവിന്ദമിഴി തോഴികൾ താങ്ങിടാതെ

ചേലായ്നടന്നു യമുനാപുളിനത്തിലെത്തി

നല്ലാശയും നലമൊടന്നുചരുകണ്ടു, സായം-

കാലാഗമത്തെ വിവരിച്ചവരോടൊരച്ചാൻ 47

കത്തുന്നകാന്തി കലരുന്ന ദിനേശബിംബം-

മെത്തുന്നിതസ്സുശിഖരിയ്ക്കുണി ഭൂഷയായി.

ഉത്തംഗമായ വരണാലയഗോപുരത്തി-

ലൊത്തുള്ള നല്ല കനകക്കുടമെന്നപോലെ. 48

കാറ്റിപ്പൊഴിസ്സുമന്ദസുഗന്ധഭരംകഴങ്ങി-

യോറിത്തളൻസഖി! മന്ദമണഞ്ഞിടുന്നു

തെറ്റിച്ചിടുന്നുനില ദമ്പതിമാക്കുമെന്നോ-

പാറിക്കുരീ നിലയിലിരിക്കുളർത്തെന്നലെന്നേ. 49

ഏകദേശവിനമിഴി പാതിയടഞ്ഞു, കേൾക്കു-
ന്നില്ലാ മരാളകളുകേളി നിനാദലേശം
വല്ലതെ പത്മിനിമയങ്ങി; വരൻവെടിഞ്ഞ
നല്ലാരപാഠവിരഹാത്തിയിലെത്തപോലെ 50

ആയത്തിലാഴിയിലലക്കിടെ രശ്മിമേല്ലോ-
ട്ടായകുന്ദിംബമയികാണുക മുങ്ങിടുന്നു.
സായത്തിലംബുഹരണത്തിനെടുത്തു തോഴി
തോയംനിറപ്പെരു സുവണ്ണംഘടംകണക്കെ. 51

കാരാധിനാഥനാഭയാദ്രിയിലേറുമിപ്പോൾ
നേരാണിനിക്കുവലയം പരമല്ലസിക്കും.
ആരാജരാജനരിമട്ടുനന്നിന്നചെന്നു
വീരാസനം കയറിടുന്നളവെന്നപോലെ. 52

ഉല്ലാസമാൻ ഏദിപൂച്ചിഗംഗനെക്കി
ന്നല്ലാ; വരൻ വരവേറാമടക്കയാലേ.
ചൊല്ലാമിനിക്കുമതുപോലെ; കളിച്ചുവേഗം
ചൊല്ലാനൊരുങ്ങിടുക നേരമതികുമിട്ടു. 53

ഉത്തമാപോഹങ്ങൾകൊണ്ടാസ്സു മതിസുഖദാഹം
കാന്തനാണെന്നറിഞ്ഞാ-
സ്സാഹാരപ്രശസ്താനന്തസിതകളി-
ച്ചാളിമാരോടുകൂടി
ഗേഹാന്തഃപുഷ്പവേണ്ടുപ്രതവിധികളു-
ഷ്ടിച്ചു, കാന്തക്കുമോദാൽ
ദോരാലുഞ്ഞക്കൊടുത്താസ്സുതൃതി സുലഭനിൽ
ഭക്തിവിശ്വാസപൂർവ്വം 54

കരകൾ കഴലാളനന്തരമല...

മേന്മയും വിധോഘോഷിത...

നാരകങ്ങളിടിച്ചൊരുകഥകളും

കരണേരവചരങ്ങളും

കരകൾക്കുമലതിലോത്തു, ശ്രീവനേ

നാളെപ്പലമുക്കുതൻ

മരണാളനയേണ"മെന്നുമിര...

നല്ല കിടന്നിടനാൾ.

കൃഷ്ണപ്പൻ.

ചൊല്ലാൻഗന്ധ്യപുരമാണ്ടതടുത്തസാക്ഷാൽ
 മുല്ലാസ്രവൈരിഭഗവാൻ ഭവനൈകനാഥൻ
 വല്ലാത്തതിത്തളിടം വിള കാലകാലം..
 നല്ലാസമോടു വിലസുന്നു പൂമൻ പൂരണൻ. 1

ചൊല്ലുൻ'കൊച്ചിയിൽ, "മുക്കുന്ദപുരത്തു" "കൈരടം-
 നല്ലർ" "കേടുപ്പിച്ചിമന'യ്ക്കുലൈഴന്ന മാന്യൻ
 നല്ലരിലൊക്കെ വിളികൊണ്ടവനെന്നു തന്നെ
 യല്ലൊക്കഴുന്ന മതിമാൻ ഗുണവാൻ നയമന്തൻ. 2

തൃക്കാക്കൽവീഴുമവരിൽകൂവ, ലക്ഷ്മിതന്നോ-
 ടുറക്കാമ്പിണക്ക, ലുലകിൽപുകൾ, കൃഷ്ണനാഥം.
 ഏക്കാലവും വിബുധരിൽപ്രിയ, മേവമോത്താൽ
 ചിന്തക്കാതലായ പുരുഷോത്തമനിദിദിജേന്ദ്രൻ. 3

"സേത്വംജയിക്ക മുദാകിൽപ്പര"മെന്ന ബോദ്ധ്യ-
 മത്സ്യന്തമുള്ളവനോ കുത്തമ വിപ്രവർത്തൻ
 കൃത്യഭരം ജഗതിവിട്ടവനാത്മനിത്യ
 കൃത്യങ്ങളിൽ പെരിയനിയ്ക്കുകൂറണഴുന്നേറൻ. 4

വ്യല്ലുന്നനാസ്സുകൃതി, വസ്തുതപാരിജാതം
 കല്പദ്രുമങ്ങളി, ലിളാസുരരിൽ പ്രദാനി
 ശിഷ്ടങ്ങളൊക്കെയറിയുന്നവ, നജപലിക്കും
 ചില്ലത്തമകോക സമാശ്രിതശുദ്ധചിത്തൻ 5

സമ്പൂർണ്ണക്കേത നമലാശയനായ കൃഷ്ണൻ -
നമ്പൂരിനന്മ തിമുറ്റുന്ന മഹാൻഭാവൻ
മുന്യൂരിലുള്ളവരിൽവെച്ചു പരം പ്രസിദ്ധൻ
വന്യൂന്നിടം തിരുവടിക്കുറിയാമിതെല്ലാം.

6

ഞാനും കുടപ്പിച്ചിയുമൊത്തു ഭവാന്റെ വാസം -
സ്ഥാനമുതൽക്കു പാദമ്പലമാകമാനം.
ഉത്തരവരതെ പണിയിച്ചു പരിഷ്കരിച്ചി -
താനന്മാർക്കുമുതകമ്പടി തമ്പുരാണേ!

7

“മോദം” സമസ്തസുരനേമ്യ” ഹിനങ്ങൾത്തോറും
വേദംകൊടുത്തതളിടം ജിത “മീന” കേതോ!
പാദം നമിച്ചു നടയിൽ പ്രളയംവരെക്കും
സാദംവരതെവേര” മുന്നത കേതുനാട്ടി.

8

ദേവസംഗമോ കടമിയന്നു നശിച്ചവെണ്ണീ -
രാവണതല്ലി? പുനരെന്നെ വിളിച്ചുകൂട്ടി.
ആവമ്പനന്നു തലക്കാഞ്ഞു നടന്നു കണ്ണി -
ച്ചേവംപ്രകാരമൊരു മാതിരി വീണ്ടെടുത്തു.

9

തല്ലിട്ടുതാർശരരിപോ! പലടിക്കിലുംപോ -
യ്ക്കല്ലിട്ടു കോടതികളിൽത്തല കാഞ്ഞലഞ്ഞു
നെല്ലില്ല, തല്ല പണമില്ല, തരേണ്ടകൂട്ടർ
ചൊല്ലില്ലതക്കവഴി, യിങ്ങിനെ ബുദ്ധിമുട്ടി.

10

നേരായരീതി പിരിവിന്നുതകുന്നതായ -
ധാരങ്ങളില്ല, ശരിയായ കണക്കുമില്ല

പോരാടിയും തെറിവറഞ്ഞുമ്പേക്കു ചെങ്കും
പോരാത്തുവിട്ട പതിനെട്ടുവയും പയറീ. 11

തിർന്നുകടം, ശരിവരെക്കു പൊളിച്ചെഴുത്തും
തിർന്നുകടത്തു തകരാറുകളും നിലച്ചു.
വന്നു പിടിച്ചുപിടിയിൽ കുടിയാനവനാർ
തന്നുപരക്കെയവകാശവിശേഷവിത്തം. 12

ദേവസ്വപ,മെന്തിനു കരാമലകം കണക്കി.
ലാവമ്പനായ സുകൃതിക്കു കരസ്ഥമായി
സേവക്കുനിൽക്കുമിവനെപ്രിയശിഷ്യനെന്നു -
ഭാവത്തിൽവെച്ചു പലതോതി, മനസ്സിലാക്കി. 13

ദേവ!പ്രസീദസുകലേശ്വര! ദയ്യുടൈവം
ഭാവൽക്കുഭക്തരിലുമകൃതമാചരിച്ചാൽ
നീവന്നു തക്കവഴികളെങ്ങോമെച്ചുവെച്ചു
പോവണുതല്ലി യവനാരെതിരാളിയന്ത്രൻ? 14

അയ്യോ കിടന്നു പിടയുന്നു മനം; മനസ്സിൽ
ത്തിയ്യോ കരോരവിഷമോ ദുഃഖമാളിടുന്നു;
പൊയ്ക്കോതുകല്ലു പരമാപ്പുവെണ്ണശാലി
വയ്ക്കോതുവാനി വനിനി ശ്ലീപരാമ! രാമ! 15

വീരൻ "തേദോജ്ഞകൾ"സമത്ഥതയോടുകൂടി
"ലീരൻ"ഭിന്നപ്രതി നടത്തിവരുമ്പോൾ നീതാൻ;
ദോഷമൊത്തു തിരുമേനിയെഴുന്ന ടിവ്യ -
ശ്രീരമ്യ "ഗോന" മണിമേട"യിലോരിയെന്നോ?

അദ്ദേഹമോ സകൃതിയാണു; ഭവാനിവണ്ണ-
 മുദ്രേശമെങ്കിലതു നല്ലതുതന്നെ; പക്ഷേ
 ഇദ്ദേശവാസികളുമിയിവനും കഴങ്ങി
 മദ്ദേവ! ഞങ്ങളിനിയെങ്ങിനെയാക്കേവണം? 17

മാടമ്പിടം പുരരിപോ! പറയുവിളക്കു-
 മാടം, കുളം, മതിലു, ഗോപുരമെന്നിതെല്ലാം
 കേടല്ലയോ? ശരിവരെപ്പണിയിക്കുവാൻത-
 ന്നോടംകലഞ്ഞൊരുവനാരിനി യോത്തുന്നോളു. 18

ഞാനോവിശേഷമൊരു കൊമ്പനെടുത്തഭാരം
 പേനോവഹിപ്പതിനിവൻ പടുവകനല്ലേ?
 നീ നോക്കിയാലവിലവും നിറവേറുമെന്നേ
 ഇങ്ങനോടെ യം തിംഗുമിശ! പറഞ്ഞുകൂട. 19

നില്ലാതെവീണിതടിയൻ നിലതെററിനേരേ
 ചൊല്ലാംവിളോ! ചിരകുപോയൊരു പക്ഷിപോലെ;
 എല്ലാമിനിത്തിരുവടിത്തളിരൊന്നുതന്നെ
 യല്ലാതെയില്ല; ഗതിയെന്നെ വലച്ചിടൊല്ലേ. 20

വമ്പൻറപിമ്പു കയറുന്നവനും, നിനച്ചാൽ
 കൊമ്പൻറ മുമ്പിലണയുന്നവനും കഴങ്ങും;
 കമ്പംപിടിക്കുമിവിടുത്തയവസ്ഥയോത്തൊ-
 ലമ്പമ്പ! യേതു കലകൊമ്പനുമമ്പരക്കും. 21

ആവിപ്രവർത്തനം സൽഗുണമോതുവാനായ്
 ഭാവിച്ചിടുന്നളാനേശ്വര! ചിന്തയും ഞാൻ.

ഭാവിപ്രിയത്തിനു ഭവത്തിനുമുമ്പേ
രാവികളും സുകൃതിയെ വെല്ലുഴിച്ചു ജയിക്കും. 22

മിണ്ടാതിരിക്ക പതിവില്ലൊഴിച്ചുള്ളനേര -
മുണ്ടാകിലോങ്ങിടക പുല്ലുവരിക്കുമപ്പോൾ
കൊണ്ടു ഓടമേതവനെയും കപടങ്ങളുള്ളിൽ
ക്കണ്ടാലതന്ത്രനരിയാ പറയില്ലനീയും. 23

കുല്ലംമരങ്ങളുമഹോക്രമമായെന്നിങ്ങനാ -
ചൊല്ലുള്ളഭൂസുരവരൻ ശരിയാൽ ചിലത്തും
മല്ലുള്ളവേലകളെടുപ്പവരൊത്തുനിന്നു
ചൊല്ലുംതരങ്ങളവ നല്ല കുറിക്കുകൊള്ളും. 24

കൃഷ്ണവരനുമവിലേവരുമോക്കു “മൈൻറ
കൃഷ്ണപ്പൻ” നോടുപറയാം നിലകിട്ടുമെന്നാൽ
ഉണ്ണുംമനസ്സിലെവനേൽക്കിലുമാ ദിവിജന്മൻ
തൃഷ്ണതക്ക ഫലമേ കിയുടൻകെടുത്തും. 25

വക്കാരനേതൊരുവരുംതുടങ്ങുന്നതായാൽ
നിൽക്കാനയച്ചിടുകയില്ല പറഞ്ഞുതീക്കും
ധിക്കാരമില്ലലവയും പരമൈകമത്വ -
മെക്കാലവുംകരുമിങ്ങിനെയാണശീലം. 26

ഉണ്ടാകിവത്തിരുപതിൽപ്പരമായ് സ്വകാര്യം
കണ്ടുലുപായതവിലം തറവാട്ടിലാക്കി
രണ്ടാണിതെന്നനിലയില്ലൊരു കാൻവടൻ
തണ്ടാമഹം രസിപ്പുറില്ല കുറച്ചുപോലും 27

ഇല്ലത്തിലെസ്ഥിതി നിനയ്ക്കുകി, ലിപ്രകാരം -
 മില്ലന്യജനിയിവിടങ്ങളിലെങ്ങുമിപ്പോൾ
 കൊല്ലത്തിലും വളരെ വസ്തുവിടിക്കുമേവ -
 മല്ലൽപ്പെടാതെവർ വളന്നുവരുന്നതിത്യാം. 28

ഇല്ലത്തൊരപ്പനിവ; നെന്തൊരുകാരുമോത്താൽ
 വല്ലത്തിയില്ലതു കിടാങ്ങൾ നടത്തിടട്ടെ.
 കില്ലല്ലിതാണനില; യിത്രസമത്വനായി
 ടില്ലന്യ; നിസ്സകൃതിയുത്തമപ്പൂപാദൻ. 29

എല്ലാം നടത്തുമൊപ്പനുവേണ്ടിയാണെ -
 നല്ലൊരെയില്ല, നിനവോക്കിലതാണ ഭാഗ്യം.
 ചൊല്ലാംകുടിപ്പക നശിപ്പിവയില്ല; മേലാ -
 ളെല്ലാക്കുമിസ്സകൃതിയായ നയജ്ഞനേകൻ 30

ക്ഷേത്രങ്ങളെത്രപണിയിച്ചു; വിശേഷമായ
 പാത്രങ്ങൾനേടി; വളരെത്തൊഴുതുകാരെ
 സൂത്രങ്ങൾകൊണ്ടു നിലനിത്തി; പരോപകാരം -
 പാത്രംജഗത്തിലവിടുന്നതി ഭാഗ്യശാലി. 31

അല്ലുന്ന ചിത്തനലിവെത്തിലൊഴും മഹാനെ -
 നല്ലന്റെ മാതൃലക്ഷമരകനിഷ്ടമിത്രം.
 സ്വപ്നമസ്സകൃതിപോയളവെന്റെ താത -
 നല്ലതമൊന്നു നെട്ടവീത്തു കരഞ്ഞുപോയി. 32

“ഏറ്റുത്താപമനുജൻ പരമേന്ദ്രമാത്രം
 കൂടെക്കൂടെത്തമസുഹൃത്തമനായിരുന്ന

ഉയർന്നുവാങ്ങുമിടനെഞ്ഞിടരുനു ചിത്തം
നീറുനു", വെന്നരുളി യശസ്സനുദിനം.

33

ആദിത്യനെക്കരുതിയുത്തമസൗരസൃകത -
മാദിപ്രനത്തിനെ ജപിച്ചു ജപിച്ചിരിക്കെ
വേദിച്ചതില്ല മിഴിതീരെയടഞ്ഞു ബോധം
ഭേദിച്ചവരുകൾക്കുടങ്ങി, നിലത്തിറങ്ങി.

34

വൈശാഖമാണു, പകലാണു, വെളുത്തവാരം -
ണീശാനുകേതനുടൽവിട്ട ദിനം വിശേഷം
ഋഗ്വേദം ജനിമൃതിപ്പകയറാലോക -
മാശാനുരൂപമവിടെക്കു കിടച്ചിരിക്കും.

35

വേണം സദാപി നേടാം" പിറിയൊക്കെക്കണ്ടു
ന്നാണനപഥം നിനവെക്കെ, മറന്നവണ്ണം
പ്രാണഞ്ചേയുമയി! ശിഷ്യനെയും കടുപ്പ -
മാണപ്രമേയ! വെടിയാനിടവന്നകാര്യം.

36

സാരോപദേശമരുളിപ്പലതും പഠിപ്പി -
ച്ചോരോതരം പഴമചൊല്ലി മനസ്സിലാക്കി
നേരോടിനിക്കൊരു മഹാതന്നലായിവാണു
ധീരോത്തമോത്തമ! ഗുരോ! കഴൽ കമ്പിടുന്നേൻ.

37

ചിത്തംകിടന്നു പിടയുന്നു മഹേശ! പാത്താ -
ലിത്തപ്പിലാരിനിയിനിക്കുവലംബമയ്യോ!
ഇത്തപമൊക്കെ നിരവിച്ചടിപ്പൻ പുരാതന!
പത്തനപഥം കരുതിടാമഴലാറിയാലും.

38

ദേവസ്വമെങ്ങിനെ വരിക്കുമിവൻ തനിച്ചാ-
 ജ്ജീവപ്രശസ്തവിഭവൻ ഗുരുക്കണ്ഠക്കേ
 ദേവ! പ്രഭോ! ഭവദനഗ്രഹമുള്ളവക്കു-
 മീവകനല്ലദിവസം തലകാഞ്ഞുനോക്കാം.

89

കണ്ടാലും വദനം കനിച്ചൊഴുകിടും
 കണ്ണീർതുടച്ചുരോടും
 മിണ്ടാതെ നെടുവീർപ്പിട്ടിടിയനെ
 കൊല്ലാതെ കൊന്നങ്ങിനെ
 തിണ്ടാടുന്നു കിടന്നപ്പോൾ മുതൽപിടി-
 കാരൻ സദാവ്യച്ഛതൻ
 തണ്ടാമ്പലവെണെന്നും പൂർവ്വിപോ!
 നീതന്നെ രക്ഷിക്കണം.

40

ഈവിദ്യാനവിടെക്കുചേങ്ങിയിവനെ
 ചൊല്ലിക്കറച്ചൊന്നാമ-
 പ്ലീവിശ്വത്തിനു തക്കതായ നിലനി-
 ല്ലേ! ബുദ്ധിമുട്ടുന്നതും
 ഈ വിശ്വസ്തനിലുള്ളസങ്കടവും-
 ഞാററിത്തരാഞ്ഞാലിനി-
 ക്കാവില്ലൊന്നിനുമെന്നതന്നെ പറയാം
 സൂക്ഷ്മം വിചാരിക്കുകിൽ.

41

ദേവബ്രാഹ്മണഭക്തിയുണ്ടുവെഴും
 'കൃഷ്ണൻകുട്ടപ്പിള്ളി'യെ-

ബാലവന്നോക്കിയടുത്തുനിന്നു, വളരെ
 സ്നേഹിച്ചൊരാളാണിവൻ
 ദേവസ്വപേണിയെത്ര, ചിട്ടയിൽ നട
 ത്തിടുന്നു; പാവം കിട -
 ന്നേവംമന്ത! കഴങ്ങിയാലയിവിഭോ!
 ഞാനും ഞെരുങ്ങിപ്പയോ?

42

ആവട്ടെത്തുരിരിക്കും പുരമര! ഭഗവൽ
 ഭക്തരി മൂന്നുപരിൽ
 പ്പോയട്ടേ പോയൊരാളാസ്സകൃതി, യചിടെവ
 നിഷ്ഠനായ് ചേന്നിരിക്കാം
 പാവപ്പെട്ടുള്ള സാധുപ്രവരരിചരേയും
 കാത്തു രക്ഷിച്ചിടേണം
 ജീവന്മാക്കുംവരയ്ക്കും മൗനദശയിലും
 പിന്നെയും സാമിതനെ.

43

തിരട്ടെ സകടംമേ ജനകനിലിയലും
 കണ്ണുനീരൊക്കെ വേഗം
 തോരട്ടെത്തള്ളിൽത്താൻ, ത്രിപുരമര!സദാ
 പൂണ്ണകാരണ്യപൂരം;
 ചോരട്ടെ; ഭക്തലോകക്കഴിയിവരുമൊരാ
 ലിസ്സിലിറങ്ങുവേരും
 ചോരട്ടെ കണ്ണിച്ചുളള; നമദേവനകലാ
 ദാസ്! ഹേ മോക്ഷഹേതോ!

44

